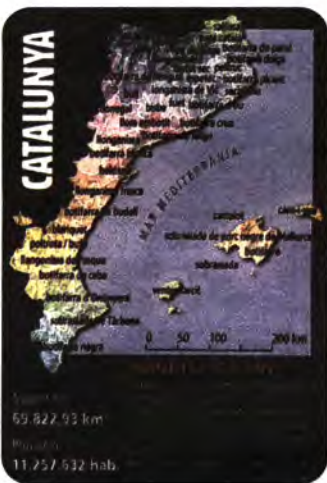

PP-PSOE pacta amb EH les pensions dels diputats al Parlament basc. Gràcies a l'Iturgaiz i cia (P.P.), Josu Ternera cobrarà una pensió de 350.000 pessetes... i després diuen que el PNB pacta amb ETA. I encara tindran la barra de consolar les víctimes d'ETA aquests hipòcrites que pacten amb el partit dels assassins les pensions, quan els interessa, com ho justificaran després?

Amb la mala memòria de la gent, és clar. I amb la premsa que manipula per fer creure a la ciutadania que el PP són un bon govern.

L'ESTEL

Amb el suport de:

GOVERN DE LES ILLES BALEARS
Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General de Política Lingüística

A.P.P.E.C
ASSOCIACIÓ
DE PUBLICACIONS
PERIÒDIQUES
EN CATALÀ

paisos catalans.org/estel
E MAIL focifum@teleline.es

ANY XXI NÚMERO 480

1er D'ABRIL DEL 2002

PREU: 2 €

FIRA DE SON FERRIOL

En Rafel Jaume de son Gudí al Coll d'en Rabassa és pagès. Ara fa un any que s'ha associat amb el ferrer Pere Ramíreu de la Ferreria Ramitals S.L. Fan tota classe d'eines del camp. També fan barreres i posen automàtismes. Tel. 666 058 539

Fa 15 anys que n'Antoni León va obrir la botiga Can Leon on se ven tot allò necessari pels animals medicaments, accessoris, menjar... A la foto amb ses filles, n'Ingrid que estudia psicologia a la UIB i na Sheila que estudia ESO. Tel. 971 428 126

Apartit d'aquesta temporada, en Xavier Benítez que veiem amb la seva dona Joana Garcia, és el president del Club de Futbol Sant Jordi. El club disposa de quatre equips: Amateurs segona regional, Juvenils, Cadets i Infantils. El matrimoni Benítez-Garcia regenta el Magatzem Hiper Ocasiaó a la rotonda de son Ferriol. Tel. 678 444 404

De tota la vida, en Xisco Revert a qui veiem amb la seva dona i la seva filla, pinta rajoles al seu taller del carrer Fletxa Jover Coll de son Ferriol. Tel. 971 428 731

En Joan Pujol és el president i en Jaume Conill el vice president de la Associació de Caçadors de la Ciutat de Mallorca. Són devers dos-cents associats que tenen dos vedats de caça dins el terme de Calvià; un a Bendinat i l'altra a són Camps. Estan fenerats a la Federació de Caça Balear. Tel. 971 404 181

N'Àngel Lorente és el gerent de l'empresa Balear Plant que esta a l'Avinguda del Cid, entre son Ferriol i el Pla de na Tesa. Venen plantes i subministres agràries. També creen i arreglen jardins. A la foto amb el seu soci Miquel Portell. Altres socis de l'empresa són en Llorenç Rigo i en Rafel Dalmau. So voleu un bon jardí, telefonau al 971 426 852

Fa 4 anys que en Tolo Marí amb els seus germans Pep i Jaume fundaren l'empresa de construcció de piscines COERMA al Viver de Ciutat. Tel. 971 409 194

Fa 2 anys que en Jordi Blanco regenta el Local de jocs Planet Games a son Ferriol Nou. Ven i lloga video Jocs. Tel. 971 424 918

Fa mig any que en Joan Vic i en Guillem Bibiloni s'han associat per fundar l'empresa Publi Balear amb seu a Santa Eugènia; fan serigrafia, tampografia, brodat... Tel. 971 144 355

Fa 11 anys que n'Andreu Galmés fa obrir la botiga Remol Car a Manacor. Ven tota classe de remolcs i enganxalls per a cotxes. Tel. 971 844 056

TOT PER A "ELLOS": P.P. FARTONS NAZIS INSACIABLES

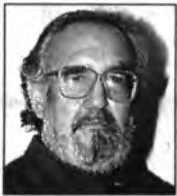
- Aeroport: a Madrid tenen Barajas, ampliat, i parlen de fer un altre aeroport; tot això ho paga el govern central. A Barcelona el Prat només té dos pistes i el govern central continuament posa bastons a les rodes per ampliar-lo a una tercera pista (fa anys que se'n parla i així estem).

- TAV: Piqué diu que és un gruege compatriu unir el TAV amb l'aeroport de Barcelona, que cap aeroport ho té... però això està previst de fer a Madrid!

- Metro: Cascos diu que no pagarà ni cercarà fons europeus per al metro de Barcelona (línia 9, que va fins a l'aeroport), però ha pagat el 85% de les obres del metro de Madrid de l'últim any. Ω

LA
REVISTA
DELS
EMPRESARIS

Foc i Fum

MATEU MARIÓ DE SANT JOAN

- * El partit Esquerra Republicana Illes Balears i Pitiüses ens envia el següent Comunicat: Volem mostrar la nostra satisfacció per la iniciativa del PSM a l'Ajuntament de la Ciutat de Mallorca en referència a la retirada de la bandera espanyola al balcó de Cort. És també digne d'elogi el gust personal del seu portaveu municipal Gabriel Barceló, que ha manifestat la seva predilecció per la quadribarrada llisa en lloc de la bandera oficial de Mallorca que és la que finalment es proposa. Des d'Esquerra Republicana demanem al PSM que adapti la seva proposta el criteri del seu regidor a Ciutat i posi a la pràctica aquesta mateixa iniciativa a tots els llocs on governa. Segur que a molts ajuntaments i al Consell de Mallorca, en mans del nacionalisme balear, no tendran cap problema a dur-ho a la pràctica.
- * Fa devers un any, vaig fer una volta per l'alt Empordà on me vaig sorprendre ben agradablement de veure la bandera catalana onejar sola a la balconada de la majoria d'ajuntaments. Els pals de la bandera espanyola i de l'europea estaven nus, la qual cosa no sembla que sia anticonstitucional. A la capital, Girona, si que hi havia les banderes espanyola i europea, però, tots els autobusos i cotxes oficials de l'Ajuntament duïen la CAT al costat de la matrícula, la qual cosa tampoc sembla ser anticonstitucional.
- * J'està be de nacionalistes de pa amb fonteta. Cal ser provocatius com en Rabasco si no volem que ens mengin vius. És ben hora que els ajuntaments governats per UM i PSM, posin la bandera quadribarrada els dies de festa i si volen, que vagi acompanyada per la bandera de les estrelles. La bandera feixista de l'espanya imperialista, millor que quedi guardada al fons de la caixa de les andròmines.
- * Trobavem que se torbaven, però han tornat a aparèixer amb un nom nou. Se diu Gran Empresa la revista mensual dels gonelles mallorquins on tots escriuen en castellà, menys en Lluís Cerdó Fernández, empenyat perquè na Chenoa que ens va enviar un petó enlloc d'una besada. Un altre gonella destacat i desconegut és un tal Bernat Mateu que carrega contra UM i la seva presidenta Maria Antònia Munar, també hi ha altres articulistes que no són gonelles, són espanyolistes a més no poder. En Rabasco que té molts de doblers els posa un anunci de contraportada en color. El director de la revista nom Eduardo de la Fuente. Aquesta vegada sembla que n'Antoni Alemany no hi te res a veure.

Eduardo de la Fuente

- * Una altra revista forastera, d'aquestes gratuïtes, que s'escampa com taca d'oli per la geografia mallorquina és Part Forana. Abans se dedicava al Raiguer, i a Ciutat. Ara fan un mensual a la comarca de Manacor i un altre a la Ciutat de Marratxí. L'amo d'aquesta revista és el mateix de Canal 4 de Televisió.
- * Arrel de les crítiques a na Maria Antònia Munar, presidenta de Mallorca, pel seu recolzament a na Chenoa, hem sabut que aquesta al·lota de 22 anys, va venir amb dos anys a Mallorca procedent de l'Argentina, de manera que podem dir que és ben mallorquina i que mereix tot el recolzament dels mallorquins.
- * Donant voltes per la Fira AnticArt me vaig trobar amb en Connolly, un home jove, gran i gros amb aspecte d'estranger que guardava un estand de llibres antics. Se va interessar per saber si l'Estel parlava d'en Rabasco i jo vaig lligar caps. -Que fas feina a una llibreria de sa Costa de sa Pols?, li vaig demanar. -Si fa, va contestar. -Idò tu deus ésser la víctima d'en Rabasco. I com va ser al baralla? -Me va agafar a traïció, que si no, no m'hagués ferit, vaig fer feina durant mig any al Punt d'Informació Juvenil Municipal de s'Arenal sense que m'assegurassin i els darrers dos mesos no els vaig cobrar.

xer amb un nom nou. Se diu Gran Empresa la revista mensual dels gonelles mallorquins on tots escriuen en castellà, menys en Lluís Cerdó Fernández, empenyat perquè na Chenoa que ens va enviar un petó enlloc d'una besada. Un altre gonella destacat i desconegut és un tal Bernat Mateu que carrega contra UM i la seva presidenta Maria Antònia

Per reclamar allò que és meu me pegà en Rabasco. A més, jo som l'ideòleg de les darreres campanyes d'ASI: Un Forastero al Parlament, la campanya on ASI recomanava no votar als partits del pacte a les darreres eleccions estatals i aquesta darrera campanya d'ensenyament bilingüe. -T'hauries de subscriure a l'Estel, li vaig suggerir. Nosaltres parlem dels escàndols d'en Rabasco cada quinze dies. -De cap manera, va contestar, jo som molt espanyolista. I com pot ser amb aquest llinatge tan irlandès. Tenc el mateix llinatge del primer president de l'Irlanda independent i ma mare és gallega però jo som un espanyolista que votava l'ASI. Ara hauré de votar Falange o qualque cosa semblant. -I el PP, que no te va be.? Pots pensar! Te sembla que puc votar el batle d'Inca o el de sa Pobla tan mallorquinarros, jo que som tan espanyolista? És un problema, li vaig donar la raó. És un problema que en celta-irlandès-gallec, fill de dues nacions oprimides per l'imperialisme, sia tan espanyolista. Ω

Quan els republicans mallorquins anaren abandonant les presons i els camps de concentració de l'illa, cap a la fi de la guerra i fins ben entrats els anys quaranta, ingressaren en una nova presó, més baldera però tanmateix sinistra, anomenada *Espana*. A més de d'esser-los embarcats els béns, pagar multes, perdre els drets civils i treballar sovint com a esclaus, els nostres presos van ser condemnats a una llarga pena d'humiliació i silenci. La guerra havia acabat, però no els assassinats: entre 1939 i la primera dels anys seixanta, el règim va matar més de 40.000 presos polítics, una xifra que deixa petita la voràgine repressiva del nazisme de preguerra i encara més la del feixisme ita-

lià. Els supervivents acostumaren l'oïda a les descàrregues rutinàries de la fuselleria, de matinada, i aquells esclafits els acompanyaren tota la vida. Han passat els anys, i aquells lluitadors han estat rellevats per una generació que no ha estat capaç de dissenyar un estat *generador de llibertats* de bon de veres, ni tampoc, acabat el renou de sabres, de dur el franquisme davant el tribunal de l'Haia.

Potser paga la pena recordar que els crims contra la humanitat no prescriuen, i que per tant els botxins del franquisme poden comparèixer a l'Haia, de la mateixa manera que ho ha hagut de

fer Milosevich i per ventura ho farà Radovan Karadzic. Molts estudiosos de la barbàrie han assenyalat les semblances que hi ha entre els militars espanyols sublevats el 1936, els militars serbis que assolaren Bòsnia ara fa pocs anys i els *milicos* argentins dels anys vuitanta. Els plantejaments i els mètodes d'uns i altres eren gairebé idèntics. Hi ha, però, una diferència lamentable: molts botxins argentins, i alguns de serbis, han passat pels tribunals... però els feixistes espanyols han romàs impunes, i tota una classe política en ple s'ha conjurat per a no dir ni fer res que els pugui molestar. I aquí els

tenim: Ramon Serrano Suñer gaudint plàcidament de la seva jubilació, com si res fos estat; o don Manuel Fraga, que ara presideix una *Comunidad Autónoma*, o els hereus de Lluís Carrero Blanco, que cobren indemnitzacions de l'Estat.

Enguany, ara que s'acosta el 14 d'abril, volem recordar els presoners republicans de Felanitx (i, per extensió, de Mallorca) i agrair-los el seu compromís per la llibertat. El dissabte 13 d'abril, a Son Colom, els homenatjarem en el decurs del *Sopar per la República 2002*. Sabem, però, que només hi ha una manera justa d'homenatjar-los, que no té res

a veure amb indemnitzacions ni actes públics: dur els responsables vius del franquisme al Tribunal de l'Haia, jutjar-los i condemnar-los pels seus crims. Ω

Col·lectiu Felanitx per la República

HI HA GENT A QUI LI MOLESTA QUE ES PARLE, ES PENSE I S'ESCRIGA EN CATALÀ

ÉS LA MATEIXA GENT A QUI LI MOLESTA QUE ES PARLE ES PENSE I S'ESCRIGA

Mallorquí

La llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, és oficial a Mallorca.

Els teus fills tenen el dret i el deure de saber-la.

Exigeix escoles catalanes al teu poble o barriada

prou agressions dels estats espanyol i frances a la nostra llengua

Volem viure i governar EN CATALÀ

L'ecotassa, o ser espanyol ens surt car

PERE FELIP I BUADES

Ia més, ens és obligatori ser ho, sense cap possibilitat de divorciar-nos, encara que sia de forma amistosa i democràtica mitjançant un referèndum. Perquè no? Idò perquè a més d'un govern centralista, presidit per l'imperialista Asnar, jamai ho consentiria perquè els Països Catalans i Mallorca en particular, som la mamella més grossa que mai han tingut per poder mamar, per poder seguir mamant-nos. Per poder seguir fent-ho, necessita el govern del Senyor Asnar que continuem essent espanyols. Al manco aquesta és la coartada que utilitzen els colonitzadors vinguts d'Espanya que ens sotmeten a un despietada i vergonyosa espoliació fiscal i a una degradació del medi ambient, tot

això emparat i protegit per la bandera espanyola i propiciat per uns polítics sucursalistes que realitzen la feina bruta que els encomanen els seus amos madrilenys, l'únic objectiu dels quals no és altra que seguir explotant de manera impune aquesta malaventurada terra conquerida fa prop de tres segles per una monarquia que segons sembla, sols l'interessa treure el màxim profit de la seva conquesta.

A que ve tot això? Idò ve per les contínues informacions que surten els mitjans de comunicació sobre l'ecotassa i dels posicionaments polítics que se produeixen al seu voltant que pretenen vendre'ns de manera cínica que el Govern de Pacte de Progrés actua malament al no gastar-se milenars

de milions en esponjar zones turístiques, o sia comprar hotels obsolets a preu d'or als seus propietaris enriquits i amb inversions al Carib, per esbucar-los i convertir el solar en una zona d'equipaments al servei dels hotels restants. Per suposat la campanya radiofònica va firmada el PP, el mateix partit que afirma que quan ells governin no hi haurà ecotassa. El mateix partit que va coaligat a Lluçmajor amb l'ASI, el partit que afirma que quan governi llevaran dels col·legis balears l'ensenyança del català.

Per suposat, uns i altres tenen molta cura de puntualitzar que són espanyols. Quina classe d'espanyols són? Quina idea tenen aquests senyors d'allò que som nosaltres? Nosaltres hem demostrat ser

un poble pacífic, respectuós, acollidor, solidari i generós. No obstant això els del PP i ASI aconsegueixen amb les seves polítiques espanyolistes, que els mallorquins ens hàgim de veure com un poble covard i que passa de tot.

Amb tot i això, cal afegir la informació del passat dia 24 de febrer apareixia al diari UH: "El Govern és l'executiu autònom de l'Estat Espanyol amb menys diners per habitant. Enguany només podrà gastar 1217 € per habitant, enfront del 4479 € que gastarà el Govern Navarrès. El Govern balear és el més pobre de tot l'Estat espanyol, a tenor d'un estudi comparatiu sobre els pressupostos de les Comunitats per el 2002.

Les Balears no estant suficientment fiançades des de Madrid, unes illes que ho donen tot al centralisme que llavors nega qualsevol possibilitat d'inversió o millora d'infraestructures i millora de qualitat de vida a cada un dels desventurats habitants d'a-

questes illes i a més ens envien quantitats d'immigrants sense dotar-nos de recursos suficients per poder-los atendre.

Mentrestant no deixen de bombardejar-nos amb les seves campanyes mediàtiques informant-nos de la maldat d'un govern que pretén fer pagar un euro per estada turística a una massa de visitants que generen molts de fums, que tuden gran quantitat d'aigua, que ens aclaparen pel seu excés i que atreuen com la mel, la delinqüència i la inseguretat. I per tot això, no paguen ni un euro. Idò ja és ben hora que paguin, o que paguin els hotelers o qui sia.

Ecotassa, si, Però justa, o sia més cara. Ecotassa, ja en aquests legislatura.

Una alternativa vàlida, seria que l'Estat espanyol no ens aclaparés com ho està fent i reinvertís part del molt que recapta amb els seus impostos. L'alternativa a l'ecotassa, senyors del PP, és que als illencs no ens surti tan car ser espanyols. Ω

ERP V CONSIDERA UN FRACÀS ABSOLUT EL PACTE LINGÜÍSTIC ENTRE EL PP I EL PSOE I RECLAMA ALS PARTITS DEMOCRÀTICS QUE DENUNCIEN LA POLÍTICA LINGÜÍSTICA DEL GOVERN ZAPLANA

L'aprovació del decret de la Generalitat València que veta els autors no nascuts al País Valencià al currículum de Llengua i Literatura posa de manifest el fracàs absolut de l'anomenat "pacte lingüístic" que van subscriure PP i PSOE, i que va comptar amb el suport del Bloc.

Per a ERPV no hi ha arguments que permeten donar suport al pacte i a la continuïtat de les funcions de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua. És prou clar que el PP no ha canviat ni un mil·límetre la seua posició secessionista de sempre, com ho demostren també les nombroses subvencions que continuen rebent de la Generalitat Valenciana, els ajuntaments i les diputacions governats pel PP les entitats secessionistes com ara la RACV i Lo Rat Penat.

Des d'ERP V considerem un greu error polític continuar donant suport a la política lingüística del PP, especialment per part del PSOE. A no ser, és clar, que aquest siga tenir un altre exemple de la política de Frente Nacional PP-PSOE "para ofrendar nuevas glorias a España". Si no és així, instem al PSOE a fer un pas en positiu per la llengua i la cultura del País Valencià denunciant els seus acords amb el PP.

No és coherent fer "Declaracions de València" parlant de la necessitat de potenciar les infraestructures comunes en allò que el PSOE denomina "Arc

Mediterrani" i alhora donar suport a polítiques que fragmenten la infraestructura bàsica que defineix aquest "Arc Mediterrani": la llengua comuna, el català, i la seua indústria cultural.

Lamentem també el paper connivent que ha tingut l'Institut d'Estudis Catalans, inhibint-se de defensar la seua autoritat normativa al País Valencià, tot consentint el paper secessionista que està duent a terme l'AVL.

ERP V creu no són casuals les nombroses agressions que darrerament ha protagonitzat el col·lectiu Vinatea, atacant les seues d'entitats cíviques i polítiques democràtiques i assenyalant intel·lectuals valencians. La impunitat amb què actuen és ben sospitosa: ens recorda les agressions i els atemptats mai no aclarits esdevinguts durant l'anomenada "transició".

A la vista dels fets, ja és hora que els qui encara donen crèdit al govern Zaplana, s'atrevesquen a deixar-lo sol amb la seua política tramposa. Del contrari esdevenen còmplices del secessionisme lingüístic i l'aniquilació cultural dels valencians. Trobem, doncs, que especialment el PSOE, així com el Bloc, haurien de desdir-se clarament i contundentment del suport donat al pacte lingüístic i a l'AVL. Ω

València, 6 de març de 2002

Lluís Antoni Navarro i Cucarella

Canvis tocatardans, però pertinents

De fa uns mesos es parla de la conveniència de modificar el nom d'algunes vies públiques de Felanitx per alliberar-nos definitivament dels símbols que imposaren els vencedors en la guerra de 1936-39 -símbols que han d'estar en els llibres d'història i en els museus, no a les vies públiques. Vint-i-set anys després de la mort del dictador, certament, ja toca.

El cas més escandalós és el de la ronda Creuer Balears, a Portocolom. Convé recordar que aquest nom homenatja una nau nacional que canonejava costes i vaixells lleials al govern sorgit de les urnes. Passa, a més, que el vaixell de guerra faccions no té gran cosa a veure amb Felanitx -salvat el fet que hi moriren dos felanitxers: Salvador Sans Colom i Bartomeu Ramon Soler. El manteniment d'aquest nom en una via pública no té justificació, i a més fa empegueir els qui estimam la llibertat.

Així doncs, suggerim a l'Ajuntament que canviï la denominació de la ronda principal del Port i aprofitam per proposar un nom: ronda dels Carrabiners de la República, en recordança dels carrabiners de Portocolom que el juliol de 1936 es van mantenir lleials al govern democràtic i pogueren fugir a Menorca. Aquells tretze homes, lluny de resistir passivament, participaren en el desembarcament de les forces de Bayo a Portocristo, i alguns continuaren combatent en defensa de les llibertats (com Julio Mesonero, que acudí a defensar Madrid i probablement coincidí amb el mariner felanitxer Antoni Coll.

Volem aprofitar l'avinentsa per proposar un altre canvi. La plaça dels Ros-

sells passà l'any 1938 a anomenar-se *plaza de España* per iniciativa de la gestora feixista de l'Ajuntament de Felanitx, essent batle el falangista Manuel Oliver Puig, de trist record. En aquest cas suggerim que es restituesqui el nom tradicional de la plaça (de l'Abeurador), que es reestabesqui el nom oficial anterior, que s'anomeni com és coneguda col·loquialment (de les Palmeres) o que es batii de bell nou com a plaça dels Països Catalans -en afirmació l'àmbit nacional que ens és propi.

Els felanitxers tenim encara més assignatures pendents: el reconeixement de la figura de Pere Oliver Domenge n'és una. Sobta que a Felanitx no hi hagi cap via pública dedicada al batle republicà (1931-34/36) de la vila, quan Palma té des de fa molts anys un carrer batejat amb el nom d'Emili Darder. Una tal absència només es pot entendre com a símptoma d'una reconciliació malentesa, que ha consistit a tirar dins el poal de l'oblit la memòria dels vençuts per a no incomodar els vencedors. Nosaltres trobam que ja n'hi ha prou de manies i suggerim a l'Ajuntament que redomini la via situada davant la Sala com a carrer de Pere Oliver Domenge -avui considerat com un annex de la plaça de la Constitució.

N'aprendrem, a mirar al passat sense complexos ni por? Ho entendrem, que el passat és un timó que ens permet orientar el futur, governar-lo i per tant governar-nos? Ω

Col·lectiu Felanitx per la República

UN MAL FITXATGE AL PARLAMENT - Capítol XI

CECILIA BUELE I RAMIS.

SOBRESEÏMENT PROVISIONAL I OBERTURA D'EXPEDIENT DISCIPLINARI

Amb data 18 de juliol de 2001, entrava al Registre del Parlament de les Illes Balears una còpia de l'Acta de Fe Pública de la Secretaria del Jutjat d'Instrucció n° 6, amb seu a Via Alemanya núm. 5 de Palma de Mallorca, que reproduïa la resolució del Magistrat Jutge **Miguel Jesús Florit Mulet** dictada el dia anterior, dia 17 de juliol de 2001.

En resum, amb aquella resolució judicial s'acordava, manava i signava que es posàs en coneixement del Ministeri Fiscal i d'altres parts personades que «d'acord amb allò que disposa l'article 641-1r i 2n de la Llei d'Enjudiciament Criminal, calia decretar el sobreseïment provisional de les actuacions».

Contra aquella resolució es podia interposar, davant d'aquell mateix Jutjat, recurs de reforma i/o apel·lació, en el termini de tres dies.

L'endemà mateix d'haver-se comunicat al Parlament aquella resolució judicial, algun periòdic local ja feia pública la notícia. «El jutge ha resolt el sobreseïment del cas de les fitxes del personal del Parlament, en no haver observat indicis de delictes en l'actuació del Cap de Servei d'Informàtica, Gaspar Sabater» (EL MUNDO, 19/07/01, 'Arxivado el caso de las fichas del Parlament').

I s'anaren succeint d'altres informacions periodístiques relatives a aquell assumpte.

J.F.M./N.D. repetien el mateix: «El jutge **Miguel Florit** ha dictat acte de sobreseïment, en entendre que no hi ha indicis de delictes en la realització d'aquelles fitxes». I afegien que «el jutge ha dictaminat el sobreseïment en haver entès que era molt difícil esbrinar qui va ser la persona que va prendre les fitxes del Parlament i les va traslladar a la premsa perquè fossin publicades». Acabaven dient que «l'acte dictat pel jutge no és ferm, ja que pot ser recorregut; tot i això, hi ha poques possibilitats que alguna de les parts afectades decideixin recórrer» (ÚLTIMA HORA, 20/07/01, 'El juez sobresee el caso de las fichas del personal del Parlament').

Pilar Ripoll també publicava que «el jutge assenyala que no apareix degudament justificada la comissió de delictes, perquè el fet d'elaborar unes fitxes amb anotacions de caràcter privat i personal de terceres persones, de les quals només té coneixement l'autor, no és constitutiu de cap actuació il·legal» (DIARI DE BALEARS, 20/07/01, 'El jutge sobresee el cas de les fitxes del Parlament realitzades per Sabater').

Virginia Eza escrivia que «el jutge considera que a les diligències efectuades per a investigar aquest assumpte no ha aparegut degudament justificada la perpetració del delictes que ha donat motiu a la formació de la causa» (DIARIO DE MALLORCA, 20/07/01, 'El juez decide el archivo de la cusa por las fichas del personal del Parlament'). Afegia la periodista que «el president del Parlament, **Maximilià Morales**, va refusar fer cap comentari a la decisió del jutge **Miguel Florit** d'arxivar la causa de les fitxes del Parlament. Tampoc no va voler desvetllar si la investigació interna que es fa a la Cambra ha començat a donar cap fruit, encara que va deixar ben clar que la decisió judicial no

paralitzarà aquesta investigació».

José E. Iglesias manifestava: «Doctors té l'Església i no és qüestió d'obrir cap debat sobre un assumpte tan espinós, havent-hi pel mig noms i privacitats. Cal esperar que la polèmica hagi servit per dissuadir de caure en la temptació de pràctiques semblants, absolutament reprovables i inadmissibles a qualsevol administració. Que la justícia no hi trobi cap causa delictiva no s'ha d'entendre com un suport a l'autor. Per això, la institució que l'acull alguna cosa haurà de dir: A veure si demà les nostres administracions es converteixen impunement en biblioteques de llistes negres i íntimes pel hobby del funcionari de torn!» (DIARIO DE MALLORCA, 20/07/01, 'Carta al lector. El hobby de fichar a la gente').

Matías Vallés ironitzava molt durament i cruament sobre el tema i escrivia: «Rectificació: Aquesta secció pot haver transmès la falsa impressió que és «repugnant» - en paraules de **Francesc Garí** - que un Parlament progressista fitxi els seus empleats amb criteris franquistes i anotant-ne les malalties i religions, que el President progressista de

i ara s'ha d'esperar la investigació del Parlament per dirimir responsabilitats administratives i polítiques, si n'hi hagués cap» (DIARIO DE MALLORCA, 20/07/01).

Durant tot el mes d'agost següent, no se'n digué ni mu, d'aquell assumpte, a cap dels mitjans de comunicació locals. Era l'estiu, temps de vacances pertot arreu de l'illa.

Dia 3 de setembre de 2001 apareixia publicada al diari EL PAÍS una notícia que feia referència a dades sobre funcionaris de la comunitat autònoma de Madrid. Segons aquella informació, la Comunitat autònoma de Madrid no podia donar als sindicats les dades dels seus funcionaris. CC.OO havia anunciat que recorreria la mesura davant dels jutges. Es deia que en aquella comunitat autònoma els sindicats no podien accedir a les dades dels treballadors de l'Administració regional, a no ser que fossin els propis funcionaris els qui en donassin el corresponent permís expressament.

S'hi recordava la llei 13/1995, de regulació de l'ús informàtic personal, que estableix amb caràcter general que la Comunitat no pot

la candidatura d'UGT, **Antoni Tortella i Soler**. Se n'elegí per unanimitat la que ocuparia el càrrec de la presidència, tasca que recaigué en **Rut Serra i Roibal**.

Per tres vots a favor, dos en contra i una abstenció -, s'acordava instar l'obertura d'un expedient disciplinari al funcionari **Gaspar Sabater i Vives** que s'havia confessat autor d'aquelles fitxes confidencials sobre treballadors i treballadores del Parlament: «La Junta de Personal, a la reunió de dia 4 de setembre de 2001, acordà, per tres vots a favor, dos en contra i una abstenció, instar l'obertura d'un expedient disciplinari al funcionari **Gaspar Sabater i Vives** que s'ha confessat autor de les «fitxes» dels treballadors i treballadores del Parlament de les Illes Balears Consideram que un funcionari del Parlament, que a més és representant sindical, no ha de recollir per escrit informacions íntimes i personals, ni ha de qualificar la fiabilitat ni la capacitat del personal de la cambra i que aquests fets constitueixen una falta molt greu, recollida a diversos apartats de l'article 97 de la Llei de la funció pública de la CAIB.

Recordam que la Mesa i la Junta de Portaveus han qualificat aquests fets de molt greus i atemptatoris dels drets fonamentals i han expressat la seva voluntat d'arribar fins a les últimes conseqüències en defensa dels drets dels treballadors i treballadores d'aquesta cambra.

Creim que, atesa la gravetat de la falta i els perjudicis que ha ocasionat a la institució i al personal d'aquesta, s'ha de sancionar amb el màxim rigor. Anunciam que, si la falta comesa no és sancionada adequadament, aquesta Junta es reserva el dret a dur a terme les actuacions que consideri pertinents. (Acta de la Junta de Personal del Parlament de les Illes Balears de la reunió de dia 4 de setembre de 2001).

Aquell acord era tramès a la Mesa del Parlament. Considerava la Junta de Personal que un funcionari del Parlament, que a més era representant sindical, no havia de recollir per escrit informacions íntimes i personals, ni havia de qualificar la fiabilitat ni la capacitat del personal de la cambra; i que aquells fets constituïen una falta molt greu, recollida a diversos apartats de l'article 97 de la Llei de la Funció Pública de la CAIB.

Recordava la Junta de Personal que la Mesa i la Junta de Portaveus havien qualificat aquells fets de molt greus i atemptatoris dels drets fonamentals, i havien expressat la seva voluntat d'arribar fins a les últimes conseqüències en defensa dels drets dels treballadors i les treballadores d'aquella cambra.

Creien que, atesa la gravetat de la falta i els perjudicis que havia ocasionat a la institució i al personal, s'havia de sancionar amb el màxim rigor.

Anunciaven que, si la falta comesa no era sancionada adequadament, aquella Junta es reservava el dret a dur a terme les actuacions que consideràs pertinents.

Havia signat aquell escrit, adreçat directament a la Mesa del Parlament amb núm. 3334/01 del Registre General d'Entrada al Parlament de les Illes Balears, el Secretari de la Junta de Personal, **Gabriel Tous Bauzá**. Q

(CONTINUARÀ)

UN MAL FITXATGE AL PARLAMENT

Capítol I.-

Primer dia i primeres declaracions públiques

Capítol II.-

Primeres reaccions davant l'opinió pública (1)

Capítol III.-

Primeres reaccions davant l'opinió pública (2)

Capítol IV.-

Primeres contradiccions que surten a rotlle (1)

Capítol V.-

Primeres contradiccions que surten a rotlle (2)

Capítol VI.-

Fitxes a la Fiscalia i descoberta de l'autor

Capítol VII.-

L'autor de les fitxes, presumpte innocent

Capítol VIII.-

L'autor de les fitxes, un funcionari privilegiat

Capítol IX.-

El President del Parlament i la Presidenta del Consell de Mallorca

Capítol X.- El Jutge i la Junta de Personal

Capítol XI.- Sobreseïment provisional i obertura d'expedient disciplinari

la institució sàpiga que circulen aqueixes fitxes - si és que no les havia ordenades - i que sigui una sort que disposem d'una Justícia democràtica per protegir-nos d'aquestes topades. En realitat, aquesta secció volia estimular tots els funcionaris - inclosos els judicials - a fitxar per al seu ús personal les addiccions, incompliments i curtors dels seus companys i caps 'gagàs'; aplaudia **Maximilià Morales** per haver instaurat un Parlament policial; exigia el tancament immediat dels periòdics que denunciaven els que utilitzen la sida per catalogar una persona, i donava per descomptat que els jutges són per a assumptes més importants, encara que no sapiguem ben bé quins. Per això, només podem deplo- rar que interpretacions interessades i malintencionades hagin extret dels nostres comentaris la conclusió que la dignitat humana té algun valor» (DIARIO DE MALLORCA, 22/07/01, 'Rectificación').

El portaveu del grup popular, **José María González**, opinava que «si s'ha arxivat és perquè no s'hi ha vist cap responsabilitat penal

cedir dades de caràcter individual, tret dels casos en què hi hagi consentiment de la persona afectada o quan es tracti d'informacions recollides en altres fonts accessibles al públic (EL PAÍS, 03/09/01, 'La Comunidad de Madrid no podrá dar a los sindicatos datos de sus funcionarios').

L'endemà mateix de la publicació d'aquella notícia, la Junta de Personal del Parlament de les Illes Balears es reunia i prenia, per majoria, un acord de gran transcendència pública. Hi assistien **Rut Serra i Roibal**, **Antoni Tortella i Soler**, i **Gabriel Tous i Bauzá**, com a Independents a la candidatura del sindicat UGT; **Catalina Palmer i Taura**, i **Jaume Albertí**, com a Independents a la candidatura del sindicat CSI-CSIF; i el representant del personal laboral **Bartomeu Munar i Pascual**, del sindicat UGT.

Als inicis d'aquella reunió s'havia informat sobre la dimissió, per motius de salut, del aleshores president de la Junta, **Pere Femenia i Roig**. Per la qual cosa, hi havia entrat a formar part la persona següent a la llista de

Insensible a la causa pròpia

En Joaquín és un aragonès que va viure molt anys a Catalunya. I encara avui es defensa molt bé parlant en català. En la darrera legislatura va sortir escollit regidor per la Chunta Aragonesa, partit d'esquerreres i sensible a un Aragó plurilingüe. Una Setmana Santa de fa uns quants anys em va convidar a fer una estada a Belchite, el poble on va néixer i viu actualment fent de pagès. Un d'aquells dies festius estava previst que hi anés a dinar la família de la seva germana, per la qual cosa em va avançar que durant aquell àpat evitéssim parlar de política perquè el seu cunyat és un defensor acèrrim del PP i, temps enrere, les discrepàncies polítiques havien provocat molt de malestar en aquella casa: «La família està per damunt de qualsevol manera de veure el món». Hi ha coses amb les quals no es pot jugar perquè és jugar amb foc i en Joaquín no es vol cremar. L'instint de conservació d'un àmbit tan íntim com el de la família nuclear és sagrat, intocable, tant per ell com per molta gent.

Aquest sentit de cohesió comunitari és cabdal per a la pervivència individual i grupal. És per això que els animals, tant racionals com irracionals, disposem de mecanismes instintius per regular el manteniment personal, familiar o de l'espècie a partir de gestos protectors. Els biòlegs expliquen que si una mola de seitons, sardines o verat és manté compacta, les tonyines, els taurons i altres depredadors de peix blau són incapaces de discernir l'objectiu. Igualment, un llop poques vegades ataca si els xais fan pinya. Però si en moments de perill els xais no aconsegueixen replegar-se, aleshores la carnisseria està assegurada.

No sempre els grups humans som capaços d'anar plegats en situacions delicades com són l'esdevenidor de les nacions sense estat d'Europa: «Els drets col·lectius no estan pas reconeguts. Per això hem de ser ben conscients que ens cal convicció col·lectiva (...) Hauríem de fixar-nos en l'exemple de l'hebreu, allà ho tenen claríssim que l'han de vetllar. Si en el cas irlandès els trets d'identitat són el republicanisme i el catolicisme, en el cas català és ben clar que és la llengua. Som massa prudents, malgrat que som tractats com una colònia», sosté l'escriptor Josep Francesc Delgado.

La majoria dels pobles desposseïts de drets nacionals emeten comportaments d'apaivagament i de submissió per evitar violentar-se amb els seus mandataris.

Aquestes reaccions mancades de dignitat repercuteixen negativament en l'instint de conservació dels catalans fins al punt que alguns segurament s'estimarien més haver nascut directament castellans. Penso en aquells catalans que es presenten públicament amb la versió castellana del seu nom (el modista Andrés Sardá, l'entrenador de futbol Pepe Moré, el cineasta Joaquín Jordà, l'actor José Maria Pou, etc.). És possible que actuar com a camaleons, en termes nominals, els alliberi de sentir-se incòmodes o inferiors per raó de la seva identitat. Quan en una pugna entre animals n'hi ha un que no es veu en cor d'imposar-se a l'altre, tanca la boca per amagar les dents, desvia les banyes o el bec en una altra direcció, amaga la cua entre les potes per a resultar més petit i adopta posicions que recorden les femelles en situació de disponibilitat sexual: «el gos fins i tot es pot tornar amistós amb el seu contrari amb un comportament infantil», afirma Irenäus Eibl-Eibesfeldt. Quan la por ens envaeix o tenim la sensació que no donem la talla, no ens arronsem els catalans com feres derrotades davant del sacre Estat espanyol (i francès)?

En canvi, per tal de mantenir la unitat nacional al preu que fos, Juan Negrín, president socialista del govern republicà espanyol (1937-1939), declarà en plena Guerra Civil espanyola: «Antes de consentir campañas nacionalistas que nos lleven a desmembraciones, que de ningún modo admito, cedería el paso a Franco». O el mateix Fraga Iribarne va dir que s'estimava «antes una España roja que una España rota». L'instint de supervivència dels castellanoespanyols, siguin d'esquerreres o de dretes, contribueix decididament a l'eficàcia biològica d'aquesta col·lectivitat. El dels catalans ha quedat atrofiat. No s'activa.

Ha perdut la sensibilitat cap a les coses pròpies. Ω

QUIM GIBERT,
PSICÒLEG

La malaltia de l'esquerranisme immadur i tendenciós

TAUBECOLOM@ONO.COM>

Les esquerreres són tan hipòcrites com les dretes, per això jo no sóc ni d'esquerreres ni de dretes ni de centre. Molt criticar els USA, però callen davant els règims islàmics. Una dona viu infinitament millor als USA que no pas als països àrabs. Ara resulta que ésser moro és molt progrés, i que si ets àrab pots ésser racista i una bèstia, que sempre tindràs el suport de les esquerreres pihes dels països occidentals. Els USA, Gran Bretanya, etc. són més democràtics que qualsevol país àrab, o que la Xina o que Corea del Nord. I els progrés (?) aquests més val que si són tan demòcrates, defensin la llibertat de culte als països islàmics, que ara allà, als cristians són empaitats i massacrats, quan els occidentals no anem assassinant musulmans per Catalunya.

Aquests anarcopunkies es pensen que tots són com ells, pensen que tenen el monopoli de la representació del jovent, i és clar que no és així, simplement és que viuen en un ghetto i pensen que tots són com ells. Em recorden als massai, em sembla que eren, un poble de la part de Kenya, que tenen ramats i pensen que ells són els únics humans en el món que en tenen, que són uns beneïts del Cel i han estat premiats sobre la resta de la humanitat. Els anarcopunkies són així, uns massais que no coneixen el món, i la seva extensió ni la seva complexitat.

I els actes vandàlics protagonitzats -suposadament, almenys- pels «antifeixistes» del dia de la Hispanitat, a Barcelona... Aquesta gent fa molt de mal a l'independentisme, car el guettitzen. Els nacionalistes espanyols del PP, PSOE i IU no van a les manifestacions ultradretanes com la que fan els nazis espanyols a Barcelona cada any, d'aquesta manera el PP-PSOE-IU fan la sensació de «centristes», quan són tan nacionalistes espanyols com els nazis que es manifesten amb banderes franquistes. Els independentistes no hem de fer accions violentes com les del 12 d'octubre, car sempre seran accions minoritàries que la gent del carrer no entendrà i que només servirà per fer dels independentistes una tribu urbana més. No és possible que si la gent del carrer no va amb la cara tapada amb mocadors, ni cridant consignes revolucionàries, els

independentistes sí ho fem; els independentistes hem de fer arribar el nostre missatge, bàsicament, al gruix de la gent, és a dir, a les ames de casa que van a fer la compra i a portar els nens a escola, als oficinistes, als botiguers, als estudiants que gusten d'anar de pubs el cap de setmana i a veure Pel·lícules d'en Harrison Ford al cinema, als matrimonis que van a escoltar missa els diumenges i a fer un volt al parc amb els fillets, als professors d'escola, als professors d'autoescola, als policies municipals i Mossos, als electricistes que passen les tardes de diumenge mirant el futbol per TV, als forners i pagesos, als funcionaris municipals, als metges i infermeres, etc. No podem lligar independentisme amb parafernàlia alternativa, car aleshores estarem perduts. Al cap i a la fi, els «alternatius» què representen, un 1% de la població?, i si d'entre aquest 1% de població un 75% no estan a favor de la independència, qui ens queda per rebre el nostre missatge patriòtic, un 0'25% dels 11 milions de catalans?, mare meva! Miquel

...Per últim dir que si la policia espanyola infiltra agents en aquesta mena de manifestacions per tal de fer merder, és perquè el merder els interessa als nacionalistes espanyols, no hem, doncs, de caure en el parany.

L'egoisme és l'essència de la natura humana. Ja te n'adonaràs. Però caldria que la gent fos més honesta per abocar-se a l'abisme de la pròpia natura i reconèixer-la, perquè, com deien tants i tants alliberacionistes marxistes, independentistes, poetes, místics, etc. de tots els temps, sense reconèixer les pròpies cadenes, és impossible alliberar-te'n. Acusar «el capitalisme» és tan còmode com abstracte, és sols espolsar-se les puces irresponsablement per continuar fent el que els isca dels ous.

A més, ja em contareu quina alternativa donaríeu al capitalisme i com (digues, t'escoltaré amb respecte i interès). L'única és, per dir-ho així, la de Bin Laden: bombes i al cel.

El vostre problema de fons és que penseu que la natura humana és bona, la qual cosa és molt pròpia de l'idealisme juvenívol però molt teòrica, car les persones, per simple desídia, tendim profundament al mal, o dit altrament, a deixar les coses per fer, a no esforçar-nos per fer-les bé, a passar-les per alt, a agafar dreceres violentes, etc. i el resultat és el que veiem.

Als 15-25 anys tendim a pensar que nosaltres farem el que no ha fet mai cap generació de tota la Història. I és sols un miratge a causa de la inexperiència i el rebotament.

Les utopies són necessàries si no les agafem amb un excés de doctrinarisme i si sabem veure les realitats. Altrament els resultats poden ser desastrosos, com ara els Khmers roigs, quasi tots adolescents, que assassinaren la meitat de la població cambotjana, feren tornar el país al ruralisme neolític, tot arrasant les ciutats, cremant els llibres i matant la gent simplement per dur ulleres (literalment). Un amic meu fou corresponsal de guerra a Cambotja. La violència duu, finalment, per aquest camí.

La Democràcia burgesa és molt insuficient i és una enganxifia de conveniències i interessos creats (dissortadament les alternatives reals són encara pitjors: stalinisme, guerra, feixisme, dictadures... i això no ho teniu en comptes), però realment és de veure que el nivell de la gent de tot arreu no dona per a més, simplement perquè, en el fons, no els dona la gana. D'on no n'hi ha, no se'n pot traure i ja està. Amb violència sols faran que es tornin més arrere, és a dir, més reacció. Després del maig del 68, la drete arrasà a les eleccions franceses, igual que després d'anys d'atemptats i violència abertzale ha guanyat el més sinistre PP per majories absolutes contínues. Si no us n'adoneu és que no teniu ni punyetera idea de com va la política real i sols voleu desfogar-vos com qui caga i es tira pets, per a la qual cosa no cal ni tenir cervell. Ω

Restaurant Sa Curva

Menús 950 ptes.

Diumenges buffet a 2500 ptes.

Hípica de Son Pardo. Tel. 971 201 017

CIUTAT DE MALLORCA

Fa 3 mesos que na Maria Bauçà de s'Aranjassa regenta la botiga de Menjars Preparats Bon Profit al Pont d'Inca. Se pot comprar un bon dinar per 3 €. A la foto amb la seva filla Patrícia. Tel. 971 608 133

Fa 28 anys que en Bernat Perelló, nascut a Llubi, i de tota la vida veí des Pont d'Inca, regenta la Carnisseria Perelló al carrer de sa Cabana. Tel. 971 600 798

Fa 2 anys que na Fala Yony del Senegal regenta la Botiga Tropical a Santa Catalina. Tel. 971 731 547

Fa tres setmanes que na Margalida Nicolau de son Mesquida (Felanitx) regenta la Floristeria Bordoi al Mercat de Santa Catalina. Tel. 639 900 660

Fa 8 anys que na Rosa González regenta el Bar restaurant Can Pere al Pont d'Inca Nou. Despatxa menús a 5'40 €. És un bar del Madrid. Tel. 971 608 199

Fa 10 anys que n'Antònia Martorell i Caimari, de Caimari, va obrir la Immobiliària Caimari a Santa Catalina. Tel. 971 284 828

Fa 11 anys que en Mateu Bibiloni va obrir la botiga Congelats Bibiloni al costat del Mercat de Santa Catalina. També té un trast dins el Mercat. Tel. 971 454 919

Fa 11 anys que en Joan Sabater regenta la botiga d'envinagrats i bacallà Sabater al Mercat de Santa Catalina. El seu padri Joan va obrir aquest negoci fa 60 anys al Banc de s'Oli, darrera la Plaça Major de Ciutat. Tel. 971 731 724

CRONOLOGIA DE LA HISTÒRIA DE TOT CATALUNYA

Anys 1528-1529

PER RICARD COLOM -

colomtaube@hotmail.com

De com els espanyols censuren, escapen i reescriuen la Història: els mentiders com a *fills del dimoni*. A les capitulacions de Sta. Fe els Catòlics concedien a Colom un 10% de totes les possessions que descobrís en el seu viatge. Lluís de Santàngel, ric hom valencià tresorer de la Confederació catalanoaragonesa, pagava l'expedició.

Quan els Catòlics s'adonaren de què havia descobert Colom, maniobraren per fer-se arrere en això del 10%: era massa.

En aquella època Castella tenia uns 8 milions d'habitants i la Corona catalanoaragonesa sols un milió, en molta inferioritat política i militar (Fernando, anomenat «catalanote» i «viejo catalán» per la xenòfoba aristocràcia castellana deia: *la boñigas de Castilla son oro en Aragón*).

Castella anà maniobrant durant els pròxims anys per a quedar-se en exclusiva amb tot l'or americà.

Llegiu aquest documentat estudi d'en Puigneró i Bilbeny: <http://www.unitat.org/column.htm>

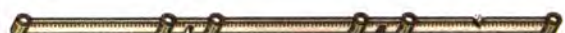
Durant els Àustries tot llibre sobre Amèrica era estretament vigilat, censurat i reescrit, els vaixells sistemàticament escorcollats a fi d'amagar el gran Genocidi contra els amerindis (més de 100 milions de morts en dos segles). D'això en digueren la «*leyenda negra inventada por los luteranos*».

«*Espada de infieles, martillo de herejes y forja de Imperios*», però en realitat «*pícaros, soplones, inquisidores y caciques*». Ja els coneixem, no cal ni que ens ho expliquin.

«Estim la Llibertat, i l'estim més a mesura que conec millor la submissió del poble a l'esclavatge, a l'opressió i a la tirania, i a horribles ídols del passat que brillen, lluits pels ressecs llavis dels esclaus.

Però, en aquest amor per la Llibertat, també estim aquells esclaus, perquè cegament van besar els morros de bèsties ferotges, en calma i beneïda inconsciència, sense sentir el verí dels escurçons i cavant, sense saber-ho, llurs tombes amb llurs pròpies ungles».

(Jubran Khalil Jubran, escriptor i artista libanès emigrat als Estats Units).

5-1528: L'emperador entra a València. Per amuntegament de gent s'enfonsa el Pont del Real, amb més de mil morts.

1528: Corts valencianes: ratificació dels drets senyorials sobre els moriscos «convertits»: sobreesment de causes a moriscos revoltats.

Després de la revolta morisca, fan pública la «Concòrdia» del 1526 entre el rei, l'inquisidor general i els 12 representants de les aljames morisques valencianes, que concedia 40 anys per a deixar les cerimònies musulmanes, i 10 per a servir els vestits i la llengua àrab. Es tracta d'un acord amb la facció rica i/o «moderada» dels moriscos (el Jordi Pujol morisc d'aquella època). Els moriscos valencians hi recorden a l'emperador que «en lo dit regne la major part

dels moros i quasi totes les mores» desconeixen aljamia» (=romanç: no parlen ni català ni castellà). Les autoritats volen extirpar l'àrab, embolcall de l'Islam -tal com volen extirpar el català ara, per ser embolcall de la defensa de les llibertats civils i del progrés econòmic català-. Ço demostra a més, per enèssima vegada, que els moros parlaven un dialecte àrab (semític) i de cap manera cap romanç «mossàrab». L'emperador, tan autoritari com obtús, sols els dóna un plaç de 10 anys per aprendre romanç (sense especificar quin romanç).

El franciscà-inquisidor fray Bartolomé de los Angeles informa com, batejats i tot, els moriscos continuen amb un munt de llurs costums tradicionals, per a «escàndol» de cristians vells i de predicadors, els quals tenien un llistat de moriscos majors de 7 anys i cada festiu els anomenaven pel nom, a l'ofertori a fi que no en mancàs ni un a Missa.

Perdó general als antics agermanats, quan ja n'han estat executats uns 800 pel cap baix, amb confiscacions a 154 individus, multes a 84 individus, 65 llocs i tots els oficis, amb un total de 330.000 ducats a costa d'agermanats represaliats. 186 agermanats foren les «excepcions» d'aquest «perdó general» (el 1521 sols en van haver 51!; amb els anys, menys perdonats, per traure'n més diners).

Fi de les persecucions inquisitorials contra la família del jueu valencià i humanista Joan Lluís Vives, amb el procés de sa mare, ja morta, na Blanquina March. La família Vives-March és tot un exemple de la sistemàtica persecució d'aquesta institució, la Inquisició hispanopapista, autèntica precursora de la GESTAPO.

LLUÍS VIVES.

L'erasmista Pere Joan Oliver s'exilia definitivament d'una València cada volta més obscurantista i asfixiant.

«La Lozana Andaluza», de l'andalús Francisco Delicado. Fa parlar «en catalán» un de Sogorb (Alt Palància, actualment zona castellanoparlant) amb una mallorquina, i ja llavors els forasters racistes de la novel·la s'escaroten pel fet natural de sentir parlar català. Tanmateix, en certa manera, Delicado hi vindica la llengua andalusa front al castellà.

França fa un darrer intent per recuperar el regne de Nàpols i la capital és defensada pel virrei català Hug de Montcada.

Anònim de Tlatelolc (Mèxic): «Els camins són curulls de sagetes trencades i sembrats de cabelleres, les cases sense trespols i amb els murs en flama, carrers i places plagades de cucs, i les parets tacades de cervells rebentats... Hem mastegat herba plena de salitre, sargantanes, rates, polls, cucs». La bestialitat del genocidi castellà.

ANÒNIM DE TLATELOLC.

Juan de Zumárraga, primer bisbe de «Nueva España» (Mèxic).

L'emperador concedeix als banquers Welser, com a aval d'un préstec, terres a Veneçuela, ocupades per luterans alemanys (fins al 1546).

Comencen a estendre's les doctrines de Zwingli.

ca. 1528: Els genocides espanyols escriuen al rei contra Fra Tomás Ortiz, protector dels indis i l'acusen de «puta, hereje y ladrón». Qualsevol cosa abans de renunciar a esclavitzar indis: això per suposat.

1528-1529: **Corts a Barcelona**, amb presència del comte-rei-emperador i dels més alts dignataris. Barcelona, capital cosmopolita del gran Imperi...en aparença, perquè en realitat és un cop d'intimidació donat per la insolent fastuositat imperial, que prepara acords anticatalans.

1528-1530: La Inquisició actua a ca nostra contra 106 casos d'«heretgia».

d.1528: S'escampen les doctrines d'Ulric Zwingli.

Primavera 1529: Fi de la campanya militar imperial devers els Estats pontificis.

29-6-1529: **Pau de Barcelona** entre l'emperador, el nunci del Papa Climent VII i el genovès Andrea Doria. Poc després s'hi adherirà França. Aquesta pau, de fet, margina Barcelona de les altes decisions imperials, mentre la rica Gènova -tradicional enemiga dels catalans- s'esdevé el suport principal de la política mediterrània de l'emperador.

Estiu 1529: L'emperador viatja al nord d'Itàlia, per preparar la coronació com a emperador.

1529: Corts de la Confederació catalanoaragonesa a Montsó (en una comarca d'Aragó que llavors era catalanoparlant).

Mapa americana de Girolamo Verrazzano, amb les 4 barres catalanes.

Tractat de Saragossa: Portugal i Castella es reparteixen Ameríndia per un altre meridià: el 18è de longitud, més favorable a Portugal.

«Informe de Fray Tomás Ortiz», protector dels

indis a Nova Granada contra el governador García de Lerma.

A la 2ª dieta de Spira és restablert l'edict de Worms. Els luterans llavors protesten pel manteniment de les mesures contra Luter, d'on els ve el nom de «protestants».

«Controvèrsia de Marburg»: Encontre Zwingli-Luter a Marburg, patrocinat pel príncep luterà Felip de Hessen: acord general i desacord sobre la Santa Cena.

Perill de guerra, a la Suïssa alemanya, entre províncies papals i reformades. Zürich, comandada per Zwingli, entra en guerra amb els cantons catòlics.

Nous catecismes i breviaris luterans a Alemanya.

Revolta popular a Lyon, la «Rebeine», d'influències luteranes i socials.

PAU DE LES DAMES.

Pau de Cambray o de les dames: El Ducat de Borgonya torna a França, mentre el Milanesat torna a Sforza, duc proimperial, i França es retira d'Itàlia.

ENRIC VIII.

CATERINA D'ARAGÓ.

Enric VIII, aconsellat pel teòleg Cranmer, trenca amb el Papa, es divorcia de Caterina d'Aragó -tia de l'emperador- i pren Anna Bolena com a muller.

THOMAS CRANMER (1489-1556).

Berberia (zona de l'actual Algèria) cau sota l'òrbita dels turcs otomans. Primer setge turc contra Viena (Àustria).

ca. 1529: Els conqueridors espanyols funden Xauxa a l'Ameríndia.

9-1529: Matança d'invasors espanyols a Sancti Spiritus (confluència del Caraïb i del Paranà). En Cabot se'n torna a Espanya. ☪

CIUTAT DE MALLORCA

Na Conxa Candela és la madona de l'Espardenyaria Elx a Santa Catalina. Na Conxa va néixer a Elx on te la família. Tel. 971 733 158

Fa mig any que N'Ania Bonin d'Alemanya ha obert la Botiga de Moda Boa al carrer Caro de Santa Catalina. Roba 100% lli en talles grosses. Tel. 971 451 097

Fa 35 anys que n'Aina Ferrer i la seva germana Margalida regenten la Cristalleria Ferrer a so n'Espanyollet. Tel. 971 735 202

Fa 7 anys que na Maria Esclapés és la delegada a les Balears de l'Aliança Espanyola de Reiki. El reiki és una energia que se dona a través de les mans. També inclou una conducta de vida, d'alimentació i de relaxació que ajuda a la sanació del cos, de la ment i a les sensacions vibratòries del cor. Tel. 971 280 098

Fa 17 anys que na Lourdes Planes, de la família dels metges Planes, regenta l'Òptica Planes al carrer Pasqual Ribot de Ciutat. També te una òptica al carrer de Rmon i Cajal. Tel. 971 285 886

Fa un any que n'Ina Aadrados i en Plàcid Fortesa regenten el Restaurant sa Cuina Mallorquina al carrer Caro de Santa Catalina. Despatxen menús a 8'75. A la carta se menja per una vintena d'euros. Tel. 971 456 593

Fa 2 mesos que en David Perez de la botiga d'ordinadors Màgic Multimèdia de s'Arenal, ha obert la botiga Telemàtica Balear al carrer de Joan Crespó de Santa Catalina. Tel. 971 919 696

Technair

Avinguda Sant Ferran, 26 baixos B
07013 Ciutat
Tel. 971 457 489
Fax. 971 457 489

E. Ayudarte
Aire condicionat calent i fred
Primavera tot l'any dins ca vostra

Carretera Militar, 32
07600 s'Arenal
Tel. 971 266 699
Fax. 971 262 097

Pressupostos 651 893 946

SANTIAGO BOGARRA, C.B.

MATERIALS BELLES ARTS
MARCS, LLENÇOS, PINTURA

C/. Miguel Calafell, 48 • Son Sardina
Tel. 971 438 436 • Fax 971 438 102
07120 Palma de Mallorca

Nave 2 Polígono Industrial Son LLaut
Tel. 971 621 619 • 971 621 618
07320 Santa Maria • Mallorca

E-mail: bogarra@guif.com

**Necessitam
comercials arreu
de la nació
catalana i
especialment
a Eivissa i a
Menorca.
Telefonau-nos
a l'Estel.
Tel. 971 265 005**

ONGs i pensament políticament correcte entre el catalanisme

«R.» <TAUBECOLOM@ONO.COM>

QUAN S'ACABARÀ?

Senyors polítics, senyors intel·lectuals, senyors periodistes, SOS-RACISME, AMNISTIA-INTERNACIONAL, etc. i bones persones en general...sabeu què ens esteu demanant? doncs que igual que es demanava en temps d'HITLER que els CATALANS anem al crematori sense alçar una mà...i ara a més que hi anem voluntàriament, sense que els colonitzadors s'hagin d'embrutar les mans, NO ÉS DEMANAR MASSA?

EL CATALÀ vol viure (NO TÉ DRET A VIURE?) i que no el maten ni blancs, ni negres, ni grocs, ni morenos...i que no ens titlleu, si no ens deixem matar plàcidament, de XENÒFOBS-RACISTES-FEIXISTES (quina barra!!)-INTOLERANTS. Qui els dona dret a aquesta gent a MATAR-ME? M'haig de deixar MATAR per a ser DEMÒCRATA?. TU, VOLS QUE ENS MATEN?

I els CRIMINALS (molts involuntaris) els tinc al costat de casa. Com els jueus tenien els alemanys.

Segurament encara ens podríem salvar si els no traïdors es rebel·lessin un poquet i aquestes paraules poguessin ser dites en periòdics, ràdios, TV, però per això faria falta UNA DEMOCRÀCIA.

I els kappos col·laboracionistes amb l'Holocaust estan ficats pels amos per marejar i dividir els catalans. Com sempre!!!

Tan recontraestúpids som?.

EL CATALANISME NO ÉS UNA O.N.G., NO TÉ OBLIGACIÓ DE SER-HO COM A TAL.

Catalanista escrigué:

> «... no pots pas ficar-te a contribuir en eixa comunitat mundial més ampla ni prendre part en les lluites morals internacionals i ensems acceptar que en ta pròpia casa existeix una situació que et nega ta pròpia identitat com a parlant gal·lès, i la vàlua dels segles que et precedeixen». («The Welsh Extremist», Net Thomas).

Antiglobalització: A sant de què ve ara això? Si aquest text pretén dir que primer netegi els meus draps abans que ajudar a netejar els dels altres... crec que una cosa no treu l'altre, no?

Catalanista: No vol dir que sien coses incompatibles. Però és palès que, si som independentistes, cal tenir plantejaments polítics independentistes, geopolítica independentista, etc. i no sotmetre-les a interessos aliens. Això vol dir que un partit independentista ni és la mareteresadecutita ni ha de pensar com una ONG, sinó com a un partit que prioritza la independència. Qui vulgui ajudar gent, que em sembla molt positiu i necessari -jo ho faig

sempre que puc, molt a sovint- que vagi a ONGs, etc., però que no barregi les coses tot fent-les ineficaces i confuses. Qui vulgui ajudar la classe treballadora, que em sembla molt bo i necessari, que treballi en un sindicat, comitè d'empresa, etc., però em sembla que és no entendre com funcionen històricament els nacionalismes i independències de voler fer un independentisme estrictament obrerista: això sols ha existit i a mitges al Tercer Món (al Vietnam el Vietcong pactà amb la burgesia nacional contra japonesos i francesos i, en part, contra els nord-americans). Una independència no és mai estrictament de classe obrera, plantejar-ho és fer política-ficció.

PENSAMENT POLÍTICAMENT CORRECTE.

Catalanista: >>Quan aneu a Ponent, aneu en comptes sobre les coses que fundeu, si de cas que sien coses de profit per al nacionalisme castellà i andalús, i no pas per a l'espanyol (R. Madrid, Feria d'Abril...). Tinguem una mica d'esme, si no, sembla que ens estem tirant còdols a la teulada.

Antiglobalització: Si et refereixes als casos anteriors, la Feria d'Abril es quelcom del que els andalusos no en reneuen pas, a part de que és una gran font d'ingressos turístics i que tampoc és cap símbol espanyolista...

Catalanista: A uns amics meus els multaren (la governadora civil del PP) amb 50.000 pts per... anar vestits de mallorquins!! a la Fira d'Abril de Mallorca. No, home, no, no és cap festa espanyolista, no, és sano regionalismo per a divertimento de los pobrecitos andaluces emigrados (quan es morien de gana a Andalusia, llavors no se'n recordaven gens ni mica, aquests del Pso-EPP)... ni el R. Madrid és el naziespanyolisme per a consum de les masses, ni el PP és el neofranquisme, ni... Sembla que repeteixes els missatges subliminals dels mèdia del PP, tu. De nou els espanyols et fiquen gols per totes bandes (però tu no entens d'aquest» futbol, no t'interessa)

Catalanista: >>el P.P.C. és una gran hipocresia i falsetat que fa mirar cap on no toca d'una manera somiatruïtes i socialment aïllada del pensar corrent del poble al qual ens hem d'adreçar: és el pensament de l'enemic introduït per a despistar-nos.

Antiglobalització: > Que és el PPC?

Catalanista: PPC, Pensamiento Políticamente Correcto, que era del que estava parlant: una mena de pensament que pot copsar un 5-15% de la població i en el que sols creuen, si fa no fa, els qui estan «obligats» a escampar-lo (bàsicament el 5% compost d'ensenyants i ideòlegs esquerrans catalans més o menys atemorits, acomplexats i colonitzats per l'espanyolisme).

PARTITOCRÀCIA, GLOBALITZACIÓ.

Antiglobalització: >i crec que no sóc pas l'únic que pot veure que aquesta situació no seria tant extranya. Això és el que hom desitja com a democràcia?

J: No. El que tenim és un succedani. Una partitocràcia. Des del moment que tu no pots treure el teu representant del seu lloc si ho fa malament, car no li cal més que formar part de l'aparell fidel al líder del seu partit. No et pensis, que a tot arreu funciona igual. Als països mes jacobins i amb tics heretats del socialisme sí, però no als de tradició aliena a la revolució francesa.

Antiglobalització: >A mi em sembla que no em sento pas representat per cap d'ells ni d'elles.

J: És que no ho estàs, de fet.

Antiglobalització: >De fet, si tots/es ho sabem... o no, potser no ho sabem potser som tan crèduls de creure'ns cada quatre anys un seguit de projectes electorals que després d'haver passat quatre anys més no han complert ni una decena part d'allò promès.

J: Rellegeix el meu primer paràgraf. Tu votes els partits, i els aparells dirigents dicten qui fa la política.

Antiglobalització: >Potser hem direu que això no és l'Argentina, que aquí els pactes sotamà no existeixen, que no hi ha corrupció, no hi ha violacions de lleis pels mateixos/es que les escriuen? Tinc la sensació, cada cop més, que les notícies de política «nacional» comencen a ser episodis de telecomèdies de mal gust. Les dretes i les esquerres, catalanes o espanyoles, pacten dia si, dia no, depèn dels interessos de no se sap de qui i independentment d'allò que pensen els seus electors, als que enganyaran manipulant les dades o durant els últims mesos intentant enarborar les grans diferències que suposadament tenen amb els altres.

J: No és la teva sensació. És la pura veritat. Però pretenen que t'enganyis pensant que el sistema és així i no pot ser de cap altra manera. Volen que et desenganyis de la política i diguis «tots son iguals» i passis, siguis un àcrata o, com a molt, un antisistema que els serveixi de pim-pam-pum per fer por a la ment conservadora d'aquell que pensa que qualsevol canvi el farà perdre el poc que té.

Antiglobalització: >En conclusió, aquesta «democràcia» que se suposa que vivim peca per definició i per aplicació... Des de la vulneració dels drets humans, no assimilació del dret d'autodeterminació dels pobles, dels drets a l'habitatge digne i dels drets dels detinguts/des... El marc jurídic immediatament superior, l'europeu, tampoc seria l'ideal. La Unió Europea (UE) no fa més que heretar els «pecats» dels

estats que la componen per a legitimar-los a nivell intercontinental.

J: Això de dalt ho pot signar qualsevol liberal, compte! ;)

Antiglobalització: >En estaments superiors què hi trobem? El Banc Mundial o el grup >del 7 Magnífics amb en Rantamplan (Rússia) al darrera... L'intent de >crear una macroeconomia supranacional és clar que només interessa a les >empreses multinacionals les quals aprofiten les avantatges que suposa >emplaçar les seves fàbriques en països com l'Índia, Pakistan, etc. Si no en coneixeu casos podeu mirar (><http://www.saigon.com/~nike> <<http://www.saigon.com/nike>> <<http://www.theatlantic.com/issues/96feb/pakistan/pakistan.htm>>). les pressions econòmiques que fiquen als països que com Argentina han esclatat degut a la insostenibilitat econòmica (corrupció, beneficis generats al país en mans d'empreses estrangeres, deute extern, >etc.)... això és la famosa globalització?

J: No, la globalització és el que volen aquests pakistanesos que es moren de gana, o els nigerians que volen transgènics per tenir collites sanes, o els xinesos que ara mengen tots quan abans es morien a milions. Què no has vist qui ha anat a Porto Alegre? No hi ha anat en Chevenement, un dels enemics més aferrissats de Catalunya i dels drets de les nacions sense estat?

Antiglobalització: >Mentre alguns es trenquen el cap pressionant a la Warner perquè doblí el Harry Potter en català (cosa que tampoc s'ha de deixar de fer, no ens equivoquem) altres preparen mostres de rebuig a l'UE en la seva trobada al març a Barcelona.

Us recordo que cada cop hi ha més gent que aprofitarà aquelles dates per demostrar les seves disconformitats amb tot això...

Estem parlant de partits polítics, sindicats, pagesos, Plataforma contra el PHN, etc.

J: I els diables, geganters i grallers també? És clar, qualsevol que vulgui sortir a la foto s'hi apuntaria però, tenen alternatives? És millor el mon pre-globalització que el que encarem?

Antiglobalització: >No creieu que comença a ser hora de demostrar que un altre món és possible?

J: Sí, però mentre no digueu quin és, jo penso que a més globalització menys poder dels estats i menys fam al món. A mi tant me fa que una multinacional es munti al dòlar si les seves investigacions erradiquen la fam a l'Àfrica, jo renuncio de gust a menjar pollastre amb el sabor d'abans o que em costi uns bons calers a canvi que tothom pugui menjar pollastre una mica menys gustós. Ω

C A R T E S A L D I R E C T O R

Regeneració artificial de platges

JOAN BAUSÀ <JBAUSAG@WANADOO.ES>

El meu nom és Joan, i com que no sé hi en teniu coneixement, vos vull informar de l'actuació que s'està fent a la platja de Son Serra de Marina, a l'altura del l'Hostal 2 Playas. S'estan retirant una gran quantitat de pedres que el temporal va deixar al descobert, una vegada que la mar se'n va dur l'arena. Aquesta pràctica, que pens que deu ser il·legal, suposa eliminar l'efecte de protecció que

fan aquestes pedres, ja que a la pràctica són les que van evitar que la mar s'emportés encara més arena. En aquesta operació també en surt mal parada tota la vegetació

de primera línia de costa -fanàs- que també té una acció protectora i contenidora de l'arena. El resultat és que ara la platja sembla més neta, però en realitat està totalment inde-

fensa dels forts temporals que hi ha a la zona, i que possiblement el pròxim temporal faci retrocedir uns quants metres més la línia de la costa. Us ho comunico per si duis algun tipus d'inventari de les actuacions que amb el pretext d'arreglar els desperfectes del temporal, en realitat en fan una destrossa encara major. Atentament Joan Bausà C/ Verge de Lluc, 6 - Son Serra de Marina. Ω

APUNTS PER A LA NOSTRA HISTÒRIA MENUDA

PER EL CAVALLER ESTADES DE MONCAIRA

Sóc cavaller
i cavaller mallorquí,
si hi teniu res a dir?
Doncs jo vos diré:
molt clarament
que me correspon el tractament.

Em podeu dir de tu si voleu
sempre que bé me xerreu;
l'amo i el vós, vos regal;
vostre parer m'és ben igual.

No vos deman que, vossa mercè,
me digueu
perquè entre altres raons
jo no venc de mossons
ni pens que tal cosa me digueu,
Amén Jesús.

25 DE SETEMBRE DE 1590
Francesc Puig i Margalida
Obrador pretenien, en tal data que

fos declarat nul·lur matrimoni.
Deien que vivia el primer marit
d'ella. Un francès nomenat Jean
Beltran. La demanda no seria
admesa. (Veure l'expedient 6
A/73/25 de l'arxiu diocesà)

12 DE JUNY DE 1751

Es segueix una causa criminal rebuda contra el forner, Jaume Frasquet varader de la Santa Creuada, per maltractament de paraula i obra a Gabriel Àngel Fortesa.

4 D'ABRIL DE 1732

Mor a Sa Pobla, Antonina Amengual muller de Llorenç Boades. Feu testament amb el notari Antoni Serra-Goiet i designà com marmessors al seu home i al seu cunyat Pere Boades.

des.

El 27 D'ABRIL DE 1736

Aquest dia ha mort a Sa Pobla el Senyor Nadal Serra-Poquet i Serra-Goiet que era fill dels no menys senyors Nadal i Margalida. Feu testament amb el notari Antoni Serra-Goiet que era oncle seu. Nomena marmessor a la seva mare vidua, a la seva dona Antonina Sabater i al seu germà Onofre que era capellà

16 DE MARÇ DE 1737

Llorenç Boades Pasqual, fill de Pere i Sebastiana, ha mort aquest a Sa Pobla. Estava casat amb Coloma Cirer filla de Joan i ha fet testament amb el notari Pere Garau.

10 DE SETEMBRE DE 1737

Mor aquest dia el Regidor

de Sa Pobla, l'Honort Jaume Palou i Puig fill dels senyors Antoni i Antonina i pare del senyor Pere Joan Palou.

Havia fet testament amb el notari Pere Maura.

Sabia molt aquell que digué que el Palou no feien planta a Sa Pobla!

18 DE SETEMBRE DE 1750

Ha mort aquest dia a Sa Pobla, Joana Femenia coneguda per Napolitana per haver, ella, nascuda a Nàpols. Estava casada amb Antoni Font de la vila de Muro.

10 SETEMBRE DE 1906

El sacerdot, Llorenç Mas Mesquida de Campos del Port, demana poder edificar un oratori semi públic a una finca

seva. El Senyor Bisbe li concedí el que ell demanava. (Veure l'expedient III/88/225 que se conserva a l'arxiu diocesà)

ANY 1930

Mossen Llorenç Mas Mesquida - rector de la parròquia de Fornalutx per nomenament del Rei d'Espanya Alfons XIII i «exiliat» a Campos del Port el seu poble, fa deixa de casa moblada i capella en la finca coneguda per Can Xorquet i Son Catlar. Vol que s'hi digui missa i s'ensenyi la doctrina. (Veure expedient III/88/262 de l'arxiu diocesà)

TOTUM HONOREM MEUM
Prudent o imprudent
de ma terra, ma llengua i ma gent
haig reivindicat la rel
i m'he mantingut sempre fidel. Ω

Retirada de la Llei de Qualitat!

La crisi del sistema educatiu és una realitat incontestable: les tasses de fracàs escolar abasten valors inadmissibles i la seva distribució social mostra que el sistema educatiu contribueix a augmentar les desigualtats socials. A les zones més desfavorides la proporció d'alumnes exclosos del sistema educatiu sense cap titulació augmenta cada any.

Les condicions en que té lloc la ensenyança en els centres públics s'ha degradat de manera alarmant. L'administració aprofita aquesta situació, amb una política de concertació conscient, a fi d'afavorir la fugida d'alumnes a centres privats.

La deficient finançació de l'Ensenyança està avalada ara per una planificació de la Unió Europea dirigida a la disminució de la despesa pública. La LOGSE forma una unitat amb la resta de reformes educatives dels darrers trenta anys que han cercat aquests objectius. El mateix tipus de reformes ha estat aplicat en els altres països del nostre entorn amb resultats semblants la qual cosa demostra que el marc legal que permet i propicia els denominats efectes "perversos" o "indesitjables" de la reforma. La nostra situació de partida, com una xarxa privada forta ja constituïda, ha fet que alguns aspectes, com el ritme de privatització i el creixement de les diferències socials en fracàs escolar, cobrin en el nostre país un caire més dramàtic.

El Projecte de Llei de Qualitat de la Ensenyança podria brindar l'ocasió per a obrir un debat. No obstant això, desconfio a priori dels seus resultats. Desconfio així mateix dels sectors polítics. I desconfio, perquè les actuals lleis i projectes són complementaris de les anteriors en quant a objectius fonamentals: regulació del flux escolar cap a nivells més baixos, amb el doble objectiu d'abaratir costos de formació i adaptar aquesta a les necessitats del mercat de treball, i obertures del "mercat de l'en-

senyança" als interessos privats.

Vull contribuir, a través de les pàgines de L'ESTEL, a obrir un debat democràtic, que no s'ha donat, que posi les bases per a la reconstrucció de la Ensenyança Pública: en aquest sentit, pens:

-Que la cultura és patrimoni de tota la humanitat. Que és en si alliberadora. Que l'Estat té el deure moral d'assegurar el dret de tots els ciutadans a accedir-hi. Que aquest dret és més important que les necessitats conjunturals del mercat de treball i ha de ser independent de les condicions del mateix. Que la transmissió del coneixement ha de seguir les seves pròpies lleis i no sotmetre's a modes pedagògiques canviants.

-Que a l'Estat espanyol, l'èxit del procés de privatització, afavorit per l'actual govern, se fonamenta sobre el fet real dels mals resultats al que la reforma ha conduït a l'Ensenyança Pública. La seva reconstrucció no pot aconseguir-se més que a través d'un procés que permeti recobrar els nivells de qualitat perduts.

Els canvis necessaris per a superar la crisi actual, en la meua opinió, haurien de prendre la següent orientació:

-Restablir la unitat del sistema públic d'educació amb una única titularitat dels centres i una única font de finançació i aconseguir la total desaparició de les subvencions estatals a l'escola privada.

-Preservar la independència i la funció pròpia de l'escola.

-Establir una estructura del sistema educatiu amb el màxim de vies comunicants entre els diferents itineraris i en les diferents etapes educatives.

-Recuperar les competències del professorat i dels seus òrgans col·legiats.

-Estendre la gratuïtat a tots els nivells, fins i tot l'universitari.

-Dotar dels mitjans necessaris a la Ensenyança Pública. Ω

Pere Felip i Buades

Patrioterisme (constitucional) espanyol

Hi ha molts tipus de **nacionalismes**, o de sentiments nacionals. L'urabast i, complexitat fa que hagi esdevingut progressivament un concepte amb moltes variacions i, alhora, també més obscur. Tanmateix, podem afirmar que no hi ha ningú que, *de facto*, no sigui nacionalista, car tot hom defensa les seves tradicions i la seva llengua, de manera explícita o implícita. En aquest sentit, el nacionalisme que neix de les pròpies experiències, que gaudeix dels seus usos i costums, sense mostrar-se agressiu envers els altres, i els sap respectar, pot esdevenir un nacionalisme universal -cal desconfiar, ací, dels qui diuen que són molt universals, però no són d'enlloc. És aquest nacionalisme respectuós, solidari, que cal defensar, i que es contraposa al nacionalisme de l'Estat-nació, excloent i agressiu.

La globalització cultural, Internet, ha destruït, en certa manera, la idea de territorialitat. Som com a titelles que vivim immersos -idiotitzats- en el món de *telépolis*, obnubilats pel poder mediàtic dels grans mitjans de comunicació, que asfixien les veus -decisives- intermèdies i alternatives, i només donen una versió bifocal i manipuladora dels fets o qüestions diverses (el programa *Operación Triunfo* en seria un símptoma força significatiu). Malgrat tot, culturalment -i també genèticament- som diferents. La viabilitat futura de l'Estat-nació, en aquesta faïça, és força discutible, i més encara si pretenem aconseguir regles comunes que respectin tots els pobles del món i que, alhora, aquestes les facin seves.

Per aquestes latituds sembla que el que importa és "ofrendar nuevas glorias a España" sigui al preu que sigui (el cas de l'esquiador germànic Juanito és prou indicatiu). És allò

tan manyuclat de "*Santiago i cierra España*", de seguir l'ancestral tradició de prendre decisions equivocades, que tant maldecaps i endarreriments ha portat. Fet i fet, tots els governs democràtics de Madrid, representants d'un nacionalisme violent i expansiu, s'han negat sempre en rodó a entrar en cap debat ideològic en profunditat (és a dir, el plantejament de l'Estat espanyol com a estat plurinacional i el reconeixement del dret d'autodeterminació, que, d'altra banda, sí reconeix per als palestins o saharis, per exemple).

És per això que n'Aznar, el líder del bigotet sospitos, amb l'estètica del "*impasible el ademán*" i practicant nat de la inveterada picaresca castellana, es fa el viu, i amb l'estufera hipòcrita i de doble moral que el caracteritza, anatemitza els nacionalismes no-castellans ("El nacionalisme és la guerra. Auguro una massacre si els bascos opten per una insensata autodeterminació"); de la mateixa manera que ho fan altres dirigents jacobins del ventall polític espanyol, com l'inefable patrioter del PSOE, **Nicolás Redondo Terreros** ("Em repugna qualsevol cosa que faci pudor de nacionalisme... Sent un país que es diu Espanya, que és el més tolerant del món (sic)").

Els patrioters espanyols, per tant, fan ús i abús de la malvolença de qui, conscientment, menysprea, perjudica i, àdhuc, planifica l'anorreament i liquidació de comunitats lingüístiques històriques en nom de la democràcia, dels principis d'Estat, de la Constitució i, encara, de la -seva- llibertat. Ω

ANDREU SALOM
I MIR

Recuperació caracteriològica per als catalans: metanoia i renaixença front a la guerra psicològica catalanofòbica dels racistes espanyols

«R.» <taubecolom@ono.com>

Orgull català

El mes passat sortia amb el meu cotxe de la ciutat de Girona i vaig ser aturat pels Mossos d'Esquadra per dur l'adhesiu CAT a la matrícula. Amb una prepotència inicial que fa bona la Guàrdia Civil, vaig ser convidat a treure l'adhesiu per estalviar-me la multa, deien, reglamentària. Vaig preguntar a l'agent si estava orgullós de portar al seu uniforme l'escut del seu país, o del meu, vés a saber, i com que em va dir que sí, li vaig contestar que jo també em sentia orgullós de mostrar la identitat del meu país al meu vehicle i que no em pensava treure l'adhesiu. Que si havia de complir amb el seu deure, que em multés, que jo no traïria de cap manera el CAT de la matrícula. No estava disposat a obeir una llei feta a Madrid. L'adhesiu segueix a la matrícula i la multa al meu poder. És una mostra del meu orgull català que un dia substaré en una de les meves Fires del Disc. Paraula de Stone.

Jordi

Trobo que aquest tipus de notícies haurien de sortir més a la premsa i a continuació hauríem de demanar responsabilitats als nostres polítics. Per exemple, en campanya electoral això penso que pot fer mal.

Assumiràs la veu d'un poble,
i serà la veu del teu poble,
i seràs, per sempre, poble,
i patiràs, i esperaràs,
i aniràs sempre entre la pols,
et seguirà una polseguera.
I tindràs fam i tindràs set,
no podràs escriure els poemes
i callaràs tota la nit
mentre dormen les teues gents,
i tu sols estaràs despert,
i tu estaràs despert,
i tu estaràs despert per tots,
No t'han parit per a dormir:
et pariren per a vetlar
en la llarga nit del teu poble.
Tu seràs la paraula viva,
la paraula viva i amarga.
Ja no existiran les paraules,
sinó l'home assumint la pena
del seu poble, i és un silenci.
Assumiràs...

Vicent Andrés Estellers

Saber plantar cara a la guerra psicològica dels racistes catalanòfobs.

G.: Parlant en privat amb en T. vam arribar a la conclusió tots dos que cal que els catalans iniciem una autèntica guerra psicològica (com fan ells) amb una tàctica ben definida. Seria una altra cosa a fer, a definir: ¿De quina manera, quina estratègia hem de seguir individualment enfront dels espanyols? Parlo de dialèctica, per si hi ha cap intrús per aquí, i no pas de violència física. És una estratègia intel·lectual.

Valencià: Conviure amb espanyolassos és la guerra psicològica contínua. La meua pròpia tàctica en un indret on el 95% de la població es considera espanyola (on jo visc) i on més d'un terç són forasters (dels quals un 15% si fa no fa exerceixen de colonitzadors psicològics en actiu, més també coents col·laboracionistes) és: -D'entrada ser molt amable i simpàtic, convidar, regalar coses, etc.

-Si algú fa mals gests o me'n diu alguna, no els en deix passar cap ni mitja: els contest sempre de manera molt calculada però molt contundent (amb el mínim de violència però de manera implacable). Per ex.: dues recents. A Correus una espanyolassa que hi ha fa com que no m'entén (potser no m'entén massa per desídia, sembla realment ben forastera) em llança amb ràbia i de mala manera el canvi. Em quedí afitant-la, agafí dues monedes del canvi i, des de dalt, les deixí caure amb soroll tot mirant-la als ulls amb posat seriós, com dient-li: m'he adonat perfectament de la teua guerra psicològica, bonica. Jo crec que s'espantà una mica i al moment em vingué a recordar que no em deixàs el paper justificant amb un to com per quedar mig bé.

Un cambrer madrileny del bar del meu treball que de vegades m'a-fita amb cara de gos (jo li torn la mirada sempre), em diu: «Habla en español». Li responc. «Sóc a ma casa i parl com vull».

«Estamos en Appaña», me diu. «Te'n vas tu a Espanya», li dic. Al costat hi havia dos valencians que comenten davant del cambrer i de mi: «Hi ha gent que encara no s'han adonat que estem en democràcia». Jo els dic: «És que hi ha gent que fan de «chulo» de sarau». «Chulo, de Madrid soy», fa el cambrer. «Te'n vas a Madrid, a las Cibeles i te'n puges ben alt com una mona».

On jo visc, el País Valencià, quasi totes les setmanes en tinc així com aquestes. Ja t'hi avenes. Si plantes cara, els indígenes ho entenen -i alguns forasters també- i et donen suport i això certament crea consciència nacional. Si ho deixes córrer, el resultat és la manca de recursos dialèctics anticolonials en la consciència dels indígenes. Jo crec que coses d'aquestes, ensinistrar-nos per a la guerra psicològica, és un deure de tot indígena, de qualsevol negre sense emblanquinar. Més que diades i enganxines, perquè allò quotidià exemplifica molt més i s'enganya a la mateixa vida.

Una polèmica contra un intoxicador (embolicador professional). Un exemple de la guerra psicològica dels espanyolistes a través d'infiltrats (*=parla el provocador).

Nacionalisme? Ara ens volen fer creure ....

País Valencià: any 2001 per posar un exemple

-Declaració d'una senyora de 70 anys en un judici fet contra el fill, a la ciutat de València: La Sra no sap parlar bé en castellà, l'obliguen que ho faci.

-Carretera N340, denúncia feta per la policia N. amb radar. 35.000pts. Com té el nom català, l'agent li posa 185.000 pts.

-Rètols de les Carreteres. Xàtiva, Primavera 2001 (Apareix Játiva) Igual passa a Alcoi, Alzira, etc.

-Rètols de les Conselleries (Totes en Castellà)

-Telèfons de la Generalitat (resposta en castellà)

-Contestadors automàtics del Ajuntaments del PP (en castellà)

Guardes forestal= importats la majoria d'altres zones castellano-parlants i així podria continuar per més i més ratlles. Aquesta és la veritable situació d'un País que han destrossat, que ens reprimeixen i on l'autoodi va en augment.

La darrera a Benidorm, un dis-sabte a la nit, per demanar un suc de taronja, un company va acabar a la comisaria per que el cambrer li va pegar per parlar en català. INTO-LERABLE: I damunt ens volen fer creure que els nostres enemics són els catalans.

Jo parle, visc i pense en català i no tinc cap vergonya d'acceptar-ho, sóc català de València i estic ben orgullós de ser-ho i no hi ha altres enemics que els enemics de la meua cultura.

Visca la terra lliure.

Eines per defensar-nos contra l'autoodi i la decadència caracteriològica.

DECADENCIA CARACTERIOLÒGICA.

«Llir entre cards, creu l'amador mut i al canviant de punt en punt color e al pauruc com se membra d'amor.

de l'atreuit, sia son temps perdut».

(Ausiàs March, 19. 41-44).

Realment els catalans solem caure en la superficialitat i la indolència dels panxacontents, que han venut la dignitat nacional i d'altres dignitats per un plat de lleties. «El món no està amenaçat per les persones dolentes, sinó per aquells que permeten la maldat». (Albert Einstein, físic nord-americà d'origen alemany). És a dir, la genteta catalana que no fa el que deuria és la que permet, curt i ras, l'ocupació espanyola, vet ací la diferència entre culpa responsable i autoodi en fals.

Sura en l'ambient la mediocritat i una inconcebible desmotivació per lluitar en condicions -suara no tan desfavorables, o, dit altrament, no pas en pugna tan directa

contra un Madrid molt més fort- per les mateixes fites per les quals uns altres catalans hagueren de donar la vida en les pitjors èpoques. La sang dels nostres màrtirs la valorem barata, i ja és greu, això.

No volem veure el perill, ni les causes dels efectes conseqüents (el pensament que hi domina de manera brutalment dominant és el pensament dèbil, neoliberal, el segregat pel conductisme de masses) - tot i que el llop ens udola sovint. Això, fins que ja sia massa tard per recórrer el camí (que no ha estat pas recorregut abans, per peresa i per cabuderia enaltida: el problema no són les grans coses que deixem per fer sinó les petites i elementals que, podent fer-les molt fàcilment, tampoc no les fem). «El nostre gran negoci és no veure el que queda obscurament a distància, sinó fer el que queda clarament a mà» (Thomas Carlyle). Com deia un que ja s'ensumava la nostra decadència, Ausiàs March:

«No pot mostrar lo món menys pietat com en present dessobre mi pareix: tota amor fall sinó a si mateix, d'enveja és tot lo món conquistat. Hom sens afany no vol fer algun bé: ¿com lo farà contra si ab gran cost? cascun cor d'hom jo veig pus dur que post: algú no es dol si altre null mal té».

Si, costant poc, ja no fan res, ¿quin sacrifici en podem esperar per la pàtria (que hauria de ser necessàriament d'alt cost)?

Evidentment que no res (més enllà dels discursos de paper mullat per amuntegar poltronam i poder i enganyar al personal en benefici de l'ocupació estrangera). Generositat, sacrifici i, evidentment, valors cristians en general (que parlen de «portar la creu», d'arromangar-se, contra l'hedonisme sibarita d'una esquerra occidental -a ca nostra més anticristiana que en altres països occidentals- ja qualificada per Lenin d'«aristocràcia del proletariat») es troben estretament rel·ligats al genuí sentiment patriòtic.

L'actual fòbia de bona part de l'independentisme català contra els valors cristians és una manera de dir que no volen sacrificar-se realment per res, tampoc per Catalunya.

«Com més tardi Catalunya a ser Estat, a viure com a Estat, a recobrar les atribucions, les potestats, i la independència pròpies dels Estats, més dificultats trobarà per a viure coma tal, menys aptitud hi tindrà, menys preparada hi estarà, més qualitats de les necessàries per a viure independent haurà perdut».

(Dr. Martí i Julià, Barcelona 1861-1917, psiquiatre i socialista,

presidí la Unió Catalanista).

A continuació de cada desastre ens toca reprendre la reconstrucció nacional en circumstàncies de gran duresa i després d'enormes pèrdues que podríem haver evitat d'estar més alerta, i ser més honests i treballadors en èpoques de vaques més grasses. I cada volta fem la represa més destruïts, més mentalment esclavitzats, amb una memòria més boirosa de la catalanitat lliure, autogenerativa i desacomplexada.

Vet ací alguns trets, per contra, de caracteriologia madura, amb sentit d'Estat:

«Actuar no sent emocional, però podent expressar emoció. Kate Reid

Les accions dels homes són els intèrprets millors dels seus pensaments. John Locke

Pensi com un home d'acció i actui com un home de pensament. Henri Bergson

Les paraules que no van seguides de fets, no valen res. Esop.

Actuar enèrgicament, en forma suau. Claudi Acquaviva».

En realitat, un poble oprimat és un poble que es deixa oprimir perquè roman indolentment desestructurat, perquè viu acomplexat, perquè no vol aprendre el civisme de l'autosolidaritat enèrgica (per no ser solidari amb si mateix). La societat civil catalana ha anat enfortint-se, si bé sovint sense desempallegar-se de molts complexos d'esclau.

El problema és la decadència moral i caracteriològica dels catalans vells és el punt central que no hi ha més remei que atacar: el racionalisme acartronat jacobí, la manca dramàtica de coratge front al colonitzador («pelaperes», cast. pamplinas), l'erasmisme llibresc, la mesacamilla-ball, la mala imatge radicaloide (que, damunt i per a més desastre, passa com per l'única manera tolerada de fer independentisme), amb discursos ultraideològitzats incomprensibles i que no interessin la massa de catalans corrents, i amb un absurd look extremista (tan bo d'aprofitar pels nostres enemics), etc.

Sovint la realitat és ignorada i interpretada per dogmes de paper banyat humanista (pensament políticament correcte, anarcomarxisme...) perfectament inútils. I vinga manifestos i més manifestos... Així demostrarem la nostra impotència, immaduresa i covardia per atacar l'arrel del problema. I pobre d'aquell que gosi dir que el rei va nu: «Com a regla, no hi ha cap manera més segura a l'avertió d'homes que per a comportar-se bé on ells s'han comportat malament». Lew Wallace

Caldria ser una mica més decidits i incisius en temes com ara la política real (on cal desesperadament un independentisme realista i d'ample espectre, unit, adreçat a l'engròs dels catalans, que englobi drete i esquerra ensems: primer

presidí la Unió Catalanista).

A continuació de cada desastre ens toca reprendre la reconstrucció nacional en circumstàncies de gran duresa i després d'enormes pèrdues que podríem haver evitat d'estar més alerta, i ser més honests i treballadors en èpoques de vaques més grasses. I cada volta fem la represa més destruïts, més mentalment esclavitzats, amb una memòria més boirosa de la catalanitat lliure, autogenerativa i desacomplexada.

Vet ací alguns trets, per contra, de caracteriologia madura, amb sentit d'Estat:

«Actuar no sent emocional, però podent expressar emoció. Kate Reid

Les accions dels homes són els intèrprets millors dels seus pensaments. John Locke

Pensi com un home d'acció i actui com un home de pensament. Henri Bergson

Les paraules que no van seguides de fets, no valen res. Esop.

Actuar enèrgicament, en forma suau. Claudi Acquaviva».

En realitat, un poble oprimat és un poble que es deixa oprimir perquè roman indolentment desestructurat, perquè viu acomplexat, perquè no vol aprendre el civisme de l'autosolidaritat enèrgica (per no ser solidari amb si mateix). La societat civil catalana ha anat enfortint-se, si bé sovint sense desempallegar-se de molts complexos d'esclau.

El problema és la decadència moral i caracteriològica dels catalans vells és el punt central que no hi ha més remei que atacar: el racionalisme acartronat jacobí, la manca dramàtica de coratge front al colonitzador («pelaperes», cast. pamplinas), l'erasmisme llibresc, la mesacamilla-ball, la mala imatge radicaloide (que, damunt i per a més desastre, passa com per l'única manera tolerada de fer independentisme), amb discursos ultraideològitzats incomprensibles i que no interessin la massa de catalans corrents, i amb un absurd look extremista (tan bo d'aprofitar pels nostres enemics), etc.

Sovint la realitat és ignorada i interpretada per dogmes de paper banyat humanista (pensament políticament correcte, anarcomarxisme...) perfectament inútils. I vinga manifestos i més manifestos... Així demostrarem la nostra impotència, immaduresa i covardia per atacar l'arrel del problema. I pobre d'aquell que gosi dir que el rei va nu: «Com a regla, no hi ha cap manera més segura a l'avertió d'homes que per a comportar-se bé on ells s'han comportat malament». Lew Wallace

Caldria ser una mica més decidits i incisius en temes com ara la política real (on cal desesperadament un independentisme realista i d'ample espectre, unit, adreçat a l'engròs dels catalans, que englobi drete i esquerra ensems: primer

presidí la Unió Catalanista).

A continuació de cada desastre ens toca reprendre la reconstrucció nacional en circumstàncies de gran duresa i després d'enormes pèrdues que podríem haver evitat d'estar més alerta, i ser més honests i treballadors en èpoques de vaques més grasses. I cada volta fem la represa més destruïts, més mentalment esclavitzats, amb una memòria més boirosa de la catalanitat lliure, autogenerativa i desacomplexada.

Vet ací alguns trets, per contra, de caracteriologia madura, amb sentit d'Estat:

«Actuar no sent emocional, però podent expressar emoció. Kate Reid

Les accions dels homes són els intèrprets millors dels seus pensaments. John Locke

Pensi com un home d'acció i actui com un home de pensament. Henri Bergson

Les paraules que no van seguides de fets, no valen res. Esop.

Actuar enèrgicament, en forma suau. Claudi Acquaviva».

En realitat, un poble oprimat és un poble que es deixa oprimir perquè roman indolentment desestructurat, perquè viu acomplexat, perquè no vol aprendre el civisme de l'autosolidaritat enèrgica (per no ser solidari amb si mateix). La societat civil catalana ha anat enfortint-se, si bé sovint sense desempallegar-se de molts complexos d'esclau.

El problema és la decadència moral i caracteriològica dels catalans vells és el punt central que no hi ha més remei que atacar: el racionalisme acartronat jacobí, la manca dramàtica de coratge front al colonitzador («pelaperes», cast. pamplinas), l'erasmisme llibresc, la mesacamilla-ball, la mala imatge radicaloide (que, damunt i per a més desastre, passa com per l'única manera tolerada de fer independentisme), amb discursos ultraideològitzats incomprensibles i que no interessin la massa de catalans corrents, i amb un absurd look extremista (tan bo d'aprofitar pels nostres enemics), etc.

Sovint la realitat és ignorada i interpretada per dogmes de paper banyat humanista (pensament políticament correcte, anarcomarxisme...) perfectament inútils. I vinga manifestos i més manifestos... Així demostrarem la nostra impotència, immaduresa i covardia per atacar l'arrel del problema. I pobre d'aquell que gosi dir que el rei va nu: «Com a regla, no hi ha cap manera més segura a l'avertió d'homes que per a comportar-se bé on ells s'han comportat malament». Lew Wallace

Caldria ser una mica més decidits i incisius en temes com ara la política real (on cal desesperadament un independentisme realista i d'ample espectre, unit, adreçat a l'engròs dels catalans, que englobi drete i esquerra ensems: primer

presidí la Unió Catalanista).

A continuació de cada desastre ens toca reprendre la reconstrucció nacional en circumstàncies de gran duresa i després d'enormes pèrdues que podríem haver evitat d'estar més alerta, i ser més honests i treballadors en èpoques de vaques més grasses. I cada volta fem la represa més destruïts, més mentalment esclavitzats, amb una memòria més boirosa de la catalanitat lliure, autogenerativa i desacomplexada.

Vet ací alguns trets, per contra, de caracteriologia madura, amb sentit d'Estat:

«Actuar no sent emocional, però podent expressar emoció. Kate Reid

bastim la casa, després ja parlarem d'ideologies; tal com en altres països han fet aliances entre partits nacionals proletaris amb uns altres burgesos o de dretes) o la sociolingüística (més enllà dels tradicionals temes de «lupa paleogràfica» i com es deia aquesta parauleta a Lleida el s. XV o com es diu ara a Carcaixent). La sociolingüística o és de xoc, de combat, pràctica, de denúncia i formació, o difícilment serveix de res pràctic (a part de vendre llibres, cobrar un sou i ensenyar les plomes de gall dindi a la galeria erasmista). He conegut famosos sociolingüistes i lingüistes catalans que parlen castellà a tort i a dret i que fins i tot llurs fills ni tan sols saben parlar català: això demostra que, més enllà d'allò que escriuen i pel que de vegades es guanyen la vida, no hi ha massa combat diari, que és el quid de la qüestió.

Molta gent creu que, en formular uns principis, després en pots passar tranquil·lament en la vida quotidiana. I molta gent es guanya la vida per temes en els quals no demostra creure gens ni mica a l'hora de la pràctica.

La cultura catalana no deixa mai d'espantar amb noves experiències de decadència. Personalment fa molts anys que m'ensumí la pasta de prou gent que hi pul·lula i, en general, me n'he mantingut apartat perquè són com els sicilians del Gatopard: és gent que s'han parat dins un cercle viciós no evolutiu ni creatiu, sense aportacions noves ni trencadores. Ni laboralment, ni vitalment, ni intel·lectualment, ni molt menys moralment els veus realment interessats a obrir nous camins més eficaços per sobreviure nacionalment. Fan el que fa la majoria, diuen el que diu la majoria, són «normals» de gris novembre, perquè no volen que ningú els assenyali, ni els critiqui, ni els desdigni: volen ser «populars» en el propi ram amb gracies vulgars i fàcils i que em recorden a les dels films de l'aristocràcia francesa d'abans de la guillotina; i, si això vol dir l'extinció nacional ensopegant sempre en les mateixes errades i cercles viciós, això és un tema que ni se'n acut de plantejar-se: massa treball sense cobrar!!

La majoria dels progrés políticament correctes no fan coses reals ni pràctiques (són becs d'or), sols parlen i encara t'acusen de fatxa i racista a la mínima que no els aplaudeixes els discursos interculturalistes i superprogrés de modernor apresats als llibres de moda recomanats. I, després, resulta que igual ets tu qui estàs ajudant immigrants -mentre ells se'n van a sopar i a dir parideses- o escrivint-te amb presos hispans condemnats a mort per Bush -mentre ells cerquen càrrecs i medalles i damunt t'acusen d'«imperialista ianqui» contra «los hermanos hispanos».

Són a sovint una ruïna per a la nostra supervivència com a poble, una mena de fariseus i escribes dels temps de Jesús o de kappos dels callis jueus en l'època nazi, que desfigu-

raven la realitat per simples interessos creats.

En realitat estan enaltits contra el propi poble i contra els qui hi volen aportar noves vies per sortir-nos-en: col·laboracionistes ben pagats pel poder d'ocupació que planifica el genocidi cultural. Dèbils felibres àulics i rutinaris que momifiquen i folkloritzen una cultura catalana subvencionada per als patums obedients.

No esforçar-se, no entrar ni deixar entrar, no fer ni deixar fer, caure en la indolència (pitjor si, damunt és amb sarcasmes) és un camí al no-res, a la inòpia africana.

«També he tingut enveja i mala bava per destruir la glòria dels demés, on he vist que jo no arribava no he volgut que ningú hi arribés».

(Joan Maragall).

En mots més antics, adreçat a tot un poble que manca de seny, d'entusiasme i de bona voluntat, que no assumeix les pròpies responsabilitats:

«Ja que he cridat, i heu dit que no, he estès la mà; i ningú no es dóna per entès, heu deixat estar tot consell meu, i no heu volgut saber res de la meua reprensió, també jo em riuré de la vostra dissort, en faré escarni quan vindrà la vostra paor». (Proverbis 1:24-26).

«Has vist moltes coses però no les recordes; hi senties bé però no escoltaves! El Senyor, que és bo, s'havia complagut a fer gran i gloriós el seu disseny. Però vet aquí aquest poble capturat i convertit en botí. Tots han estat caçats a les coves i entaforats en calabossos. Els han capturat i ningú no els allibera, són botí que ningú no reclama. Qui de vosaltres vol sentir-ho? Qui vol entendre el que jo havia predit? Qui convertia els de Jacob en despulles, els d'Israel, en captura?» ¿No era el Senyor, contra qui havíem pecat negant-nos a seguir els seus camins i a fer cas del seu voler? Per això ell ha abocat sobre el seu poble l'ardor del seu enuig, una guerra violenta, que l'ha envoltat de flames. Però el poble no ho ha volgut entendre; la guerra s'abrandava dins d'ell, però ell no hi posà atenció». (Isaïes 42:20-25).

I l'alternativa, en versos del gran Ausiàs:

«Llir entre cards, no veu degun perill, fin amador, e, si el veu, punt no el tem. Tot cas és poc, essent lo pus extrem: la torre gran li sembla gra de mill».

(Si sovint faig esment dels clàssics és perquè ells saben què és la vida i la lluita, cosa que la immensa majoria dels nostres connacionals actuals -nins carregats d'anys- ni en saben ni en volen saber).

(* parla el provocador): L'obnubilació conceptual

Unes de les eines de tortura dels

nazis contra els jueus era l'obnubilació conceptual o rentat de cervell per conceptes contraris que consistia en fer creure que el jueu torturat era el responsable de la sua desgràcia per descarregar la mala consciència que els i produïen les seves accions.

No a l'independentisme immadur que no sap plantar cara a la repressió espanyola.

No hi entens un borrall: no es tracta de justificar cap bestiesa de la repressió espanyola, sinó d'aprendre de processos reals d'independència a fi de crear un moviment independentista realista adreçat al catalanet normal, no pas a infants i menors de 25 anys, com ara. Però potser a tu ja et va bé un independentisme infantil.

L'elemental diferència entre autoodi i sentit autocrític (que sembla tu no tens).

AUTOODI, CULPA I UNES ALTRES CONFUSIONS.

Els jurats de València adrecen lletra als de Barcelona i Ciutat: «car per tals e semblants certificacions hom guarda sos amics e sa nació de prendre dan» (24.10.1374).

L'autoodi contra uns trets neutres (la pròpia llengua, per exemple) és fals i autodestructiu, però la culpa pot ser ben autoconstructiva o redreçadora. Vejam, és que tot ho fem bé? I si no ho fem bé, no ens caldrà autorevisar-nos per a millorar? Ara bé, si no tenim cap sentiment de culpa (com proposen sovint les noves tècniques doasyouwant, orientalismes, etc.), això és neoliberalisme pur, o sia, postmodernisme. Crearem o fomentarem la psicopatia social, la irresponsabilitat (com passa cal nacionalisme català, tan agnòstic i «modern», a diferència de l'irlandès, el basc, el polonès, el palestinià, etc.). Record haver vist una historieta dels Simpson, tan divertida com sempre, amb aquest tema: les sessions d'un curs d'autoestima com a excusa front a la culpabilitat i la irresponsabilitat consegüent. Aquesta historieta no tenia pèrdua, feia una sàtira sagnant sobre aquests cursets d'autoestima-doasyouwant. Sense autocrítica és impossible millorar.

Altrament, entre l'agnosticisme sol haver-hi una idea força errada del que és el sentiment de culpa evangèlic, a causa bàsicament de la deformació nacionalcatòlica. En el grec en què està escrit el Nou Testament originari repeniment, conversió (mots llatins tan desgastats que, com molts termes religiosos, s'han momificat i desviat en llur significació originària) es diu «metanoia», que té un sentit ben positiu de reequilibri vital i força vibrant, tan diferent de la apatia, feblesa i desequilibri que constantment són palesos entre prou nacionalistes i catalans. O sia, no res a veure amb els tòpics copets al pit i el collet tort. Metanoia és un concepte psicològic i moral, traduït pel terme català, provinent del llatí, «penediment»,

«conversió» de connotacions religioses. Vol direquilibri sobre la realitat (la veritat, la fe): en hebreu «creure» (fe) prové del mot hebreu que significa «roca», en grec prové d'un altre que significa «desvetllar les coses amagades». «El mot grec metanoia no guarda cap relació amb el remordiment pel pecat, amb el qual confonem el penediment en els nostres idiomes moderns. Etimològicament vol dir: canvi de mentalitat, anar més lluny del pensament. Expressions bíbliques paral·leles són rebre un nou cor de carn, negar-se a si mateix, fer-se com un nin, nàixer de nou... El ver penediment és una revisió de les proporcions. Enmig hi ha Déu. Jo sóc d'immensa vàlua, però un sol entre milers de milions...». (Richard Wurmbrand, pastor protestant de la minoria alemanya a Romania, tan cat durant anys en comunicació pel règim nazi d'Antonescu i pel stalinisme de Ceaucescu). L'origen dels mots religiosos està ple de coses així, cosa que els traductors bíblics coneixen bé per a traduir i adaptar culturalment el sentit originari (per ex., la Bíblia als indis motilons tradueix «creure en Déu» com a «estar suspès en una hamaca sostinguda per Déu»; o expressa l'encarnació com a «fer-se formiga» -a causa d'una llegenda motilona). «Església» ve del grec «ek-klesia»: «ek», a fora, «klesia», cridat, crida, vol significar «cridat a fora» (del món, de la vana manera de viure), i té el mateix sentit que en hebreu/araméu «fariseu» o «sant(ificat)», que vol dir «apartat» (de la contaminació/maldat mundana). Em recorda vagament aquella bella citació d'en Khalil Jubran, del dissident/idealista que s'adreça als seus compatriotes: «El vostre pensament és el de les xerrameques i els falsos plaers. El meu és el pensament d'aquell perdut en sa pròpia terra, estranger dins sa pròpia nació, solitari entre sos parents i amics. El vostre pensament fa sonar trompetes quan balleu. El meu prefereix l'angoixa de mort a la vostra música i dansa. El vostre pensament us fa aspirar a títols i càrrecs. El meu m'exhorta a servir amb humilitat. El vostre pensament diferencia el pragmàtic de l'idealista. El meu descobreix que la vida és una, i que ses mesures i pesos no coincideixen pas amb els vostres. Aquell que etiquetes d'idealista, pot ser un home pràctic. El vostre infon arrogància i superioritat dins els cors. El meu sembla l'amor a la pau i el desig d'independència. Vosaltres teniu el vostre pensament i jo el meu». (Khalil Jubran, 1883-1931, escriptor i artista libanès).

El verb «meta-noeseîn», corresponent a «metanoia», vol dir: «meta», més enllà; «noeseîn», (forma de) pensar. O sia, anar més enllà en la manera de pensar o canviar (el sentit de) la manera de pensar. Una cosa així com aquella cançó d'en Llac: «Més lluny, cal anar més lluny, dels arbres caiguts, que ara ens empresonen...». Aquest concepte de la metanoia és especialment interessant per a la nostra

situació, molt productiu en potència, com si diguéssim de la crítica mobilitzadora, com la dels profetes d'Israel. És complementari, però en positiu, de l'autoodi. El modernisme regeneracionista era metanoic sens dubte. I és més aclaridor que no pas el concepte d'autoestima, que em sembla més ambigu i més manipulable. Els termes originaris bíblics són extraordinàriament vitals i no tenen res de religiosos, i vet ací la gran confusió, l'obra del satanàs clericalista i cesarista: fer d'allò vital i alliberador una cosa castrant, religiosa i morta a fi de dominar consciències, explotar-les psíquicament i anímicament. Dissortadament, això sempre ho han entès molt bé els nostres enemics, mentre que nosaltres ben poc. I, doncs, ens han enganyat com han volgut. I continuen fent-ho a pler.

LA «CULPA» DE LES DONES VIOLADES. Els homes tendim més al cartesianisme, les dones han tendit més a ser intuïtives (troba que per haver estat molt discriminades i per tenir menys força física, han desplegat més intensament aspectes psíquics i anímics, per a bé i per a mal). Les dones violades tenen un sentiment de culpabilitat que té prou relació amb l'autoodi. Però elles són més intuïtives i, en el fons, tant en l'autoodi com en les violacions, s'ensumen que quelcom hi fa figa, que podrien haver actuat altrament, etc. En fi, quan ens passa quelcom de greu sempre pensem que podríem haver-ho fet millor, i tenim raó. Ono? Però havíem de procurar preveure més les coses, per suposat. El mateix autoodi lingüístic és pensar també que quelcom fa figa en la llengua discriminada i «de segona», però no voler identificar la raó i la justícia en l'afer, no voler-hi ser honest.

(* parla el provocador): Aquest truc ja el sap tothom.

La gent que ha conegut el nacionalcatolicisme ha comprovat que el joc dels sentiments és sol un truc polític per mantenir a la gent permanentment atemorida per les coses més absurdes. Ara no hi ha tanta ignorància com abans per caure un altre vegada en aquests trucs tant antics.

Qui no té sentit autocrític no podrà millorar i és que té tendències psicòpates.

Jo he militat en grups marxistes clandestins durant el franquisme, i una de les parts de les nostres reunions era l'autocrítica, tema molt esmentat en manuals marxistes i que té prou correspondència amb allò que el cristianisme diu «metanoia». Certament que en els grups marxistes passava i passa igual que passa a les esglésies en el tema de les errades: que n'hi ha que no arriben i n'hi ha que se'n passen, que de vegades hi ha injusts processos inquisitorials/ purgues stalinianes... Però negar radicalment com feu vós de manera tan irresponsable que cal tot-hom deu autorevisar-se i millorar em sembla el summum del cofoisme, pas previ per a la psicopatia social. **Ω**

UNA BELLESA TERRIBLE HA NASCUT (IV)

Per Ricard Colom

EL PUNT CRÍTIC DE LA INDEPENDÈNCIA IRLANDESA.

La important emigració d'irlandesos a distints llocs de l'Imperi Britànic i als Estats Units especialment, al llarg del segle XIX, majorment a causa de successius períodes de fam aguda, fou un avantatge, del tot decisiu, per assolir la independència. O'Connor parlava així dels contactes amb els ciutadans nordamericans de nissaga irlandesa:

"Al juliol del 1914, disgustat per l'intent d'en Redmond per fer-se amb el control dels Voluntaris, en Casement havia marxat cap a Nova York. Hi trobà en John Devoy, el cap Fenian de *Clann na Gael* i la figura clau entre els grups irlandesos als Estats Units. Casement fou ben rebut en Amèrica. "M'hi veuen com una mena de vell Parnell", va escriure. "Puc veure sols per la manera de saludar-me, aquells que tenien el cor posat en un dirigent protestant, i pensen, pobres ànimes valentes, que puc ser aquest home".

Mentre en Casement era als Estats Units esclatà la guerra. De Nova York estant va escriure una lletra a l'*Irish Independent* tot exposant-hi allò que pensava sobre l'oferta britànica de donar l'autonomia a Irlanda: "...Realment eren tots partidaris sincers de l'estatut d'autogovern, els qui el reclamaven i el donaven avui de franc per a entrar ja demà en vigor, en lloc d'oferir-los-el a la venda en termes de canvi - que sols un boig acceptaria? Fóra encara el deure dels irlandesos de salvar llur força i virilitat mitjançant treballs difícils en front d'ells, per reconstruir, a partir d'una població esgotada, la fàbrica d'un vida nacional avui enrunada".

Finalment ve el desenllaç del procés per la independència: "Tot al llarg de les comarques rurals hi havia bosses de Reialisme, petita aristocràcia, o oficials de l'Exèrcit i la Marina colonial ja jubilats.

L'atmosfera d'aquestes "ciutat Garrison" era agressivament britànica. Les escoles estatals on els infants majors de 14 anys eren educats, foren dissenyades per mantenir l'alumne ignorant de la història i de la cultura irlandeses, i per tal que no aprenguessin la llengua gaèlica. La poesia que hi aprenien era la de poetes anglesos: Keats, Tennyson, Wordsworth. Les batalles a memoritzar eren Trafalgar, Agincourt, Waterloo. I els reis i reines, els regnats dels quals calia recordar, eren, exclusivament, anglesos". O sia, tal com voldria imposar-nos el PP i tal com fan les seves televisions, amb *apartheid* total (o informació molt tendenciosa) contra sensibilitats, folklore, festes, cantants i fins i tot equips esportius catalans, bascs, etc.

El General Sir Hubert Gough, comandant del 5è Exèrcit a França, va escriure: "La llei i l'ordre a Irlanda ha deixat pas a una anarquia sagnant i brutal, en la qual els agents armats de la Corona violen qualsevol llei en una línia de salvatgisme absurd, venjatiu i insolent. Anglaterra ha esvanit, més enllà dels propis criteris i, àdhuc, dels de qualsevol nació del món, sense exceptuar-n'hi la turca i la zulú, un capteniment detestable que mai no havia estat vist abans al llarg de la seva història".

"...El cas és que tothom es gira a mirar devers el Sinn Féin, no pas perquè hi creguin, sinó per ser l'única autoritat als comtat, i s'adonen que, si llurs vides i propietat han de ser assegurades, és menester actuar

amb el Sinn Féin. Llur parer general és: Com defugir d'aplegar-nos al Sinn Féin quan tot està tan extraordinàriament ben fet?". Aquest és el secret perquè una nació majoritàriament no independentista doni suport a un projecte independentista. Que siguem capaços de convèncer-los per no tenir esquerdes ni badar, per haver après a fer-ho tot **"extraordinàriament ben fet"**. Qüestió endògena que depèn de nosaltres bàsicament i que havia de tenir la **nostra prioritat absoluta**.

"(Certa persona) els desafià arran els assassinats de soldats i policies (britànics): llur resposta, donada amb una total, civil i deliberada calma, era d'aquesta traça: "No es tracta pas d'assassinats ni poden ser descrits talment. Hem declarat la República, és cert que el Govern Britànic refusa de reconèixer-nos, però això ja no és problema nostre. Hem declarat la guerra al Govern britànic, el qual declina, per qualsevol raó particular d'ells, de reconèixer la nostra declaració de guerra i defuig de declarar-nos-la a nosaltres; però això no és problema nostre. Per haver-hi declarat la guerra, estem capacitats per matar i prendre presoners qualsevol soldat, policia o civil que creguem s'ha compromès activament en contra de nosaltres". Tot un exemple de lògica sense punts solts, de pensament fort, ben cosit i repuntat.

Colze a colze amb el funcionament dels tribunals del Sinn Féin, el préstec del Dail estava essent reflatat per Michael Collins. A muntó gent havia refusat de pagar impostos sobre la renda o interessos, i, en lloc d'això, enviaven les quantitats compromeses al Sinn Féin. Lentament la fàbrica de l'administració britànica a Irlanda estava desballestant-se.

La fórmula d'A. Griffith havia estat dissenyada per trencar la unió amb la Gran Bretanya. "I el jou es podrà a causa de la unció (=gràcia espiritual)" (Isaïes 10:27).

Però els principis que establia serien usats en distintes parts del món en un futur, sols que serien emprades sota noms diferents que el de **"desobediència civil"**.

ELS PERSONATGES PREVIS AL DESENLLAÇ INDEPENDENTISTA: MICHAEL COLLINS, MACSWINEY, KEVIN BARRY...

M. Collins tenia el do irlandès de la riella i el senti anglès de l'eficiència: tota una formidable combinació. Era un irlandès ben plantat amb faccions ben tallades i salut física robusta. Gogarty el definí com a "napoleònic, amb pell com d'ivori sense descolorir" i li donà la clau de sa casa per a usar-la quan li calgués fer-se fonedís.

W.T. Cosgrave, primer President del Consell Executiu de l'Estat Lliure i vicecoman-

TERENCE MACSWINEY.

dant per a la Unió de Baile Atha Cliath/Dublín sud en la revolta del 1916, un cop digué a l'autor del llibre: "Troba que en Michael Collins fou el major irlandès que mai ha existit, major que en Brian Boru o en Parnell".

El 25 d'octubre del 1920, Terence MacSwiney, el batlle de Cork, morí en vaga de fam a la presó de Brixton, a Londres... Si els britànics havien volgut proveir una plataforma mundial per al batlle a fi d'airejar els seus greuges polítics, no haurien fet res de millor que permetre-li d'anar a una vaga de fam en una presó anglesa.

"No són pas aquells qui poden imposar la majoria els qui generalment vencen sinó aquells qui suporten i aguanten", va dir en ser empresonat".

"MacSwiney veié la lluita nacional en termes de Croada religiosa. "Car el nostre sacrifici -va escriure una volta- és semblant al sacrifici del Calvari resseguint fins a la fi tot el millor i més valent pel que tantes generacions han mort". Per a aquests irlandesos la sang de llurs màrtirs passats era cara, a diferència dels actuals catalans que quasi han oblidat la sang dels màrtirs catalans i es dediquen a frivolitats amb algun memoràndum purament ritual per a diades de guardar, tal com els hipòcrites, han separat llur suposada ideologia de llur vida quotidiana. Oblits d'aquesta volada són fatals i és precís que per aquest camí no aixequem mai el cap.

"...Fora de la presó, les multituds s'a-muntegaven diàriament per pregar i resar el rosari. Al final, després de 73 dies sense menjar, MacSwiney morí el 25 d'octubre".

"Com amb la mort d'en Thomas Ashe, un estremiment recorregué de punta a punta el cos de la nació. El país fou aclaparat pel dolor. Londres havia de veure el primer funeral d'un màrtir irlandès. L'arquebisbe de Southwark, Dr. Amigo, havia donat permís per usar la seva catedral en la cerimònia del funeral". Vet ací com fer les coses per la via no violenta i religiosa té l'enorme ressò social que ha menester una bona causa, mentre que **fer-ho per la via antireligiosa i violenta és llençar patiments, estúpidament inutilitzats i eixorcs, a les escombraries**.

El 15 d'agost havien arrestat un universitari de 18 anys anomenat Kevin Barry després d'una emboscada a King Street. Un soldat havia estat mort d'un tret en l'acció i en Barry fou jutjat en consell de guerra i condemnat a mort. El primer dia de novembre fou assenyalat per executar la sentència. Però una poderosa campanya fou endegada a fi de suspendre l'execució.

Mentre que des del punt de vista britànic, en Barry havia estat implicat en l'homocidi i per tant seria penjat segons la llei, des del punt de mira de l'IRA era un presoner de guerra, i hauria de ser-li garantit el seu status com a tal. A banda d'aquesta consideració res no podia haver estat calculat per commocionar més l'opinió pública que penjar un estudiant de 18 anys. Hi havia també clares evidències, abans de la seva execució, que en Barry havia sofert tortures.

Es tractava d'un jovenet particularment atractiu, ben paregut i elegant, amb una actitud alegre i burleta envers els que l'havien capturat. Havia estat un jugador de rugbi -un joc anglès- de primera, i un estudiant amplament popular a l'escola mèdica de la Universitat Nacional...

La mort d'en Barry enfelloní molta gent que havien esperat una solució".

L'AMIC AMERICÀ: EL LOBBY IRLANDÈS ALS E.U.A.

A.E. o Æ (George William Russell) havia estat consultat per Lord Northcliffe (el baró propietari de "The Times") a tomb de la manera d'ajudar a deturar el salvatgisme. "Vaig romandre a Londres durant una setmana al llarg dels anys de la lluita i vaig cercar Lord Northcliffe, el qual recordà que ell era irlandès. Em demanà: "Com puc ajudar-hi?". Li responguí que podria conduir l'opinió pública americana a exercir pressió sobre l'anglesa, que la seva vasta organització podria influir sobre els caps de l'opinió dels Estats Units. En menys d'una setmana començà a publicar columna rere columna amb opinions d'americans als periòdics que controlava, la veu dels més destacats homes d'Estat, legisladors i industrials d'Amèrica, i eren tan unànimement favorables a l'autogovern irlandès que em crec que fou la principal causa del sentiment que sorgí a Gran Bretanya sobre que la qüestió irlandesa no era pas sols un problema domèstic, sinó un afer mundial.

G.W. RUSSELL (A.E.)

Els propis escrits d'A.E. havien ajudat per informar Amèrica sobre la situació a Irlanda, car ell era ben conegut i admirat als Estats Units. Al desembre del 20, A.E. va escriure un assaig al Pearson's Magazine, un setmanari americà, sobre "L'Irlanda de cara endins i cara enfora": "Quina és l'arrel del problema irlandès -va escriure- El poble irlandès vol ser lliure. Per què desitgen la llibertat? Troba que és perquè senten a dins d'ells mateixos un geni que encara no s'ha pas manifestat en una civilització, com els grecs, romans i egipcis han exterioritzat llur geni, en el passat, en societats amb cultura, arts i ciències particulars d'ells mateixos".

Després de descriure els excessos comesos per homes que semblaven tenir la mà lliure per matar, va escriure: "D'on prové el dret d'Anglaterra per governar Irlanda? En què es basa? No pas en el desig del poble irlandès, per cert. Es tracta d'una vella possessió. Generalment no és pas acceptat que cap saltaparets que hagi furtat una propietat durant llarg temps sia el més indicat per continuar posseint-la".

"Quan els alemanys ocuparen Bèlgica, feren malbé cases particulars i assassinaren innocents amb l'excusa que *"civils els havien disparat"*. Les forces armades d'ocupació, a Irlanda, ara fan malbé cases particulars i maten gent innocent, al seu torn, amb l'excusa d'haver estat tirotejats per civils. Els ministeris anglesos que per aquesta causa denunciaren Alemanya, ara, callen" (W.B. Yeats). Ω

...(CONTINUARÀ)

EL TROT ÉS COSA NOSTRA

Diada de Balears 2002

El mateix dia en que la pesseta deixava de valer i l'euro passava a ser moneda única, es celebrava a Balears el dia de la Comunitat Autònoma.

El Govern de les Illes Balears organitzà diversos actes que es celebraven entre el 1 i el 3 de març, aprofitant de que era un cap de setmana.

El programa de actes incloïa un mercat mediaval, el lliurament dels premis de la Comunitat Autònoma i altres esdeveniments esportius que feien el goig dels ciutadans de la nostra comunitat.

Un d'aquestes actes esportius eren les reunions celebrades als hipòdroms mallorquins de Manacor i Son Pardo i a l'eivissenc de San Rafel.

A l'illa de Menorca no es celebrà cap reunió patrocinada pel Govern Balear.

Els hipòdroms de Maó i Torre del Ram de Ciutadella foren discriminats en la festa més important de les Balears.

No es compren com una illa que té bons menadors com Antoni Roca o Caterina Florit fossin marginats en un dia tant assenyalat com és el dia de Balears. Convé que els organitzadors de les festes no se n'oblidin de l'illa germana de Menorca. És un total menyspreu cap a la gent del trot menorquí.

Quatre carreres amb trofeus, foren el plat fort de aquestes reunions hípiques.

A l'illa major de les Pitiüses es celebrà el mateix dia de Balears una prova amb trofeu lliurat pel Govern Balear. Menadors mallorquins es desplaçaren cap a la Major de

les Pitiüses per poder competir.

El cavall guanyador fou un equí que fa pocs anys arribava primer als hipòdroms de l'illa major més gran de les Gimnèsies: Mallorca. N'Antoni Frontera i Pocoví va ser l'encarregat de conduir lo cap a la victòria.

El dia següent es disputà a Manacor una prova de galop. Aquesta modalitat hípica fa un mesos

brà a Son Pardo, una reunió on el president de la Nostra Comunitat Autònoma va fer acte de presència, lliurant els premis més importants de la reunió.

Es celebraven dues corregudes clàssiques del calendari del trot balear: El Premi Govern de les Illes Balears, prova reservada pels cavalls i egües nacionals i el Premi Illes Balears, reservada pels equins

menada per la jove Pilar Estelrich de «Ca'n Pancuit». Na Pili arribà amb la seva egua a la meta amb un temps de 1'18"2. La seva victòria deixà bocabadats a molts d'aficionats. L'antic president de l'Associació de Criadors, Jaume Adrover manifestà que era un dia gran i històric. La gent donà una forta ovació a la filla d'en Tomeu Pancuit. No només havia aconse-

perquè saben que mai els pot decebre. Un cavall menat per un membre dels «Pancuit» és garantia d'èxit. Na Pili està prorrogant aquest camí tant exitós que el seu avantpassat «Petiso» començà a Bons Aires. Ara en aquest moment, portà un nombre de cinquanta punts al ranking hípic, que pujaran molt aviat, i es que Na Pili fa honor a la seva sang.

L'altre correguda important fou el Premi Illes Balears. En aquesta prova, Joan Carles Rotger es pogué treure l'espina que patí amb el distanciament de la correguda anterior amb el nacional «Diluvi». Aconseguí la victòria amb «Atas Nice Star L». El cavall d'en Nadal Orell demostrà una vegada més que és el rei de les pistes de Mallorca i que encara té corda per estona.

El fet més destacat de la reunió del Dia de Balears fou la gran victòria inesperada per molts de Na Pili Estelrich. La seva primera posició determinà que les apostes es pagassin bé: 8'85€ , pel guanyador, 253'80€; per la travessa i 811'80€, per l'aposta de trio. Els apostants poden treure bona nota per incloure a la filla

d'en Tomeu en el lot per apostar. Pos messions que no s'empenediran i si no ja em parlarem. **Ω**

Miquel Alemany i Bal·le

El president Antic, lliurà el trofeu Govern de les Illes Balears a na Pili Estelrich (Son Pardo, 3 de març del 2002)

que es du a terme al hipòdrom de Manacor. Joan Velasco, amb la col·laboració de la seva germana Cristina, magnífica menadora del trot mallorquí, és l'«alma mater» d'aquestes carreres de cavalls a Mallorca, a més de ser el principal organitzador de la «curse del cos» a Mallorca. La curse fou dominada per l'egua «Monitoba», que va guanyar sense que cap rival que li fes ombra.

El diumenge 3 de març es cele-

importats.

A la primera d'elles, trotadors de la nostra terra es jugaven la victòria que s'inclinava més per «Diluvi». L'equí de Muro, menat pel seu conductor habitual, Joan Carles Rotger, era el favorit al triomf final. Els apostants decidiren posar el seu nom en primer lloc a les butlletes per poder guanyar un bon grapat d'euros. Però succeí que «Diluvi» botà i fou distanciat. La victòria fou per l'egua «Crazy Horse»,

guit una gran victòria, sinó també que havia demostrat el seu bon saber a les rendes de un cavall trotador. L'enteniment entre l'egua i Na Pili «Pancuit» fou determinant per arribar primer. Na Pilar ha demostrat que els seus coneixements de trot són excel·lents. Procedeix de la nissaga més important del trot del nostre país. Els «Pancuits» son i seran els reis del trot ara i sempre.

Els propietaris confien molt en la filla petita d'en Tomeu Estelrich,

Bar Restaurant

"Sa Font"

Els dissabtes ball de
saló fins a les 12.
A partir d'aquesta
hora música juvenil

Calle Mayor, 1 - Portal
Marratxi
Tel. 971 797 938

SA CUINA
MALLORQUINA
RESTAURANT

Especialitat en menjar mallorquí

C. Caro, 16 (contonada c. Pau). Tel 971 45 65 93, Palma (Mallorca).

AUTOESTIMA I PAÍS

Conferència a càrrec de Quim Gibert, psicòleg
Dimecres 9 d'abril de 2002
8 del vespre
Sala d'actes del CIEMEN
Carrer de Rocafort 242, bis, 3r pis,
Ciutat de Barcelona
Organitza: Som 10 milions

Dissabte 13 d'abril

DIADA REPUBLICANA A FELANITX

19 h, Casa de Cultura: Presentació del llibre i el CD *Felanitx 1931-1939. República*, guerra i repressió, d'Aina Adrover i Joan Cabot, a càrrec de David Ginard, professor d'història contemporània de Balears a la UIB.

20:30 h, Restaurant Son Colom: Concert i ballada d'AL MAYURQA (gratuït).

21:30 h, Restaurant Son Colom: Sopar per la República i homenatge als presoners republicans. Intervindran presos i familiars de presos.

Els tiquets per al sopar costen 16 euros i són a la venda fins al dimarts 9 d'abril a Can Moix, a la llibreria Ramon Llull, a la Ferreteria Santueri i al restaurant Son Colom (FELANITX); a la Ferreteria Artiques (PORTOCOLOM); en Es Cassino (CAS CONCOS); a Sa Fonda (Porreres); a Can Lliro (MANACOR), i a la llibreria Quart Creixent i al bar Es Pinzell (PALMA).

Organitza: COL·LECTIU FELANITX PER LA REPÚBLICA

Fets històrics i el cant de n'Ausiàs

TAUBECOLOM@ONO.COM

FETS HISTÒRICS I NO PAS TEORIES FRACASSADES, AIXÒ CAL COMPROVAR.

Allí on hi ha clergat i gent devota fidel al país, hi ha indefectiblement un nacionalisme arrelat, estès socialment i equilibrat: Euskalherria, si fa no fa el Principat... Polònia, o Irlanda, Lituània..., abans d'independitzar-se. Fins i tot a Mallorca. Al Aragó i a la ciutat de València, el regionalisme també naix a les parròquies. I això és perquè la religió és, arreu, ací com a la Xina, un substrat sovint molt profund i una argamassa elemental i de fiar-resistent i conservadora- per bastir una societat.

Pretendre crear un nacionalisme de laboratori alegrement contraposat a un ecosistema mil·lenari, la nostra civilització (que Arnold Toynbee anomena cristiana-occidental) és, senzillament, un disbarat històric, cultural i polític i, per més raó que tinguem tècnicament en temes com la unitat de la llengua, la necessitat de monolingüisme i plena normalització, la reivindicació de la nostra sobirania nacional, la cosa s'esdevé impossible perquè no està empeltada a l'arrel de tota societat: la fe en la seva civilització mil·lenària que ha creat costums, idiosincràsia, tics, prejudicis, tradicions... en fi, un substrat psíquic molt més important del que la gent sospita i uns deutes espirituals dels quals no ens en podem desentendre sense ferides fatals. Per atènyer la normalització lingüística primer ens cal normalitzar quant a la fe (dic la fe -interna-, no pas la religió -externa) el nostre nacionalisme.

No es tracta de cap discurs clerical sinó d'una profunda i tossuda realitat en la qual podem viure indefinidament i que pot fer trontollar els nostres projectes sobiranistes. Crear de la imaginació del nostre melic un model de nacionalisme enfrontat al model de civilització de la qual és deutor sols pot generar allò que tan clarament veiem en el nostre cas: un desballestament profund, una societat que no es creu el discurs dels nostres models, incongruències i desfasaments pertot, amb dilemes insolubles i continuats. Si ens vatem de ser racionals, siguem també realistes i eficaços, més enllà de la nostra paradeta mental.

Els independentistes irlandesos eren molt majoritàriament catòlics devots, fins i tot els de l'IRA. Mahatma Gandhi deia que creia en Déu «més encara que en la mateixa realitat», Martin Luther King era un pastor evangèlic, Malcolm X un reformador moral musulmà, els independentistes iberoamericans del s.XIX solien llegir la Bíblia i la van usar amplament per alfabetitzar llurs països. L'independentisme grec s'enfortí arran dels màrtirs que tornaven al cristianisme i eren morts pels turcs per aquesta causa. Etc.

Igualment, l'època d'esplendor de l'Imperi Britànic coincidí amb els revivals (reviscolaments espirituals de caràcter metanoic) a Gal·les, Anglaterra, Àfri-

ca, etc. A la Castella de Felip II diuen que un de cada quatre súbdits eren clergues o religiosos. A hores d'ara als Estats Units més del 90% de la població es declaren cristians, i majoritàriament són practicants.

En el cas català podem dir el mateix: quan els països de parla catalana tenien un arquebisbat propi (el de Tarragona) que els englobava i un fort component cristià van ser sobirans, mentre que en els moments de més descristianització (com la II República) vénen les catàstrofes.

A ca nostra no comença la Renaixença (1833) fins a l'any següent que comença a distribuir-se «Lo Nou Testament» en català, tot just després de tres segles de repressió inquisitorial contra els textos bíblics.

En canvi, els pseudonacionalistes que en realitat sols pensen a figurar i xalar se'n foten, «dels beats» com ells diuen. Però els partits d'orientació més creient -amb connexions reals amb les esglésies no pas amb simple folklore religiós com sovint pretenen a ca nostra prou seccions locals del BNV- són els que dominen més l'electorat arreu del món: des dels Estats Units a ca nostra, on el PP o CiU tenen el sostre electoral més alt, front als laicistes ortodoxos com ERC o IU (i ja no parlem de la gasosa i atèntant extrema esquerra independentista, perpètuament disgregada i barallada entre si com els zelots de «La vida de Bryan»).

«Dreça sos ulls envers la part del cel e diu a Déu, ab gest no assats humil, paraules tals que puix se'n té per vil. Mas l'hom irat danvat raó té vel».

(Ausiàs March).

El socialisme real (la degradació del marxisme-leninisme), règims oficialment ateus, sols han donat de si enormes règims repressius, plens de misèria i de culte a la personalitat dels Dictadors, i, finalment, han caigut sorollosament.

«Gent de sort, els qui confien en Jahvè...».

Els pobles expansius que marxen cap a la victòria tenen fe: en la pròpia sobirania-defensada amb coratge- com en Déu, i la raó els ve contrapesada i refrescada per al fe: la fe no desdiu la raó, ans li dona ales i futur, capacitat d'expressió i d'èmfasi; de la mateixa manera com la raó és una útil eina per comprendre la realitat. Sense l'energia i el coratge de la fe, la raó sola s'ha demostrat repetidament obtusa, inútil i eixorca. Els pobles sense fe, decadents, sempre estan obsessionats amb eutanàsies i afollaments, perquè van cap a la tomba, a través d'unes falses premisses encabotades d'un racionalisme mecanicista rutinari i obtús, sense prou empatia ni imaginació.

«No hem tingut sort» perquè no hem anat a cercar-la on tocava i on n'hi ha, perquè no hem cercat arrelar on el pancatalanisme devia arrelar si volia realment vèncer i guanyar-se la societat (les ties-maries, el jovent, la immigració...).

Amb incerts voluntarismes hem ensopegat en interminables conflictes, obsti-

nacions, dilemes cruels i àdhuc catàstrofes. Ha sobrat supèrbia i ha mancat aprendre de casos REALS. Potser perquè gent que s'omplia la boca de llengua i cultura catalana, de normalització lingüística, de sobirania, a l'hora de la veritat, no pensaven arromangar-se realment i sols ho deien per obtenir bons càrrecs, poder i diners, no pas per salvar realment la llengua ni el país.

És impossible de fer reviscolar una nació tot refusant la civilització i la fe en la qual va sorgir, l'argamassa més resistent, més sòlida i de pedra picada: la fe, la qual resisteix els huracans de la vida i els naufragis de la Història.

La nació és semblant a un ecosistema, el qual, privat de les arrels, trontollarà tot sencer, sense estabilitat ni salut.

Nosaltres, com a cristians pancatalans volem repetir una vella confessió, la pedra angular sobre la qual es bastí Catalunya: que és el Crist la «pedra angular», el Déu dels catalans, i la «roca ferma» de tot l'edifici.

En grec original repenir-se és «metanoesein»: anar més enllà en la manera de pensar, girar cua en els prejudicis i malentesos. No es tracta pas, doncs, de fer escarafalls ni estirar-se els cabells o donar-se cops al pit i tòrcer el coll.

Simplement Déu ens diu que cal copiar millor la realitat, la veritat que és Ell.

Tornem a la seva senzillesa genuïna i frescor sincera front a l'encarcament.

CANT ESPIRITUAL, d'Ausiàs March, s. XV.

(Fragments, en versió moderna, lliure i demòtica)

Ja que sens Tu ningú a Tu no arriba
Dóna'm la mà o pren-me els cabells i alça'm
Si no t'estenc la meua mà a la teua,
Quasi forçat a tu mateix estira'm.

Jo vull anar cap a Tu a l'encontre
No sé per què no faig lo que voldria,
Segur estic d'haver voluntat franca
I no sé què a aquest voler em tanca.

Vulgues, Déu, teu vull ser, que ho vulgues,
Fes que ta sang mon cor dur entendresca:
De semblant mal en va sanar molts altres
Ja en el tardar ira em fas entendre.

Perdona'm Tu si com un boig te parle
De passió sorgeixen mes paraules
Dreçar-me vull, i cas no em fan mos passos
L'Esperit teu allí on li plau insufla.
A tu deman que el cor meu enfortesques
Tant que mon voler amb el teu voler lligue,
I ja que sé que el món no m'aprofita,
Dóna'm esforç que del tot l'abandone,
I el gran goig que l'home bo en Tu tasta,
Fes-me'n sentir una poca centella,
Perquè la carn meua, que se'm rebel·la,
Tinga afalac, i del tot no s'hi opose.

Ajuda'm, Déu, que sens Tu no em puc moure,
Perquè el meu cos és més que paralític!
Tant són en mi envellits els mals hàbits
Que la virtut, tastar-la m'és amarga.

Oh Déu, favor! Capgira'm la natura,
Que mala és per la meua gran culpa;
Per contemplar Déu l'ànima ha estat feta,
I contra Ell, blasfemant, es rebel·la.

Tot i que sóc mal cristià per obra,
Ira no et tinc, ni de res no t'inculpe;
Estic segur que Tu sempre bé obres,
I fas tant bé donant mort com la vida:
Tot és ben just quan surt del teu poder,
I tinc per boig qui amb Tu està furiós
Per voler mals i per ignorar béns,
És la raó que els hòmens no et coneixen.

A Tu veig just, misericordiós;
el teu voler, sens mèrits, agracia;
dónes i prens de grat el do sens mèrits
si el just té por, molt més jo no haig de temer?
Per més que Tu et mostres irascible,
Falta és això de la nostra ignorància;
El teu voler sempre guarda clemència,
L'aparent mal teu ja és bé inestimable.

Perdona'm, Déu, si t'he donat la culpa,
Que ser aquell culpable jo confesse;
Amb ulls carnals he fet els meus judicis:
Il·luminar dins de l'ànima vulgues!
No té repòs qui altra fi s'espera,
Perquè en res més el voler no reposa;
Tal com els rius que corren a la mar
Tots els finals així dins Tu se n'entren.
Ja que et conec, esforça'm a estimar-te!
Vença l'amor sobre la por que et tinc!
¿Qui em mostrarà davant Tu fer excusa
quan caldrà dir mon mal ordenat compte?
Tu m'has donat disposició recta,
I jo he fet del regle, falç molt corba.

Dreçar-la vull, i he menester ajuda,
Ajuda'm, Déu, la meua força és flaca.
No et pregue, Déu, que em dones un cos sà,
Ni béns alguns de natura i fortuna,
Sinó només que a Tu sols ame, Déu,
Perquè sé cert: del major bé és la causa.

¿Quan vindrà temps que la mort jo no tema?
Serà quan jo del teu amor m'inflame,
I no pot ser sens menyspreu de la vida,
I que per Tu la vida jo menysprei.

A altres has fet no menys que jo et demane,
Suplicar vull, que dins el cor Tu m'entres
Doncs, Tu, Senyor, amb foc de fe socorre'm
Tant que la part que em porta fred m'abrase.

Oh, quan serà que regaré les galtes
D'aigua de plor amb les llàgrimes dolces!
Contricció és la font d'on emanen:
Això és la clau que el cel tancat ens obre.

Del penedir parteixen les amargues,
Perquè en temor més que en amor se funden,
Així i tot, d'estes dóna-me'n moltes,
Que són camí i via per les altres». Ω

Necessitam comercials arreu de la nació catalana i especialment a Eivissa i a Menorca. Telefonau-nos a l'Estel. Tel. 971 265 005

L'ARREL DE L'AMOR

La història dels pobles antics (que durà mil·lenis i desembocà en la història de Roma) és la d'un canvi des de la comprensió personal i animal de la vida cap a un model social i estatal. Tota la història, des de la Roma imperial i el cristianisme (història que és encara la nostra) és la de la transformació de la comprensió social de la vida en comprensió divina.

Aquesta comprensió divina, i l'ensenyament cristià que s'hi basa, governa la nostra vida i es troba a la base de totes les nostres activitats pràctiques i científiques. Els homes de pretesa ciència, per no examinar sinó pels signes exteriors eixa manera divina, el jutgen anacrònic i creuen que no pot tenir per a nosaltres cap sentit (...).

Hi rau, majorment, la font de les més grosses errades humanes. Les criatures del més baix esglai de la comprensió de la vida entren en contacte amb les manifestacions d'un pla superior. Però en lloc d'esforçar-se per copsar-ne el sentit i abastar el pla on podrien meditar el problema més intel·ligentment, el tracten amb llur més baixa comprensió prèvia. I llur decisió agosarada és tant major com que no comprenen de què estan parlant.

Molta gent de ciència estudia l'ensenyament del Crist sense superar el nivell de comprensió social de la vida. I tal ensenyament no els sembla sinó una fusió indeterminada i incoherent (...). No la jutgen sinó per les manifestacions externes: catolicisme, protestantisme, dogmes, lluites contra els poders civils. Talment són com sords que jutgen els sentits i les qualitats de la música només pels moviments que veuen fer als músics.

Alguns pretenen que l'ensenyament moral del cristianisme és bo, però exagerat (...). Repeixen el que els jueus afirmaven i no podien deixar d'afirmar; en no comprendre les paraules del Mestre, el crucificaren.

Així, al parer dels entesos d'avui, la llei jueva "ull per ull i dent per dent", la del just càstig, formulada fa 5.000 anys, fóra més racional que la llei de l'amor (...).

Els predicadors de la fraternitat positiva, comunista, social, proposen, per auxiliar l'amor humà que s'esgota, l'amor cristià. Llur positivisme es fonamentava en l'amor a si mateix. Tal amor, en passar del jo a la família, i a la tribu, país...no cessa d'afeblir-se. Proposen, com a remei, un amor a la Humanitat sense amor a Déu: uns efectes però sense els fonaments originals.

Tal amor és impossible. On manca la comprensió cristiana de la vida, no hi ha amor cristià; per al qual, en efecte, el sentit de la vida rau en l'amor i en el servei a Déu". Lleó Tolstoi.

Trob que el patiment és totalment central per entendre correctament la mateixa vida i, per suposat, tota la resta, política inclosa.

Ahora, em fal l'efecte que el tema del patiment sol ser molt poc entès pels no creients,

que constitueixen la major part de l'actual i dèbil independentisme català, diguéssim, en actiu. Hi ha, en la meua opinió, immaduresa vital.

No es tracta pas de cercar patiments però tampoc de considerar-los totalment eixorcs i inútils i anar sempre, com el pollastre darrere les mosques, cercant plaers insubstancials en comptes d'acceptar compromisos i càrregues pel bé de la dignitat humana.

No es tracta d'estimar-se el sofriment, si vols, però sí d'entendre una mica que pot tenir certa utilitat si en sabem traure lliçons, que té una certa funció de regulació vital. Almenys certa classe de dolor. Per això trob que un debat sobre el patiment és ben necessari als independentistes. És un debat que pot aixecar polseguera.

Vet ací un text curtet que jo mateix he usat a l'hospital. Cal dir que aquest text és cristià, tanmateix una acceptació en positiu del patiment no sempre ni necessàriament ha de ser cristià. No es tracta pas de masoquisme sinó de força vital per resistir, de tremp. I el tremp pot servir també, evidentment, i tant, per lluitar per la llibertat. De fet, per ex., el desencadenant del procés independentista grec fou en gran part el de grecs que s'havien fet musulmans i que després, repenedit, volien tornar al cristianisme. L'«apostasia» era castigada per les autoritats turques amb turment i mort, tal com diu la Xaria, i aquestes persones anaven als monestirs a ensinistrar-se per al que els esperava. Això generà un enorme sentiment reconcentrat, espiritual, pur i no violent que dugué finalment a l'aixecament independentista grec, amb el suport d'Anglaterra, a principis del s.XIX.

CRIST I EL SOFRIMENT HUMÀ

«Veieu-me aquí, Senyor, als vostres peus, despullat de tot bé, malalt i pobre, del meu no-res perdut dins de l'abisme. Cuc de la terra vil, per un moment he vingut a la cendra a arrossegar-me. (...)

Feu de mi allò que vulgueu, sóc fulla seca de les que el vent s'emporta, o gota d'aigua

de les que el sol sobre l'herba eixuga... Sóc un no-res, però un no-res que és vostre»

(Cinto Verdager, poeta català del s. XIX)

El sofriment és un misteri que difícilment podem comprendre amb la nostra raó humana. Si fa no fa ens atrapa a tots.

Jesús accepta el sofriment humà i, més encara, s'identifica amb ell, Ell no ho explica, però tampoc no el defuig.

Si Jesús hagués explicat el sofriment humà, l'Evangeli hauria arribat a ser una mera filosofia. Una filosofia tracta d'explicar-ho

tot i després ho deixa tot com estava.

Jesús no va aportar a la humanitat una filosofia, sinó un fet real. La seva Persona i la seva gran Obra d'ALLIBERAMENT amb el sofriment i la mort més malvista per la gent d'aquella època, la mort d'un crucificat.

En la mort de Crist es produeix una gran injustícia (conxorxa entre l'ocupació imperialista dels romans amb l'oligarquia saducea i el fonamentalisme fariseu), però Jesús amb la seva Resurrecció victoriosa la va transformar en remei de guariment de la repetitiva injustícia humana i del pecat de l'home.

A la vida tot són paradoxes i, vet ací que l'Hora més fosca de la Història (la mort de Crist) s'esdevé per a l'home que s'acull a la seva Gràcia, la de més llum.

«Per tu Crist es va fer temporal, a fi que tu siguis etern»

«Guaita Crist; és amarat de gràcia. Ell et vol arrubrir d'allò que li sobreix. Et diu açò: Cerca els meus béns, i deixa córrer allò que creus merèixer».

«Ell vingué i escampà el seu perfum, el món va quedar omplert de flaire»

«Però el Crist és llum, inextingible i etern com el Pare, sempre roent, sempre brillant de glòria»

(Agustí de Bona, Numídia, s. IV-V)

Déu és l'únic capaç de transformar el patiment i les crisis de la vida en qualque cosa gran i bella. El sofriment no ha de ser la tralla que et deprimeix o et destrueix, sinó el mitjà per a fer-te més fort, més madur i més sensible al dolor d'altri.

«Si l'home mor, ¿tornarà a viure?» (Job 14:14)

«Jo sóc la resurrecció i la vida, qui creu en mi, encara que estigui mort, viurà» (Crist)

«En el món tindreu aflicció, però confieu, jo he vençut el món». (Crist)

«No podem comparar els patiments d'aquest món amb el goig de la glòria que vindrà». (St. Pau)

«No us poseu tristos com aquells que no tenen esperança» (St. Pau)

AJUDA EVANGÈLICA DELS PAÏSOS CATALANS

DIVERSOS GRANS PERSONATGES I LLURS DARRERS MOTS.

Les declaracions fetes per moribunds són dignes de confiança, fins i tot els mentiders diuen llavors mots certs. Quan ens veiem de cara a la mort, cau la màscara i ens mostrem tal com som, n'hi ha qui reconeix d'haver viscut de manera vana i superficial, uns altres que havien estat il·lusos o que s'havien deixat enganyar per una idea falsa.

A la introducció del seu llibre «Un món feliç / El millor dels móns», Aldous Huxley ens convida a jutjar la gent i les coses tal com ho faríem si estiguéssim morint.

«Feu-nos comprendre que els nostres dies

estan comptats. Llavors sabrem viure», diuen les Escriptures al Psalm 90:12.

Cèsar August, emperador romà: «He representat bé el meu paper? Llavors aplaudiu, perquè la comèdia s'ha acabat».

Cèsar Borja, estadista catalanoitalià, cruel, traïdor i sens escrúpols envers els seus rivals polítics, s'esdevé el prototipus del polític astut retratat a El Príncep (1532) per Niccolò Machiavelli. S'aplega amb el seu cunyat, el rei de Navarra, en una expedició contra Castella i mor en combat a Viana, Nafarroa. Les seves darreres paraules: «En tota circumstància de ma vida, he estat previsor i sempre he pres totes les disposicions necessàries. I vet ací que ara dec morir sense estar-hi preparat».

Enric VIII d'Anglaterra: «Ara, tot ha acabat; el meu reialme, el meu cos i la meua ànima».

El cardenal Mazzarino, estadista de França (1602-1661): «La meua ànima, que serà de tu? On anirà?».

Voltaire, pseudònim de François Marie Arouet, escriptor il·lustrat francès, prototipus de racionalisme i agudesa crítica i satírica (1694 - 1778): «...tingué una fi espantosa. L'infermera que n'era a la capçalera declarà: «Ni per tot l'or del món, no voldria assistir cap altra vegada a l'agonia d'un incrèdul». Cridà durant tota la nit per obtenir el perdó».

David Hume (1711-1776); filòsof ateu i historiador escocès: «Sóc a dins les flames!» El seu desesper fou terrible.

Thomas Hobbes, filòsof anglès: «Dec donar aquest pas temible que em durà a les tenebres».

Johan Wolfgang von Goethe (1749 - 1832). Escriptor i poeta, cim de les lletres alemanyes: «No més claror».

Napoleó Bonaparte, emperador francès (1769-1821): El Comte de Montholon en va escriure: «L'emperador mor solitari i abandonat. La seva agonía és terrible».

Heinrich Heine, (1797-1856); poeta romàntic alemany: «...es penedí davant Déu a les acaballes de sa vida. A l'epíleg del seu recull de poemes Romancer, diu: «Al llit de mort et tornes molt sensible i cerques la pau amb Déu i els homes...Amb gran compte i zel, he gitat a les flames els poemes que ofenien Déu d'una manera o d'una altra. Més val que es cremen els poemes que no pas el qui els ha escrits! [...] Com el fill pròdig, he tornat vers Déu després d'haver pasturat els porcells llarg temps als deixebles de Hegel

[...] En teologia, dec acusar-me d'haver fet marxa arrere per a tornar vers un Déu personal».

Friederich Wilhelm Nietzsche (1844-1900), filòsof ateu alemany: ... morí boig.

Sir Thomas Scott, President del Senat del Parlament anglès: «Fins ara, jo no creia ni en Déu ni en l'infern. Ara, sé que existeixen l'un i l'altre, i que el judici equitatiu del Totpoderós em damnarà per l'eternitat». Ω

El cas Casanova

COMUNICAT DE PREMSA DE PILAR CASANOVA DOMENECH

A les onze del matí d'avui dia 05 de març de 2002 s'ha celebrat el judici contra la Guàrdia Civil al jutjat nº 1 de la Seu D'Urgell, pels incidents ocorreguts el dia 23 d'Agost al pas fronterer de la Farga de Moles.

Al Judici han declarat primer Pilar Casanova en qualitat d'acusadora i el guàrdia civil, implicat en els fets en qualitat d'acusat, i els testimonis corresponents.

Na Pilar Casanova s'ha ratificat en la seva declaració inicial

i ha tornat a relatar els fets tal i com varen succeir, recolzat per el testimoni de na Pilar Vallès.

El guàrdia civil vestit de paisà, ha declarat que ell en cap moment va exigir es parles amb castellà sinó que ho va demanar amable-

ment i que el fet de posar la mà a la pistola, és un tic que té normalment.

El jutge després d'escollir ambdues parts ha declarat el judici vist per sentència.

Jo faig constar que l'únic que

espero d'aquest judici, és la defensa de tots els que veuen els seus drets menyspreats, per els abusos d'autoritat dels poder establerts. Ω

PILAR CASANOVA

Badalona, 05 de març de 2002

Jesucrist Superstar, una visió del Messies per a la joventut de totes les èpoques

PER MARINA FERRÀ A-HAMELYNCK

L'òpera-rock Jesucrist Superstar que va ser estrenada a la gran pantalla, dirigida per Norman Jewison, ara fa 30 anys, és una metàfora de l'Israel actual amb la Palestina romana d'aquell temps. L'any 1972 en ple govern de Golda Meir que era primera ministre des de 1969, a Israel ja hi havia les mateixes opcions polítiques que hi ha a l'actualitat, i que es poden entreveure a través de la pel·lícula. Un altre fet important per a fer noves visions de la vida de Jesús de Nazaret, en aquella època, de forma original i innovadora ho suggeriria tal volta la gran expectació social que provocà el Concili Vaticà II, que durà de l'octubre de l'any 1962 al 8 de desembre del 65. Entre els papats de Joan XXIII i Pau VI, així com els distints moviments ecumènics potenciat des de les distintes Esglésies. Les profundes transformacions de la teologia, de les vivències religioses, i de les institucions religioses s'havien de notar en les tendències artístiques i en els mitjans de comunicació i un producte més d'aquesta tendència seria l'òpera rock Jesucrist Superstar amb la música

composada per Andrew Lloyd Webber, destacant com altres obres seves la inoblidable i comovedora «Evita» o «Sunset Boulevard» i la lletra escrita per Tim Rice, el mateix que va escriure les lletres de les cançons del «Rei Lleó». El missatge de la pel·lícula no pot ser més clar. Els paisatges àrids i rocosos, bellament erosionats del desert de Judea, juntament amb l'hort de les oliveres o les runes romanes, suposen una simbologia més entorn de la temàtica del guió i de les metàfores que hi trobam. La forma i els colors dels vestits dels personatges també suposarien una metàfora visual. La profunda humanització de Jesús de Nazaret, que pretenia fer del judaisme una religió més oberta i més tolerant, cosa que no veren amb bons ulls els seus contemporanis, essent molts de pics incomprès pels mateixos deixebles, que surten amb profundes tribulacions ideològiques que xoquen amb la visió de Jesús sobre les coses, ens mostra tan Jesús com a Judes tots sols i criden al desert amb la sensació de que ningú els escolta o els entén. Les tendències més conservadores dins la religió les veiem

reflectides en el consell o sanhedrí que durien vestimentes negres, en forma de capes i uns grans capells o cascs que es semblarien als grans, pesats i complicats capells de pell que duen els ultraortodoxes jueus procedents de l'Est d'Europa. Aquests s'oposarien a Jesús radicalment ja que el Messies es vesteix amb una senzilla i lluminosa túnica blanca. El temple en runes, simbolitzarà un món condemnat a desaparèixer per ésser substituït per un de nou. Els bastiments on es penjarien els religiosos corruptes pel poder temporal i que semblarien voltors, simbolitzen la vanitat dels sofistes grecs. Creuen suficient la feina d'entretenir la gent amb eloqüències banals, amb tergiversacions de la veritat, amb enganyos dialèctics i amb frases d'aguda retòrica però buides de sentiments autèntics fent-se els patriotes per davant però xuclant la sang del poble per darrera i recolzant el poder polític en mans d'un rei corrupte i una potència estrangera, que serien la depravació i l'imperialisme, respectivament a canvi de favors personals com la construcció del temple, construït pel rei tirà sobre la fam i la misèria

del poble, no compten que fent desaparèixer els qui els hi fan nosa l'únic que fan és crear màrtirs i els màrtirs sobretot quan són vertaders líders, esdevenen exemples a seguir pels cors senzills i nobles, tornant immortal l'Anyell sacrificat per ells. Avui en dia, el voler convertir l'Estat d'Israel en una teocràcia, la persecució ideològica a mort de laics i palestins, la ridiculització d'altres creences com la cristiana, no fan més que fer-nos plantejar de manera preocupant el que ferien si Jesús es fes home un altre pic a la mateixa terra, dins la mateixa religió, i fent la mateixa autocrítica. Es força significatiu que quan es duu el bon Jesús davant Ponç Pilat les capes negres dels religiosos esdevenen roges com la sang. També podríem veure reflectida l'Església havent caigut en els mateixos errors del judaisme (la Inquisició, els favoritismes cap als autoritarismes, les creuades, etc.).

Els cíncics, els corruptes com Herodes se mofarien dels que volen millorar el món. Així la cançó d'Herodes i tot el seu ball esdevé en un ambient ridícul i extravagant. Però el tirà no se n'adona que ell viu damunt la

mort. Aquí el paisatge torna a identificar-se amb l'argument, l'escenari damunt la mar Morta, simbolitza l'absència de vida dels depravats.

L'exercit colonialista romà esdevindria l'exercit d'Israel que té dominats els palestins, el color verd oliva dels calçons, el fet de passar en formació per davant d'un palestí, Judes corrent darrera d'unes «merkaves», carros de combat jueus, que serien la cavalleria romana... Els zelotes serien les esquerres a favor de la lluita armada contra els opressors del poble. Jesús simbolitza la lluita pacífica, incompresa pels guerrillers.

Finalment el traïdor, Judes narrador de l'argument que dubta i es sent desconcertat per la Paraula i la forma d'actuar de Jesús arribant a la desesperació i prenent la dura decisió de lliurar el seu mestre, amb un profund dolor i remordiment de consciència que l'acompanyarà fins a la mort. Però sobretot el poble jueu simbolitza tots els oprimits del món. Així doncs, trobam actors i extres de totes les races i ètnies, donant així universalitat al film. Un musical enginyós, atractiu i proper a moltes visions distintes sobre els mateixos fets, amb escenes impactants i formoses amb un llenguatge i una música juvenil, acord amb la marxa de la pel·lícula i que fa pensar, reflexionar sensació necessària en tota temàtica amb un rerafons ideològic o filosòfic. **Ω**

AQUELLS ANYS EN EL PARC DE SA FAXINA

MIQUEL FERRÀ I MARTORELL

El 1939 començava la construcció del monument al Creuer «Balears» sobre la històrica esplanada de Sa Faxina, una porció vasta de terreny entre la Riera i el camí de ronda de Llevant que les guarnicions, des de finals del segle XVIII, feien servir per a les seves pràctiques. D'aquí, el seu nom, del llatí, «fascina», en castellà «faxina», que pot significar els feixos de blat que es posen sobre l'era o llenya lleugera per a fer foc, i també, toc de guerra i feix de branques que serveix per establir, militarment, defenses provisionals. Tanmateix, aquí, el sentit, és el de fer pràctiques d'acampada, artilleria de campanya, càrregues de cavalleria i exercicis de tir.

La Segona República ho convertí en jardins però els republicans en el Consistori mai s'haguessin pogut imaginar que anys després aquell entorn serviria de peana a un gran obelisc, inaugurat pel propi Franco, amb escul-

tures de temàtica falangista i la que els esquerrans batiaren amb el nom de la «gallina», l'àguila del Règim en relleu, dominant la zona. Quan jo tenia set anys i anava a escola a les monges franciscanes, prop de la plaça del Progrés, la faxina era el meu indret de jocs. Vivíem aleshores en una casa modernista del carrer de Caro, el mateix carrer on mon pare hi tenia la seva fàbrica de galletes, allà on es troba avui un supermercat. El parc era just allà. Molts capvespres me'n hi anava a fer nedar dins el safareig del monument la meua barqueta de vela, que no poques vegades naufragava o havia de restar enmig d'aquell oceà en miniatura tota la nit quan jo no l'havia pogut aglupir l'hora foscant. Això significava no trobar-la el dia següent. Però estava totalment prohibit entrar dins aquelles aigües i un municipal ens amenaçava amb el calabós si gosàvem posar els peus en remull en

aquell líquid verdosenc. Un feia amiguets i contraris. No poques vegades les dues colles d'infants, «catalineros» i «puixerros» (del Puig de San Pere), arranjavem les nostres diferències a pedrades. Un element pacificador era el capellà dels estels. Aquest clergue, especialitat en fabricar i fer volar estels, sempre envoltat de criatures, tenia cura que no hi hagués cap desgràcia. Altres jocs de colla eren la baldufa i les bolles i també davallar a la Riera per a caçar granotes. Tot plegat, l'aventura infantil.

El que és avui l'escola Jaume I era aleshores la caserna dels soldats d'Infanteria de Marina i els tocs de corneta, a les hores reglamentades, ens feia viure, d'alguna manera, prop de la disciplina castrense. Però els infants ens agradava tot allò.

Però tornem a la història i al que és això de «faxina». En una famosa novel·la nord-americana, «From here to eternity», de James

Jones (1950), narració de tema militar portada a la pantalla, el 1953, amb Montgomery Clift i Burt Lancaster com protagonistes. «La faxina, dins l'exèrcit, ocupa el cinquanta per cent del temps de servei; el matí, instrucció; el capvespre, la faxina; però és un cinquanta per cent que no s'esmenta en les campanyes per a reclutar gent i en els formosos cartells aferrats fora de totes les oficines de correus del país que constantment lloen el romanticisme de la vida de soldat, les possibilitats d'aventurers viatges a l'estranger, l'altíssim pagament sense descomptes; la probabilitat d'aconseguir galons i els daurats mèrits d'aprendre un ofici que suposa manteniment per a tota la vida. Un recluta mai no sap de l'existència de la faxina fins que no ha aixecat la mà dreta, i llavors ja és massa tard...»

Es clar que en aquest cas, el concepte de faxina s'aplica a tota mena de tasques, les més feixugues, que no formen part de l'estricta instrucció. «La major part dels detalls no són massa dolents, són només fatigosos. Perquè existeix la justificació que són necessaris. Si ha d'existir el base-ball, és precis que algú escampi el fems en el recinte rombic, per tal que

el camp de joc sigui ben herbós, i ningú no esperarà que això ho facin els jugadors, ja que són ells que juguen...»

En una altra pàgina es refereix a la roba d'uniforme necessària per a tals tasques, feixugues, de netejar arreu, de disposar com pertoca el que està mal posat... «El rectangle formiguejava d'homes amb la roba blava de faxina, amb el caqui quasi blanc, descolorit, dels cinturons i les polaines, i els barrets de campanya d'ala recta, color oliva obscur, sorgint a les voravies i arreglant-se en les seves companyies, molt marcial, amb el tipus de marcialitat que guanya una guerra, però totes aquestes companyies eren llunyanes, fins i tot el cos de cornetes era lluny...»

Amb la construcció del monument al Creuer «Balears», enfonsat en la guerra civil, la faxina es convertia en jardí públic. En el centre, el memorial, en forma de torre, obra dels enginyers Francesc i Antoni Roca i de l'escultor de Vila-Real, Josep Ortells, recordaria a les noves generacions com un vaixell de guerra amb tripulació majorment mallorquina havia desaparegut, sota el foc dels seus enemics, en un racó de la Mediterrània. **Ω**

Sempre Fidels a Catalunya

(Antoni Gaudí Independentista. Versió editada pel Catalan National Council ©2002-020103. Sempre Fidels a Catalunya)

«Antoni Gaudí va arribar a la conclusió ferma i madura que, sense la independència, no hi havia possibilitats de crear a Catalunya una política justa, honesta i regenerada.»
«Íntimament, Gaudí vivia tan separat d'Espanya que actuava com si no sabés ni volgués parlar castellà»
«Fidel a la seva actitud, que tenia pensada i repensada, l'onze de setembre del 1924 la policia espanyola va detenir-lo i el van tancar al calabós per haver-se negat a parlar-los en castellà –Gaudí tenia ja 72 anys-»
«Per damunt de qualsevol altra cosa, Gaudí és un gegant del geni català que, sortint com surt, demostra el que som i el que podem ser els catalans.
Francesc Pujols.»

Agustí Giménez-Camins.

Versió editada pel Catalan National Council

(©) Copyright 1993-2002

El Consell Nacional Català autoritza la seva total o parcial reproducció i divulgació, sempre i quan es mencionin les fonts.

Alguns fragments del llibre "Antoni Gaudí, Independentista"
www.cnc-cat.org

«Antoni Gaudí va arribar a la conclusió ferma i madura que, sense la independència, no hi havia possibilitats de crear a Catalunya una política justa, honesta i regenerada.»

«No vivia a la seva terra? Així, doncs, creia Antoni Gaudí que en ella no havia de parlar altre idioma que no fos el català. En feia una qüestió de principis. No afluixava mai la corda; per ell era l'exponent de la seva tenacitat patriòtica, un veritable apostolat per veure si amb l'exemple enfortia el caràcter d'aquells catalans que claudicaven de forma servil fins i tot quan no calia que fessin concessions de cap mena»

«... va anar sorgint una guerra sorda entre aquella dona que no volia sentir a parlar en català i aquell home –Antoni Gaudí- que no que no deia altre mot, estant a Catalunya, que no fos en la seva llengua.»

«Ni davant de la força de les armes claudicava. Així, tenim un diàleg que mereix conceptuar-se d'antològic en els annals del nostre nacionalisme. És la polèmica que va sostenir Antoni Gaudí amb uns policies espanyols el dia 11 de setembre del 1924, en plena dictadura de Primo de Rivera, quan ben pocs gosaven obrir la boca.»

«...-¿Qué pasa? ¿No sabe hablar español? (Policia espanyola)

- És clar que en sé! –puntualitzà Gaudí- no em dona la gana parlar-hi.

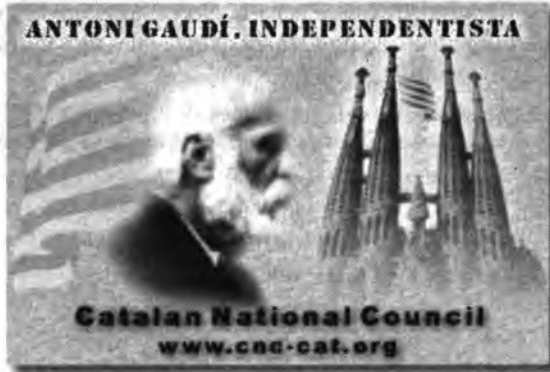
- Vaya usted a la mierda.

- Seria una covardia abandonar la meua llengua en un moment de persecució. (Va afirmar Antoni Gaudí amb valentia)»

«"Un poble no es pot matar; es poden ofegar veus, tancar vàlvules, però llavors la pressió augmenta i creix el perill d'explosió. I si tantes vàlvules es tanquen, l'explosió és inevitable". -Afirmava Antoni Gaudí»

«Gaudí era un independentista convençut... El fet ha estat rigorosament amagat ... Hem de pensar que forma part d'una àmplia operació per escamotejar-nos els nostres models més brillants, perquè no puguin servir d'exemple.»

«Al marge del seu profund esperit religiós, no és possible comprendre Gaudí –no parem de repetir-ho- sense entendre el seu afany de convertir Barcelona en una capitalitat monumental i esplendorosa de la Catalunya lliure que ell somiava.»

«Casas-Carbó recalca: "m'anava donant detalls i detalls per convèncer-me de la incompatibilitat entre catalans i castellans"»

«Íntimament, Gaudí vivia tan separat d'Espanya que actuava com si no sabés ni volgués parlar castellà.... Quan Unamuno va visitar les obres de la Sagrada Família, Joan Maragall va haver de fer de traductor...»

«Fidel a la seva actitud, que tenia pensada i repensada, l'onze de setembre del 1924 la policia espanyola va detenir-lo i el van tancar al calabós per haver-se negat a parlar-los en castellà –Gaudí tenia ja 72 anys-»

«No hi ha pas dubte que l'obra d'Antoni Gaudí té el mèrit d'infondre-li, al català, una convicció segura de si mateix, i un entusiasme en les seves coses, que són ben pocs els qui han sabut imprimir-la a la nostra gent.»

« Si es pensa en els deliris obsessius dels qui voldrien minimitzar la imatge de Barcelona, el titànic esforç arquitectònic d'Antoni Gaudí es converteix en una de les victòries més espectaculars de la catalanitat.»

«No és fàcil orientar-se políticament en un país on, mitjançant la mentida sistematitzada, es vol amagar la nostra situació de simple colònia.»

«Per això quan Antoni Gaudí parlava de les relacions entre Catalunya i Espanya, argumentava amb contundència:

"No ens podem soldar mai. Els puntals del poble són el govern; el comerç, l'art; tot, coses sintètiques. La gent del centre són abstractes, i l'abstracció porta sempre als extrems ...

Els catalans som del mig, som la gent d'equilibri. (...) De manera que, les nostres qualitats, els del centre no les tenen, ni tampoc els nostres defectes; no hi ha soldadura"»

«Quan el alt governant de Madrid va ser fora –ens explica Ricard Opisso- Antoni Gaudí amb el to de renyar-me, m'alliçonà: Què feies de voler recollir-li el barret?, ens roben tant com poden i encara els vols fer de criat.»

«Antoni Gaudí estava convençut que sobre la terra catalana havia de créixer un gran poble.» «Jo treballo per Catalunya»

«Per damunt de qualsevol altra cosa, Gaudí és un gegant del geni català que, sortint com surt, demostra el que som i el que podem ser els catalans. – Francesc Pujols.»

«Gaudí és un dels catalans de volada més vasta que en la nostra història han existit.

Sobre la seva figura i la seva obra s'està acumulant, provinent de tot el món, un tal interès, una tal curiositat, una massa tan enorme de bibliografia, que en el seu cas tendeix a ser una repetició de Ramon Llull.

Ara bé: com més s'exemplifica la dimensió universal de Gaudí, amb més claredat va apareixent la seva arrel terrestre catalana, més explícitament es manifesta l'home d'aquest país.»

Josep Pla (Obres Completes)
CONTINUARÀ...

El rerafons de bascos i d'Idaho

Fri, 8 Mar 2002 03:35:56 +0100

De: «R.» <colomtaube@hotmail.com>

L'estat nord-americà d'Idaho, en favor del dret d'autodeterminació d'Euskal Herria La Cambra de Representants d'Idaho, un estat nord-americà amb una important presència basca, s'ha declarat favorable a l'autodeterminació d'Euskal Herria. Una proposta parlamentària, presentada pel congressista demòcrata d'origen basc, Dave Bieter, defensa el dret d'autodeterminació del poble basc i insta a obrir un procés de pau per a superar el conflicte. El document ha estat aprovat unànimement per una Comissió del Parlament d'Idaho i ara es discutirà al ple de la Cambra.

Idaho concentra des de fa més d'un segle una important comunitat d'origen basc, que sempre ha tingut un pes important en la política local.

Heus ací alguns dels enllaços més destacats dels bascos d'Idaho:

- + Boise, és una de les ciutats d'Idaho on es concentra més població d'origen basc.
- + Museu Basc i centre cultural de Boise.
- + Centre Basc, també de Boise.
- + Federació de bascos nord-americans.
- + Buber.net, portal de recursos bascos, fet per un basc nordamericà.

Si en comptes de dedicar-nos a tants temes sense relació amb la nostra sobirania, temes folklòrics sovint o en mala consciència per fer-nos perdonar el fet de ser catalan(iste)s, com sol ser tot el pensament políticament correcte i les ONGs (com dient, som catalans però bons al·lots, mireu si ens portem de requetebé), pensàrem realment de manera autocentrada, enfocàrem el tema dels EUA més com a catalans-valencians i menys com a ONGs, propalestinsians, proTercerMón, etc.

No podem servir dues fites a la vegada perquè en moltes coses són incompatibles en la realpolitik: o fem sobiranisme valencià o fem tercermundisme-internacionalista-solidari.

La meua pròpia opció ha estat fer sobiranisme en la realpolitik i deixar la solidaritat més a títol individual, no traduït en realpolitik ni partidisme (això és el que fa la gent corrent molt majoritàriament en qualsevol poble sobirà). Però no, a ca nostra ho confonem i ho mesclem tot i el resultat són mentalitats polítiques inviables: collages d'ideologies utopistes amb flaires de patxuli que no entèn ni el 5% de la població valenciana.

Més valdria que la gent antiglobalització o antiimperialista (postura molt defensable, però que es mescla caòticament amb el nacionalisme en l'encallat «anti» i «contra» progrés) fos simplement antiglobalització i antiimperialista i de solidaritat amb el Sahara i Cuba, i no fes directament cap política pretesament i dita «nacionalista» (simplement per una raó: perquè no l'és pas).

El cas d'Idaho és l'admirable resultat de la tradicional fermesa basca de pedra picada amb el sentit pràctic i el bon sentit polític anglosaxó: caràcter i metodologia, en tots dos casos d'indubtable i fortíssim rerefons cristià. Així és com es fan bé les coses, la política com a ciència exacta, lògica elemental i pensament fort i realista -i ho he dit moltes vegades, en parlar dels EUA i d'altres temes.

I la resta, literatura i folklore amateurs, fer l'indi amb pretensions de fer...política (!)...de diumenge.

Però nosaltres ni tan sols hem començat a cavar els fonaments per bastir nostra casa, els nostres estan molt entretinguts discutint sobre la decoració, i els estils més lluits i de moda.

Com sempre, preciós. Atentament, Ω

Ricard Colom.

L'antifranquisme a Mallorca. VIII LLIBRE (Les lluites dels anys setanta)

Les eleccions de 1977: un triomf de la burgesia centralista espanyola

MIQUEL LÓPEZ CRESPI

Les eleccions de 1977 serviren per a legitimar democràticament la burgesia

A partir d'aquella data, la dominació del capital ja no s'exerciria mitjançant un sistema dictatorial i terrorista com en temps del règim franquista. Ara, amb comicis teledirigits per la petita pantalla, podríem canviar d'amos cada quatre anys i cap grup polític podria parlar mai més de «dictadura» damunt del poble, malgrat el poder de les classes dominants fos ara més efectiu -i més subtil- que mai. Començava una nova època.

A nivell de les Illes, l'esquerra revolucionària -com era d'esperar- tragué pocs vots. I, a nivell estatal, uns cinc-cents mil. Les xifres, evidentment, no reflectien la influència social de molts dels nostres partits, però en el nou període que començava les antigues valoracions -feina als barris i llocs de treball, construcció de teixit social, foment de l'auto-organització obrera i popular- ja no servien per a res. Amb la democràcia formal, un partit sense arrel popular -tipus UCD, per exemple-, ben fornit de milions per la banca i dominant els mitjans de comunicació, podria guanyar les eleccions. El PSOE, més endavant, també demostraria el mateix. El poder aclaparador de la banca i els grans mitjans de control de les consciències feien ridícules les antigues formes de propaganda populars; el full volant, el cartell escrit a mà, la pintada, començaven a ser sistemes prehistòrics de comunicació. En el capítol «La transició i la legalització del carrillisme (P'C'E)» (publicat a l'Estel de Mallorca I-VI-97) he parlat d'aquesta qüestió en tractar la jugada que representà la legalització del carrillisme: «Els partits comunistes (MCI, LCR, LC, POUM, PORE, AC, etc.) que no acceptàvem la reforma érem sistemàticament silenciats i marginats. Premisa, ràdio i televisió no en volien saber res, de comunistes i republicans... El P'C'E, com tots ja havíem imaginat, seria l'únic partit amb l'etiqueta de 'comunista' que es podria presentar legalment a les eleccions del 15-J. Els altres partits comunistes ens hi hauríem de presentar camuflats sota la ficció d'unes agrupacions d'electors. Al Principat, l'aliança entre AC, POUM i OEC s'anomenava FUT (Front per la Unitat dels Treballadors). A les Illes, on no hi havia implantació ni d'Acció Comunista (AC) ni del POUM (Partit Obrer d'Unificació Marxista), els comunistes ens presentàrem sota la disfressa de FTI (Front de Treballadors de les Illes). Nosaltres (l'Organització d'Esquerra Comunista) no seríem legalitzats fins passat l'estiu del 77». Per tant seria convenient que, quan els historiadors estudiïn els resultats de les primeres eleccions de la transició, abans de treure conclusions tenguessin en compte la manera de fer la campanya de les diverses organitzacions que ens hi presentàvem, la manca d'«igualtat d'oportunitats» per als partits, la gran mentida, en definitiva, que significà aquella consulta electoral.

Donat credibilitat democràtica als hereus del feixisme

Mentida i trampa en la qual, és just reconèixer-lo, els revolucionaris hi participàrem amb els ulls clucs o almenys sense arribar a imaginar les nefastes repercussions que aquella participació tendria per al socialisme i el comunisme, tant de les Illes com de l'Estat: donar credibilitat democrà-

tica als hereus del feixisme. Els historiadors que no tinguin en compte totes aquestes matisacions que comentam i només parlin de resultats electorals en abstracte -dades a prendre en consideració indiscutiblement per a copsar l'abast de la mistificació-; que ocultin o tergiversin el que estem explicant, no faran -ni molt manco!- «història objectiva» o «científica». El que faran serà ocultar el rerefons de la consulta electoral, silenciar el significat autèntic de les maniobres polítiques del poder. Mentiran, en definitiva, fent el joc -voluntàriament o no- a les classes dominants d'ahir i d'avui. S'ha de tenir en compte ben seriósament la importància de tots aquests inconvenients de què hem estat parlant. No serveix de res ni justifica tampoc res dir que els partits revolucionaris tengueren uns minuts de televisió, de ràdio, o uns petits espais a la premsa diària. Qualsevol persona assabentada de com funciona el món dels mitjans de comunicació sap que aquests minuts de televisió a hores intempestives -quan la gent treballa o dorm- no signifiquen res electoralment. O, al contrari, poden significar fins i tot una contrapropaganda. Cal imaginar per uns moments els milers de milions que els partits del sistema gastaren i gasten per a donar una «imatge» electoral a la població. Milers de tècnics de la imatge treballen preparant la intervenció dels candidats, estudiant des dels vestits dels que surten per la pantalla, als colors, a la música. Tot està controlat, milímetrat, dirigit des dels grans estats majors electorals de control de les consciències. Això costa milers de milions de pessetes. És ben sabut. Un petit grup revolucionari que surt a predicar les seves veritats a les tres de la matinada, durant un curtísim espai de temps, sense tota aquesta parafernàlia que comentam, no fa propaganda electoral, ho hem dit abans: el que fa és contrapropaganda. I tothom sap que no hi ha ni una pesseta per als partits antisistema, ahir i ara mateix. En les eleccions del 15 de juny de 1977, la participació de les organitzacions autènticament comunistes (POUM, AC, OEC, MCI...), només féu que legitimar la farsa ordida d'esquena del poble, donar credibilitat a una trampa la qual, amb la nostra ingènua participació, ajudàvem a consolidar i a legitimar davant del poble. Però els historiadors o simples periodistes que estudien aquests fets, si no ajuden a explicar tots aquests entrebancs reals per a les forces populars, el que faran serà mistificar la història, prendre part per la burgesia dominant, enganyar el poble. La pretesa «objectivitat» de les xifres del resultats electorals serà la consagració de la mentida més barroera, un insult a la intel·ligència, una prova de mala fe i d'immoralitat tant com a historiadors com a persones. Caldria reflexionar en aquests punts i no caure en aquest parany burgès: la pretesa «imparcialitat» i «neutralitat» política dels números «purs i simples».

Tan sols qui acceptà la monarquia, la unitat d'Espanya i el manteniment dels aparats d'Estat heretats del franquisme, pogué participar en les eleccions del 15-J amb un mínim de possibilitats

Cal recordar, com explicàvem un poc més amunt que la burgesia no havia legalitzat tots els partits comunistes. Tan sols qui acceptà la monarquia, la unitat d'Espanya i el man-

Mateu Morro, l'actual conseller d'Agricultura del Govern Balear era el màxim responsable dels comunistes de les Illes (OEC).

teniment dels aparells d'Estat heretats del franquisme, pogué participar en les eleccions del 15-J amb un mínim de possibilitats. La consigna de la banca i dels homes del règim franquista era afavorir Carrillo (P «C» E) i marginar els grups comunistes revolucionaris. Només el carrillisme tenia la benedicció dels poders fàctics (banca, administració franquista, Església, part de l'exèrcit). OEC, PTE, ORT, MC, PORE i molts d'altres grups encara eren il·legals. Ens haguérem d'espavilar i muntar a corre-cuita agrupacions d'electors per a anar a recollir firmes i poder participar en els comicis. Davant els milions emprats pels partits d'ordre, l'OEC gastà menys de dues-centes mil pessetes en la «campanya» (és a dir, no res). Per sort, qui signa aquest article, representant legal del «Front de Treballadors de les Illes» (eufemisme que, davant la nostra il·legalització en les eleccions del 15 de juny del 1977, amagava en realitat el comunisme illenc: OEC), serva en el seu arxiu la documentació presentada -per tal de justificar despeses electorals- el dia 20 de juny del 1977 davant la «Junta Electoral Provincial de Balears». En aquests documents que obren en el meu poder i que són oberts a qualsevol consulta que es vulgui fer, consta que: «les entrades i sortides de la campanya electoral realitzada pel Front de Tre-

L'ANTIFRANQUISME A MALLORCA VIII LLIBRE

de **M. López Crespí**

Cada quinze dies a **L'ESTEL** (d'agost de 2001 fins a l'agost de l'any 2002)
Per demanar números endarrerits, telefona al **971 26 50 05**

EP!!!

**PARES, EDUCAU-ME EN
CATALÀ, A MALLORCA HI HA
EL MEU FUTUR**

balladors són les següents». I s'especifiquen els ajuts persona a persona:

«Miquel López Crespí	30.000' - Pts.
Antonio Abarca Zurita	20.000' - Pts.
Josep Capó Capellà	30.000' - Pts.
Jaume Obrador Soler	50.000' - Pts.
Martí Perelló Rosselló	50.000' - Pts.
Total	180.000' - Pts.
Ajuda simpatitzants (recollit a mítings)	54.434' - Pts.
Total	234.434' - Pts.

Despeses	
Impremta	162.934' - Pts.
Lloguer locals	15.000' - Pts.
Lloguer megafonia	10.500' - Pts.
Pintura, paper, lloguer cadires, paper, etc	25.000' - Pts.
Total	234.434' - Pts.

Total entrades:	234.434 Pts.
Total despeses electorals:	234.434' Pts.

Caldria recordar, per a qui no ho ha viscut, que els partits d'ordre (AP, PSOE, P «C» E, UCD, PNB, CIU) reberen el suport del capitalisme internacional -la Trilateral- i l'imperialisme nord-americà. Aquestes partits funcionaven -per a pagar propaganda- amb desenes i centenars de milions. UCD, per exemple, a més de tots els diners de la banca, disposava de tota la xarxa administrativa del franquisme i de la majoria de mitjans de comunicació. L'Organització d'Esquerra Comunista (és a dir, el Front de Treballadors de les Illes de les eleccions del 15 de juny del 1977 fou l'únic partit mallorquí que no rebé ajut de l'exterior. Fulls i cartells emprats foren fets a Mallorca. Les altres formacions polítiques (no en parlem del PSOE o UCD!) reberen vaixells sencers de propaganda.

L'OEC va participar en les eleccions com a possibilitat de rompre la muralla de silenci que ens envoltava i arribar a nous sectors populars

I, per si hi faltava res, OEC, en els mítings, no demanava el vot per a la seva agrupació del «Front de Treballadors de les Illes». Tota la feina militant, els tríptics, les xerrades a barris i pobles, només tenien una funció: explicar a la població les limitacions d'aquella democràcia pactada; aconsellar que, per a aprofundir-la, s'havien d'autoorganitzar, enfortir els sindicats, partits obrers, associacions de veïns, Unió de Pagesos... En Jaume Obrador, n'Aina Gomila, en Martí Perelló, en Josep Capó, n'Antoni Abarca, jo mateix, no demanàrem el vot per al Front de Treballadors. L'OEC va participar en les eleccions com a possibilitat de rompre la muralla de silenci que ens envoltava i arribar a nous sectors populars. La funció del partit -en la nostra concepció- no era assolir el poder, aconseguir escons. Per a nosaltres, la feina del partit consistia a dinamitzar la vida associativa dels treballadors. Per això no dèiem: «Ens heu de votar», sinó «Reforçau els sindicats; enfortiu els sindicats de classe». Els historiadors que només saben sumar i multiplicar números ho haurien de tenir en compte quan treuen conclusions analitzant només els percentatges electorals.

La victòria política de la burgesia damunt les forces que havien portat la flama de la resistència antifranquista durant tants d'anys era total i absoluta. També hi hagué petits terratrèmols a l'interior dels partits comunistes. Una part de la direcció d'OEC inicià un estrany procés d'unitat amb MC que a molts militants no ens agradà donada l'orientació maoista que caracteritzava llavors el MC. L'OEC, partit d'herència anties-talinista, i que no tenia res a veure amb els corrents típics de la Tercera Internacional, es va veure immersa en una maniobra que finalment acabà per dividir-la. Arreu de l'Estat, la majoria de quadres i militants optaren per no seguir tan burda vampirització i optaren per treballar tan sols en sindicats, organitzacions culturals o associacions de veïns. Altres iniciaren processos d'unitat amb partits nacionalistes. Només un 10 % del Partit fou finalment absorbit per MC. A les Illes, amb Mateu Ramis vaig participar en els reunions inicials que tenguérem amb Eugenio del Río, Álvarez Dorronsoro, Enrique Cañamares i Vicente Villaescusa (aquests darrers, dirigents d'OEC que ja s'havien passat a MC). Isidre Forteza i Jesús Vives eren els responsables mallorquins del procés d'absorció. Però a Mallorca -com havia passat a la resta de l'Estat- tan sols un petit sector acceptà les condicions imposades pels maoistes. Tota l'organització, els barris, dirigits per Francesc Mengod i Jaume Obrador; les CC.OO. de la sabata i la fusta, muntades per Guillem Coll, Maria Duran i Martí Perelló a Inca i Manacor; pobles, amb Pere Tries; banca, amb Pep Bernat; estudiants, mestres, sectors professionals, tots optàrem per entrar en contacte amb el partit que aleshores ens semblava més conseqüent amb les idees d'autogestió, socialisme i alliberament nacional que sempre havíem defensat. I aquest partit era el PSM. Ω

Lliurats els premis de novel·la «Ciutat d'Eivissa 2002» Els escriptors mallorquins Guillem Rosselló i Miquel López Crespí guanyen el premi de novel·la

Dos escriptors mallorquins (Guillem Rosselló Bujosa i Miquel López Crespí) obtingueren el premi de novel·la «Ciutat d'Eivissa 2002». El primer premi va ser per a l'escriptor de Bunyola Guillem Rosselló per l'obra *El senyor de tots els som-*

Cerdà.

La filòloga Lena Paüls obtingué el Premi de Narrativa Juvenil «Ciutat d'Eivissa» per la seva obra *L'aixecacases*, una narració que ens explica les peripècies d'una jove inventora.

Guillem Rosselló és profes-

Miquel López Crespí és novel·lista, autor teatral, poeta, historiador i assagista. Membre de l'oposició antifranquista ha deixat constància d'aquesta lluita per la llibertat del nostre poble en nombrosos llibres i articles, especialment en el llibre de

L'editor i escriptor Joan Cerdà (a l'esquerra) i els altres membres del jurat que lliuraren el Premi de Novel·la Ciutat d'Eivissa 2002 als escriptors Guillem Rosselló i Miquel López Crespí.

nis. L'altra obra guardonada va ser la de l'escriptor de sa Pobla Miquel López Crespí que obtingué el guardó amb una novel·la titulada precisament *La novel·la*, divertida sàtira del món cultural i polític de les Illes. Les dues novel·les guardonades seran publicades properament per la prestigiosa editorial eivissenca «Res Publica Edicions» que dirigeix l'escriptor i periodista Joan

sord d'ensenyança secundària i ex-sacerdot. Ha publicat els poemaris *De Vides i de Morts* i *L'eremita bípeda*; les novel·les *Flors per a na Teresa*, *Anàirda*, *De funàmbuls i laberints* i *L'assassinat de n'Elisenda Pacs*; les narracions *Els misteris i les hores* i l'obra de teatre *El joc de les veritats*. És soci de l'OCB i de l'AELC (en féu part de la junta directiva entre 1996 i 1999).

memòries *L'Antifranquisme a Mallorca 1950-1970* i en les obres d'assaig *Cultura i antifranquisme* (Edicions de 1984, Barcelona 2000) i *No era això: memòria política de la transició* (Edicions El Junc, Lleida 2001). D'ençà començaments dels anys setanta ha publicat més de quaranta llibres de narrativa, poesia, teatre, memòries, novel·la i assaig. Ω

SANT TORNEM-HI

Es la rehòstia, aquets partits polítics que ens ha tocat en sort, ja estan altra vegada preparant un document DOCUMENT? O buscant la manera de tenir-nos CONTENTS i ENGANYATS!! per les properes eleccions, ens han dit tantes, tantes, tantes mentides i més mentides que no els deu ser fàcil de trobar-ne de noves, però ves per on, SÍ encara faltava el GRAN DOCUMENT!!! després passades les eleccions i els dies, i més dies els culpables del NO RES serà el PP ells tindran com sempre les mans netes amb les bones i grans coses que han fet.

TOTS, TOTS estan dalt del mateix «carro» els roins els ETARRES BASCOS els vertaderament BONS millor dit MOLT BONS son els INVASORS, els TIRANS NEGRERS, els OPRESSORS son DEMOCRÀTICAMENT més, i per tant tenen la raó i si ens volen CASTELLANITZAR per alguna cosa tenen la majoria... es clar avui mateix ho ha tornant a repetir el Sr. Carod Rovira... ell vol INDEPENDÈNCIA al marge del idioma que es parli, mire Sr Carod Rovira, la CATALUNYA INDEPENDENT CASTELLANA se la posa allà a on li càpiga perquè jo en ixes condicions NO LA VULL, jo VULL PER QUE HO SÀPIGA JA D'UNA VEGADA: ELS PAÏSOS INDEPENDENTS CATALANS, CATALANS per ser castellans no val la pena fer res ja ho som. (callo). Ω

Josep Casalta i Casanovas

Menorca 2002

III Encontre de Poesia dels Països Catalans

Poetes participants: David Castillo, Miquel López Crespí, Susanna Rafart, Dani Bagur, Josep Ballester i Biel Pons.

Presentació: Sam Abrams

Com cada any d'ençà el 2000, l'Ajuntament des Castell i l'Ateneu Municipal des Castell (Menorca) han organitzat la seva famosa trobada de poesia catalana contemporània. En els anys anteriors la participació era exclusivament de poetes de les Illes i els encontres van ser coneguts com I i II Encontre de Poesia de les Illes Balears.

Enguany la participació s'ha ampliat a tot l'àmbit de la nació i els poetes participants en el III Encontre de Poesia dels Catalans seran: David Castillo, Susanna Rafart, Miquel López Crespí, Josep Ballester, Dani Bagur i Biel Pons. Presentarà el magne acte cultural dedicat a la nostra poesia Sam Abrams. El dia d'aquesta gran Festa de la poesia Catalana Contemporània serà el proper dissabte dia 23 de març del 2002 a les 19,30 hores en la Sala Indústria Des Castell (Menorca).

En el I Encontre hi participaren els coneguts escriptors i escriptores de Menorca Margarida Ballester, Pere Gomila, Joan López Casanoves i Àngel Mifsud. De Mallorca hi va anar Aina Ferrer i d'Eivissa, Ian Serra.

Irene Coll Florit, regidora de Cultura i Educació del l'Ajuntament des Castell, ànima i dona d'empenta en tot el que fa referència a la promoció de la nostra cultura tenia la voluntat de convertir el I Encontre de Poesia de les Illes en una trobada anual i en anar augmentant el nombre de participants. Irene Coll i Francesc Calvet, organitzadors del I Encontre volien «convertir aquest certamen en un esdeveniment arrelat a l'activitat cultural menorquina, de la mateixa manera que ho està el Festival de Poesia de Barcelona al Principat».

En el II Encontre que tengué lloc el 7 d'abril del 2001, Irene Coll digué: «Aquest és el segon [Encon-

tre de Poesia], i no ha d'ésser el darrer, perquè l'any que ve volem que la poesia en la nostra llengua, vingui de tots els Països Catalans. I ens agrada molt que el que diuen aquests virtuoses de la paraula, s'escolti des d'aquest racó de les Illes, on veiem el primer raig de sol». La promesa de la Regidora de Cultura i Educació s'ha fet una total i absoluta realitat.

Tots els amants a la poesia dels Països Catalans pensam que l'Ajuntament des Castell ho ha aconseguit a la perfecció. La consolidació definitiva vengué donada per l'èxit total i absolut del II Encontre de Poesia que contà amb

fecció totes les activitats que han fet possible aquesta gran realitat cultural menorquina, una de les més importants que les que es fan en el nostre país.

III Encontre de Poesia dels Països Catalans: breu currículum dels participants.

David Castillo (Barcelona, 1961):

Guanyador (entre molts d'altres guardons) del Premi Carles Riba 1997 (Game over); Joan Creixells 2000 (El cel de l'infern) i el Sant Jordi 2001 (No miris enrere).

David Castillo ha publicat igual-

ment el castellà, el francès i l'italià. En narrativa breu ha publicat L'estrella dansarina i La princesa Neus a més dels poemaris: Passadís voraç del silenci; Foc al celler; Oasi; Tatuatge; Tàlem; L'holandès errant i La mar.

Miquel López Crespí (sa Pobla, Mallorca 1946):

Ha guanyat diversos premis literaris de poesia, novel·la, contes, teatre i narrativa entre els quals podríem destacar: Ciutat de Palma de Teatre i Ciutat de Palma de Narrativa; Joanot Martorell; Pompeu

ria política de la transició (assaig); Núria i la glòria dels vençuts (novel·la); Revolta (poesia); Rituals (poesia) i Estat d'excepció (novel·la).

Susanna Rafart (Ripoll, Ripollès 1962):

Ha guanyat els premis Sant Jordi, Senyoriu d'Ausiàs March, Ciutat d'Olot de poesia, Ciutat de Palma de poesia i el Carles Riba 2001. En narrativa breu ha publicat: Els gira-sols i El pirata 101. En poesia cal destacar: Olis sobre paper; A cor què vols; Reflexió de la llum i Jardins d'amor advers. També és autora del llibre de text Literatura universal.

Òscar Bagur (Maó, Menorca 1975):

Actualment cursa la llicenciatura de filologia catalana a la Universitat de Lleida. Ha guanyat diversos premis literaris a l'IB Joan Ramis i Ramis de Maó i el IV Premi de Poesia de la Universitat de Lleida de 1997 amb La difícil pell acariciada. Ha participat en les edicions col·lectives Solstici d'Estiu III, de la Fundació Àrea de Creació Acústica de Búger (Mallorca, 2000), i la carpeta de litografies 7 i 7 d'Edicions 6a Obra Gràfica (Palma de Mallorca, 2000).

Biel Pons (Maó, Menorca):

Llicenciat en filologia catalana. Guanyador del treball d'investigació Sant Llorenç 2000 per un treball sobre l'obra de Ponç Pons. També n'ha elaborat una guia didàctica i publicat una ressenya a Revista de Catalunya. Ha publicat poemes a la col·lecció Solstici d'Estiu de la Fundació ACA i participa en una antologia de joves poetes menorquins de propera edició. També publica poemes a l'editorial virtual Alfundo. Ω

Bartomeu Febrer (esquerra), secretari general del PSM de Menorca; Miquel López Crespí i Josep Portella, conseller de Cultura del Consell Insular de Menorca el dia de la festa del lliurament del Premi de Literatura de l'Ateneu de Maó a l'escriptor de sa Pobla.

la participació dels poetes Antoni Vidal Ferrando, Damià Borràs, Antoni Català, Francesc Florit, Josep Marí i Ponç Pons.

Aquestes magnes trobades dedicades a la poesia contemporània de les Illes (i de tots els Països Catalans) han estat possibles gràcies a les col·laboracions de «Sa Nostra», el Consell Insular de Menorca, la Fundació Rubió Tudurí-Andrómaco, el Sr. Francesc Calvet i la Direcció General de Cultura. Irene Coll Florit ha coordinat a la per-

ment els poemaris: La muntanya russa; Tenebra; Poble nou: flash back; El pont de Mühlberg i Seguint l'huracà. També és autor del llibre Biografia de Bob Dylan.

Josep Ballester (Alzira, Ribera Alta, 1961):

Ha guanyat els premis literaris Vila de Canals; Ausiàs March de Gandia; Alambor; Ciutat de Palma de poesia; Crítica dels Escriptors Valencians d'assaig; Vicent Andrés Estellés... Ha estat traduït a l'anglès,

Irene Coll.

Fabra; Ciutat de València; Premi Especial Born de Teatre, Premi Teatre Principal-Consell Insular de Mallorca de Teatre, Premi de les Lletres 1987; Premi Miquel Àngel Riera. És autor dels llibres (entre d'altres): Crònica de la pesta (contes); Estiu de foc (novel·la); Vida d'Artista (narrativa); L'amagatall (novel·la); Cultura i antifranquisme (assaig); El cicle dels insectes (poesia); Històries del desencís (narrativa); La Ciutat del Sol (narrativa juvenil); No era això: memò-

ANGEL EYES

Eart Brent/ Matt Dennis - Dee Dee Bridgewater.

Try to think that love's not around
Still it's uncomfortably near
My old heart ain't gaining no ground
Because my angel eyes ain't here
Angel eyes, that old Devil sent
They glow unbearably bright
Need I say that my love's mispent
Mispen with angel eyes tonight
So drink up all you people
Order anything you see
Have fun you happy people

The laughs and the jokes on me
Pardon me but I got to run
The fact's uncommonly clear
Got to find who's now number one
And why my angel eyes ain't here
Oh, where is my angel eyes
Excuse me while I disappear

ULLS D'ÀNGEL

Faig per pensar que d'amor no n'hi ha cap,
encara que sia ben incòmodament a prop,
al meu vell cor li falta el terra, avall,
perquè no trob el meu ulls d'àngel.
Ulls d'àngel, que el vell Dimoni va enviar,

que resplendeixen, insuportablement
lluminosos,
He menester de dir que el meu amor es
malmet,
es malmet amb els ulls d'àngel, aquesta nit.
Així, tothom beu pertot,
demana alguna cosa que vegis.
Divertiu-vos, gent feliç,
els riures i acudits a costa meva.
Perdoneu-me però haig d'anar-me'n:
el fet és estranyament clar
Dec saber qui és el nombre u del moment,
i per què el meu ulls d'àngel no hi és
Oh, on deu ser el meu ulls d'àngel.
Dispenseu-me, mentre em faig fonedís. Ω

POEMES DE HOPIS, NAVAJOS I LAKOTES.

A la vora del dacsar
un ocell, a l'uníson,
cantarà amb ells.

Cantaran a cor
amb les forces universals,
en harmonia amb el Creador
de totes les coses. I la refilada
de l'ocell, i el càntic
del poble
i el cant de la vida
seran un sol càntic.
(HOPI)

No estem a soles!
Essers sublimes estan ben
a la vora nostra!

Que no se t'oblidi
tota la teva gratitud!
(HOPI)

Hui fugiré,
avui m'abandonarà
tot allò dolent que fa niu en mi,
i tornaré a ser com en un principi.

La fresca brisa
acarona el meu cos,
i el meu cos es tornarà lleuger.
(NAVAJO)

Fes-ho tot bell part a mi;
que sia el meu entorn bonic.
Belleza darrere
i davant de mi,
fes la meua paraula bonica.

Que tot s'ompli de bellesa.
Que tot s'ompli de bellesa.
Que tot s'ompli de bellesa.
(NAVAJO)

No hi ha llocs buits en el món.
Ni en el cel
existeixen llocs deshabitats.

En tots els llocs hi ha vida,
visible o invisible
i cada cosa en conté alguna altra a
dins
que nosaltres hauríem de tenir;
fins i tot les pedres...

El món està curull de vida
i de saviesa.
(Luther Standing Bear, LAKOTA).

Totes les coses són l'obra
del Gran Esperit. Hauríem de
saber que Ell està pertot arreu:
als arbres, a les herbes,
als rius, a les muntanyes,
als animals de quatre potes,
als éssers alats.
I més encara, perquè és més
important,
hauríem d'entendre que Ell
està SOBRE tots aquests éssers.
(Cèrvol negre, LAKOTA) Ω

L'Entrellat irreverent (9) Temptacions

JOAN SORELL ADROVER

...El Dimoni sempre em deia que jo no sabia confessar els meus pecats, i per això m'envià a viure amb els Pares Dominics, que em redimiren de les meves nombroses ferides de guerra, perquè com sabràs, vaig ser soldat durant un grapat d'anys. Fou així com els dominics, els quals, per indicació del confessor i compadits de la meua pobresa i de la meua angoixa, em recolliren i m'atenien amb molta caritat. Passava llargues hores a la cel·la que me donaren, plorant i demanant socors a la divina misericòrdia. Però el Dimoni va voler acabar amb mi amb un cop de decisiu. Resultava que hi havia en el trispol de la cel·la un gran forat que es tancava amb una porta i donava a una gran profunditat. El Dimoni em proposà que, degut a que jo no trobava consol en aquesta vida, acabàs d'una vegada amb ella, precipitant-me en aquell penya-segat. Un servidor, és clar, estava horrorosament afligit, i quasi no em vaig poder contenir davant semblant maldat. Quasi vaig caure en la temptació. No obstant això, vaig resistir a n'en Belzebú, prosseguint dient el sant que anava de gresca.

Pobret, i que se't va ocórrer com a remei final a tantes angoixes?, li demanà n'Eduarne, que se'n feia creus del que li deia n'Ignasi.

Doncs, res més que dir-li al meu confessor que em manàs no pensar absolutament en cap dels meus pecats, però per la raó que aquests pensaments sortien de mi, tenia per sospitosos aquest remei. Amb això, em vaig

proposar imitar aquest exemple, i un diumenge, després de combregar, em vaig encaminar a la capella de Nostra Senyora de Viladordis, situada a prop de Manresa, on solia anar a resar molt sovint. Allà vaig començar a passar els dies d'aquella setmana en absolut de junci i en prolongada oració implorant la divina misericòrdia, aclarí n'Ignasi a una Eduarne que badava uns ulls plens de llàgrimes, d'alegria per escoltar aquella història meravellosa, i que li era tan propera, perquè, no ho oblidava, el sant era basc, com ella.

A mi no m'hi posis a dejuni, perquè crec que ja passaré moltes penyalitats sense que ningú em vagi en contra. M'ho explicà una bruixa, digué la basca.

Hi creus en les bruixes?, li preguntà n'Ignasi.

Ara, només crec que no podré escoltar tota la teua història, perquè s'acaba el temps d'estar amb tu, i segurament no et tornaré a veure..., respongué n'Eduarne.

Sí que ens veurem, i serà en un bar de Barcelona, on trobaràs la glòria i et convertiràs en un estel, més gros que tots els estels junts, però només si prens aquesta hostia consagrada que m'estic traient del butxacó amb la mà esquerra. N'hauràs de tenir molta de mà esquerra per aguantar el sofriment que et tocarà patir. Vols que ens passem l'hostia d'una boca a l'altra?, digué n'Ignasi, acabant la conversa i passant a l'acció.

Si la combregada que va fer n'Eduarne amb n'Ignasi hagués estat al cinema, la imat-

ge s'hauria fos en negre. Al Parèntesi succeïa el contrari, pel fet que els llums de la cambra augmentaven de intensitat quan s'acabava el temps dels contactes d'aquelles treballadores de l'amor.

(...)

Tris, tras, tris, tras, n'Eduarne es decidí uns dies després a fer una llarga passejada per Barcelona, somniant desperta pels carrers i places. Arribà fins al barri de Poble Nou, on volia respirar amb tranquil·litat l'aire més o menys pur que corre per la Vila Olímpica.

Voldria fer esport, potser caldrà que m'acosti a algú que n'estigui practicant per aquí devora i m'enrotlli amb ell, pensava en aquells moments la basca.

Així i tot, finalment es decidí per un trullet millor. Veí un grup d'al·lots que jugaven un mini partit de futbol en una esplanada, i els demanà per fer de porter.

Ets amiga de n'Xarli?, li preguntà un d'ells. Qui és en Xarli?, en Xarli Rexac?, inquirí n'Eduarne.

El mateix. Nosaltres som alumnes seus, pel fet que pertanyem a l'equip benjamí del Barça, excepte aquest més petit que tenc aquí al costat, que juga amb l'Espanyol, tornà a dir l'al·lot. Ω

Exigir autonòmica cooperació Amaga voler total supeditació

N'Aznar ha exigít cooperació
A les autonomies que no l'obeeixen
Perquè els maldecaps, li creixen,
D'ençà que és l'amo de la nació.

Esdevé molt impopular exigència,
Això de tractar d'autogovernar-se,
Aquells que aspiren a
independitzar-se,
D'aquesta absolutista presidència.

Cooperador és aquell que s'ha
afegit,
Lliurement sense cap obligació,
Als treballs per al consecució,
De qualque cosa on es treu profit,
A eixa tasca ell ha acudit,
Voluntàriament, sense obligació.

Quan l'autonomia ha de cooperar,
Obligada per aliena autoritat,
Esdevé l'acompliment del mandat,
Al que ningú s'hi pot oposar.

Tota cooperació sota condicions,
Que la converteixen en un deute,
Esdevé formal manera de treure,
La càrrega d'unes obligacions.

Ara sembla que eixa diligència,
Que darrerament es va impulsar,
Exigint l'obligació de cooperar,
Ha reduït l'índex d'incidència,
Potser per sobtada coincidència,
I d'ella ja no en sentia parlar.

Reflexió

Ara la cooperació no és lleial,
En ser imposada per l'interès,
I esdevé ser compromís atès,
Per liquidar el deute material. Ω

Jaume Alfonso i Barceló
Barcelona, 20 de febrer del 2002

Guia del Call El Carrer de les Monges

Per Marina Ferrà Hamelynck

L'estil modernista amb fortes influències gaudinianes de la casa de Ca'n Forteza Rei és ben interessant i fa cantonada amb el carrer de les Monges. Se sembla bastant a les ornamentacions típiques i exòtiques de grans obres del principi del segle XX com el Parc Güell o d'altres monuments d'aquest estil arquitectònic. Les flors i les formes ondulades i «neobarroques» per raons de la càrrega de material decoratiu el fan un edifici ben original del 1909. Aquest seria, sens dubte, l'habitatge més emblemàtic d'aquesta via urbana.

La majoria de les cases del carrer són fruit de les reformes urbanístiques del segle XIX de tres a quatre pisos. Fent cantonada amb el carrer del Passadís trobam la perfumeria «La Central», una de les més antigues de Palma en el seu gènere i un poc més enllà es conserva la casa natal del gran poeta de la Renaixença catalana Marian Aguiló (1825-1897), que s'interessà des de ben jove pel patrimoni lingüístic i la cultura catalana, viatjà per tots els territoris de la nostra parla, participà activament en els jocs florals, conreà el vers amb temes com la natura, la mort i l'amor amb el romanticisme propi de la seva generació. El poeta aquí ens descriu el començament del dia, aspecte que ens recorda la simbologia hebraica del cicle de la vida i del pas generacional. El sol es posa i el sol surt. Aquí la sortida del sol, astre que trenca l'obscuritat de la nit, a poc, a poc, i a mesura que surt va movent tots els individus de la natura, que es tornen a despertar: «Albada: /L'estrella més pura, /poruga ja guaita/ tremola agradosa/ dellà la muntanya./Benhaja l'estrella, / l'estrella de l'alba!!/ Els galls que dormien/ davall les porxades, / què és que ara veuen./ que tant i tant canten? Han vista l'estrella, / l'estrella de l'alba.» Pegant una ullada als arxius històrics podem retrocedir en el temps, concretament al segle XVI, quan es complien setanta-nou anys de la conversió forçada al cristianisme dels darrers jueus de religió de la capital mallorquina. Així, el 1514, eren propietaris d'habitatges en el carrer que comentam i la seva il·leta, els preveres Mossèn Antoni Molins, Mossèn Pere Valls, Mossèn Joan Ribes, (aspecte ben significatiu així de tres capellans en la mateixa via pública), un dels quals porta un llinatge característic de la darrera generació de jueus conversos o dels seus descendents, Valls. Hi vivia el sastre Thomàs Venals (un ofici ben típic dels jueus primer i dels conversos després, com s'esdevé als ghettos de tota Europa). Hi tenien muntat negoci els mercaders Pere Zanoguera, i dona Francina, muller d'En Rafel Berard, els paraires Pere Bosch i Jaume Sala, el teixidor de llana Llorenç Massaguer i el notari Pere Olivari. Igualment hi mantenien botiga oberta los hereus del mercader Daniel Cortés, que ostentava igualment un cognom popularment considerat xueta arreu de Mallorca. El nom del carrer és a causa del Convent hospici de les Monges de la Misericòrdia que vers el 1840 ja s'havien traslladat a un nou edifici, Casa de la Misericòrdia, que és avui Centre Cultural del Consell Insular. Ω

PETITS ANUNCIS

BORSA
IMMOBILIÀRIA

Traspàs saló de bellesa-perruqueria al carrer Antic a la zona dels molins de Santa Catalina, completament equipada. Tel. 971 739 940-609 783 949

Es lloga tercer pis a sa Pobla, completament equipat en lloc cèntric. 120 m2, cuina, bany, saleta gran menjador, 2 dormitoris dobles i un individuals, balcons... Tel. 652 225 818 - 971 547 823.

Venc a ses Rotes d'Alaró adossat forrat de pedra. Tres dormitoris, tres sales de bany, saló amb xemeneia. Vistes molt bones i molt de sol. Portassa per a dos cotxes i traster. Preu 420.710 €.

SERVEIS
PROFESSIONALS

Leo Casanova. Tarot, massatges curatius, medicina natural. Marqués de la Font Santa, 6-2. Cita prèvia. 670 067 314

Duet de cançons en català s'ofereix per tocar arreu dels PPCC, Bústia Postal 223 de Torredembarra. El Tarragonès, 43830 <http://paisoscatalans.org//tres>.

Amb acompanyament musical, soprano mallorquina, canta a les vostres noces, noces de plata, comunions... Tel. 971 121 123.

PERSONALS

Som na Tànja i na Verònica, dues al·lotes molt sensuales. Tenim 19 i

21 anys i moltes ganes de parlar amb tu. Crida al 906 299 416... per a una xerrada molt calenta i sensual! Anima't i petonets on més t'agradi. Tànja

Als Països Catalans es fa molt bona música, però, en especial la que surt de Mallorca a càrrec d'en Tomeu Penya. Independentistes: si sommeu en una nació lliure, plena de música catalana i vibracions nostres, escriviu-me: Francesc Bujet. Passeig del Migdia, 32-2-3-17200 Palafrugell.

Cercam gent entre els 18 i els 45 anys per excursions, sortides etc. Abstenir-se els qui vagin de mala fe. Bústia postal 1792-07080 Ciutat.

Capritxós, especial, diferent i atractiu jove de 30 anys, cerca dona intel·ligent que vulgui companyia, carícies, massatges i sexe durant les seves estades al Principat. Tel. 907 843 901

Naturalesa, el mar, la muntanya, un cafè... si ets dona atractiva i divertida t'he de conèixer urgentment. Bústia postal 1174-07080 Ciutat de Mallorca.

Noi de 24 anys, independentista i romàntic, coneixeria noia de similar edat, soltera de Girona per sortir a cinema i platja. Carles Lloves. Rocacorba, 15 Vilablareix 17180

Cerc femella per festejar fins al 40 anys. Òscar Pujol. Blanquerna, 58 07010 Ciutat de Mallorca.

COMUNICATS

El Consell Nacional Català ofereix diversos llibres a tot aquell que els demani, al voltant dels drets i

història de la comuna pàtria catalana. Bústia postal 15.071 de Barcelona 080080

Si voleu rebre informació sobre les Joventuts d'Esquerra Republicana, i rebre els nostres butlletins, escriviu a: JERC, Santiago Rusinyol, 1. Àtic 07012 Ciutat de Mallorca.

Acció Cultural del país Valencià és a Internet. ACPV@servicom.es Subscripció gratis a còmics en català per a nins de 6 a 10 anys. El llaüt de Xàbia. Bústia postal 53 Xàbia 03730. Patrocinat per l'Ajuntament de Xàbia.

Cursos gratuïts de llengua andalusa. Llengua (Ensenyansa a distància de la Yenwa Andalussa) P. Pedro Romana, 1-4-2 -14007 Còrdova.

Lluita, la revista de l'independentisme valencià és a Internet. <http://www.estelnet.com/lluïta>

Si voleu afiliar-vos a sindicats nacionals catalans: C.S.C * 934 411 188

Si vols rebre l'Euskararen Berri-papera (en foraster) gratuïtament escriviu a: Hitzkunta Politikaroko. Wellingtono Dukea, 2-01020 Victoria Gasteiz.

A tots els valencians que vulguin contribuir a la reconstrucció nacional del País valencià, l'associació cívica Tirant lo Blanc us espera. Són els nacionalistes valencians. 963 879 408

El Call, la revista dels jueus dels Països catalans és a internet. <http://www.fortunecity.com/victorian/coldwater/252>.

Escalola, figures de tota classe: naixements, angelets... Som artesà, preus sense competència, ofertes periòdiques. Em trobareu a les principals fires de Mallorca tota, i al tel. 971 294 444.

Ja ha sortit el número 5 de la revista de música popular i tradicional "La Canya". Podeu demanar-la a la Bústia Postal 696 d'Alacant 03080 (Catalunya Sud) Tel. 963 485 517.

Des de l'Arxiu de Documentació i Propaganda Política-ADP estam fent un gran fons documental de la propaganda editada pels partits polítics, sindicats i moviments socials. Si teniu per casa adhesius, calendaris de butxaca, targetes reivindicatives... que no les feu servir ens les podeu fer arribar a: ADP Ap. de Correus nº 1.106 07080 Ciutat de Mallorca. Correu elec.: adp@mallorcaweb.net. Disposam d'un fons de material repetit per intercanviar amb altres arxius o particulars interessats.

BORSA DEL
MOTOR

Si vol un cotxe nou de la nostra gamma, vengui i en parlarem. Agència oficial Renault. 971 413 867 Son Ferriol.

RENAULT son Ferriol. Vehicles nous Renault. Amplia gamma de vehicles ocasió i semi nous. Mecànica, servei oficial Xapa i Pintura. 971 427 614.

Tot això Déu
ho creà

Climent Garau de Llucmajor
Tel. 971 662 820

Una planta neixerà,
Dins garriga o sementer,
Formosura que ella te,
S'atenció te cridarà.
Tu t'hi voldràs atracar,
Quan la veuràs ten garrida,
El seu conjut tot li brilla,
Com el sol a dins la mar.

T'encarinya sa blancor,
De planta desconeguda,
És tan perfecta i aguda,
Que te crida s'atenció.
És obra del Creador,
Que aquest món vol protegir,
Perquè hi pugui haver-hi,
Una molt fina llavor.

Sa llavor està servida,
A dins nostre món creat
Déu a s'home ha posat,
Una llum que l'il·lumina.
Son enteniment el guia,
Per ses obres que ha de fer,
Si sembla bon sementer,
S'anyada n'és preferida.

A dins sa persona humana,
Han brotat molts remellers,
I cada un de tots ells,
Han deixat cosa encertada.
Un en lletres dedicada,
Per sa cultura impulsar,
D'altres en màquines crear,
Per sa gent ser ajudada.

Uns quans n'assenyalaré,
Que han quedat dins sa història,
Han deixat un repertori,
Que brilla com bell roser.
En lletres obres va fer,
Un que fa poc se morí,
Va deixar molt per llegir,
Camilo Cela es digué.

A sa real Academia
De ses lletres ell va entrar,
Amb els grans homes formà,
Que són ells de molt respecte.
Per això aquest concepte,
Hauriem d'apreciar,
Que com aquests pocs n'hi ha,
Que tenen sa testa oberta.

Dins sa pintura també,
Espanya pot bravetjar,
Que allà s'hi varen forjar,
Roses de alt rameller,
En Picasso sortigué,
D'ell tot lo món en parlà,
Ningú el va igualar,
De sa feina que va fer.

A dins Figueres nasqué,
Una grossa llumenera,
Molt extravertit ho era,
En ses coses que va fer,
Original sortigué,
Aquest distingit Dalí,
A dins tot sobresortí,

Lo que deixà valor te.

Una fundació deixà,
Allà ell quan va morir,
Perquè se'n pogués servir,
El qui es volgués inspirar.
S'enteniment despertà,
Fou persona emprenedora,
Va ser com una penyora,
Que ell va saber creà.

Un home sobresortí,
A dins Reus un cert moment,
Un home intel·ligent,
Que se va molt distingir,
Ell se va entretenir,
A fer obres magistrals,
No se'n troben de iguals,
Com ses del senyor Gaudí.

D'antic es desconeixia,
Que una màquina volàs,
I que un pagès s'inspiràs,
Ell Pere Sastre nomia.
Una màquina crearia,
Vertical s'aixecaria,
El Cometa Volador,
Va entrar en funció,
D'enterra s'aixecaria.

Però força li mancà,
Per poder seguir sa ruta,
Sa càrrega va ser feixuca,
Va haver de devallar.
El de la Cierva agafà,
Sa idea li va robà,
Els papers copiaria,
S'elicópter va volar.

En Pere de son Gall lluità,
Pes Cometa Volador,
Va posar tota passió,
Pel progrés fer avançar.
La Cierva se n'aprità,
D'aquell invent gloriós
El varen cobrir d'honors
Primer del món que volà
Els espanyols són molt
lladres,
Roben invents i doblers,
Diuen que el de la Cierva és,
S'inventor de s'elicópter,

Això ha estat el progrés,
Que benefici ha dat,
En Fort cotxe ha creat,
Que ha donat molts d'interès,
Altres han sortit després,
Amb ses idees ben clares,
Que són armes encertades,
Pels senyors i pels obrers.

Mirau lo espiritual,
Quin benefici ha duit?,
Ha estat com un sac buit,
Que de vent estava inflat,
Molt misteris ha aplicat,
Per trastornar els cervells,
Sempre tiren cap a ells,
D'un mode ben descarat. Ω

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A L'ESTEL

Nom.....DNI.....

Cognoms.....Tel.....

ATENCIÓ

- Escriviu un sol anunci per cupó
- Usau lletres majúscules
- Escriviu dins el requadre el text

Ompliu aquest cupó i enviau-lo a:

L'ESTEL. Apartat de Correus 124. 07600 S'Arenal de Mallorca

Atenció Sanitaria
Europea CB

Centre de Dia

MARIA ALBERDINA

CENTRE D'ASSISTÈNCIA A PERSONES MAJORS O
INCAPACITADES

Carrer dels Trencadors, 1-bis

Tel. 971 445 101 s'Arenal de Mallorca

LLIBRES I LENGUA: futur incert per a l'edició en català

El passat mes de desembre, un informe del Gremi d'Editors de Catalunya alertava sobre el retrocés en la venda de llibres en català que s'havia detectat durant l'exercici de l'any 2000, malgrat que el número de títols apareguts en la nostra llengua va créixer. L'explicació a l'eventual paradoxa és que les tirades de cada obra cada vegada són més baixes, gairebé la meitat de fa tres anys.

El més preocupant és que la devallada en les vendes, es va produir exclusivament en els llibres publicats en llengua catalana. Des del món editorial es parla de crisi i estancament. Es va prenent consciència de que el nostre mercat lingüístic cada cop és més reduït i que l'espanyol avassalla el català. Una vegada més, les llengües són un fidel reflex de les vicissituds dels seus parlants.

Per altra banda, encara que Catalunya segueix mantenint el lideratge de la producció editorial a tot l'estat espanyol, el marge de quota de domini també disminueix, en el que sembla ser un episodi més de la pèrdua de poder econòmic de Catalunya –i més concretament de Barcelona– davant Madrid.

Des de la Generalitat, tant el conseller de Cultura Jordi Vilajoana, com el Director General de Promoció Cultural Vicenç Llorca, es fan l'orni. Tot i reconèixer la caiguda en la venda de llibres en català, sostenen –amb l'habitual cofoisme convergent– que el sector és lluny d'estar en crisi.

Les mesures que volen oposar a aquesta situació no són suficients –ni en presupost, ni en mitjans, ni en voluntat– per a resoldre el problema.

Per una banda, caldria augmentar la presència del català al quiosc, potenciar la llibreria virtual, fomentar la lectura a través de les escoles i de les biblioteques, garantir l'ajuda institucional als editors i redefinir la política del suport genèric.

Per una altra part, cal molta més ambició en els programes de política lingüística. És necessari garantir la presència del català en tots els àmbits, així com un correcte ús de la llengua. En aquestes altures d'autogovern (ni que sigui en versió de butxaca), s'haurien d'aplicar mesures de tolerància zero en tot allò referent a la conculcació dels nostres drets lingüístics.

Si a pesar d'una història tan adversa, aquí i avui se segueix parlant el català, ha estat en gran part perquè durant el segle XIX alguns prohoms de Catalunya decidiren que una llengua tan bella com la nostra no podia fer la mort del poll. Amb el seu talent i esforç van tornar a donar prestigi a una llengua que moria per vexació.

Per diversos motius que ara no exposarem, alguns d'ells relacionats amb la mediocritat i la desídia de les nostres autoritats (in)competents, el català s'ha anat desvaloritzant entre molts ciutadans que no el tenien com a llengua pròpia.

En un moment tan crític com el present, tots aquells que estimem la nostra cultura hem de prendre el compromís ferm d'aconseguir tornar a prestigiar la nostra parla –aquesta vegada no solament entre els catalans, sinó també entre els que no s'hi senten– si volem evitar que les onades immigratòries que vénen i vindran, no esventrin la llengua nacional.

A part de tot això, cal prendre consciència que iniciatives com ara l'abolició del preu fix, que s'ha iniciat amb els llibres de text i que amenaça d'extendre's a la resta d'obres editorials, pot tenir conseqüències devastadores pel llibre en català. Principalment per a moltes llibreries, establiments bàsics en el teixit comercial i cultural del nostre país, que no podrien resistir una política salvatge de descomptes en front de les grans superfícies. També se'n ressentirien les editorials que aposten per la publicació d'obres dirigides a un públic minoritari, i els autors novells encara tindrien més problemes per sortir al mercat i fer-se un lloc entre els lectors.

I no oblidem que són precisament les grans superfícies les que menys sensibilitat mostren cap a la nostra cultura. En aquests espais el llibre en català està totalment minusvalorat, mal exposat i, àdhuc en alguns casos, és inexistent. L'espai dedicat al llibre en llengua catalana és ínfim, i les quantitats d'obres en català disponibles per a la venda solen ser igualment ridícules.

Els efectes de permetre una política d'aquest tipus serien desastroses, tant pel món del llibre com pel nostre col·lectiu nacional. A la fi d'aquest perillós camí, ens trobaríem en el món de l'edició concentrat en unes poques mans que acabarien per controlar-ho tot i a sobre des de Madrid, la renovada metròpoli de l'imperio.

Alguns peixos grossos podrien decidir quins llibres es publiquen, quins autors, en quina llengua i a quins preus. La lletra impresa, que ha estat un dels fonaments de l'evolució de l'ésser humà i del pensament democràtic, acabaria sent presonera d'uns interessos particulars, que no ens respectaran ni com a catalans ni com a homes lliures.

La conseqüència més trista de tot això pot ser la ruina del llibreter, del petit editor, del distribuïdor i –¿per què no?– de l'autor que aspira a seguir fidel a la seva llengua. Aquests sí que són els homes i dones que viuen, senten i expressen amb la seva parla l'arrelament a la terra. De la seva supervivència dependrà també la vida i la mort de la llengua pròpia, i també el ser o no ser de la Nació.

Per últim, cometriem un error si penséssim que davant el panorama actual no hi ha res a fer. El llibre en català –igual que tota la nostra cultura– està viu però necessita atencions especials. Ara ja sabem que els que havien de vetllar per la seva salut no ho han fet prou bé. És per això que es fa més necessari que mai redefinir –pel bé de tothom– la política cultural de Catalunya. **Ω**

Josep M. Vall i Comaposada

President de la Comissió Sectorial de Cultura i Esports

Conèixer la malaltia
permet millorar la situació dels afectats

La malaltia de Huntington, la gran desconeguda

El diagnòstic d'una greu malaltia és sempre un cop molt dur per a qualsevol família, però quan a més es tracta d'una malaltia hereditària i tan poc coneguda com el Huntington, la preocupació i el desconcert són encara més grans. En aquests casos, l'associacionisme sol ser una de les principals vies per intentar minvar tots els problemes socials que s'han d'afrontar. Per això l'any 1998 des de **COORDINADORA-Federació Balear de Persones amb Discapacitat** es va promoure la constitució de **L'ASSOCIACIÓ BALEAR DE HUNTINGTON**. Una associació que té com a màxim objectiu agrupar a tots els afectats per tal de reivindicar, davant l'Administració Pública, la millora de l'atenció sanitària i social.

El Huntington és una malaltia neurològica de caràcter degeneratiu i hereditari. Afecta a homes i a dones i, inicialment, els símptomes més habituals solen ser els moviments involuntaris del cos, els marcats canvis de personalitat i els errors de memòria. Posteriorment, el progrés de la malaltia pot provocar –no en tots els casos– una pèrdua pràcticament total de la capacitat mental i del control físic de l'afectat.

Tot i que al 1872 ja es va descriure aquesta malaltia, encara ara no es coneix la curació definitiva. Tot i així hem de dir que sí existeixen medicaments que ajuden a pal·liar els símptomes.

Al 1993 es va trobar el gen causant del Huntington i això va suposar un gran avenç ja que els fills d'afectats poden fer-se la prova per saber si són o no portadors. Cal tenir en compte que els fills tenen un 50% de possibilitats d'heretar la malaltia i, per tant, de desenvolupar-la i transmetre-la també als seus fills. Actualment aquesta prova es realitza al Departament de Genètica de Son Dureta i normalment es recomana realitzar-la en l'edat adulta i, sobretot, abans de formar una família i tenir fills.

Incidència

A Balears es comptabilitzen en aquests moments entorn de 80 casos de Huntington, xifra que, encara que no sembli molt important, comparada amb altres comunitats autònomes representa un alt percentatge d'incidència. També cal tenir en compte que, encara ara, moltes famílies ho amaguen i que la falta d'informació dels professionals dificulta el diagnòstic.

Necessitats Socials

Per les característiques d'aquesta malaltia, un dels objectius primordials de l'Associació Balear de Huntington és facilitar informació a tota la Societat i, fins i tot, a professionals de la Sanitat. Però tampoc es pot oblidar la vessant reivindicativa.

Quan la malaltia es troba molt avançada els afectats necessiten ser atesos durant les 24 hores del dia. Actualment no existeix a Balears cap residència ni centre de dia per aquests ciutadans i l'atenció domiciliària resulta totalment insuficient. Cal tenir en compte que la malaltia es pot iniciar a una edat ja avançada però també es coneixen casos de nins i joves.

Així els objectius fonamentals de l'Associació són:

- 1.- Evitar els greus problemes que produeix el desconeixement general que existeix entorn de la malaltia: famílies que ho amaguen, situacions de rebuig i d'aïllament social.
- 2.- Exigir que malgrat no existeixi una cura definitiva, els malalts rebin un tractament sanitari que els faciliti la major qualitat de vida possible, evitant-los qualsevol patiment.
- 3.- Exigir que els afectats puguin accedir a programes de rehabilitació especialitzats, a logopèdia i a teràpies ocupacionals.
- 4.- Exigir una major atenció assistencial (residències, centres de dia i ajuda domiciliària) en els casos en què la malaltia es troba molt avançada.
- 5.- Fomentar les donacions de cervell per permetre l'avanç de la investigació que descobreixi la curació del Huntington i d'altres malalties neurològiques com el Parkinson o l'Alzheimer.

L'Associació Balear de Huntington està integrada a **COORDINADORA-Federació Balear de Persones amb Discapacitat** i tots els interessats poden contactar-hi a través del telèfon 971-462591 o del correu electrònic coordina@bitel.es. **Ω**

RECORDA

Quan hagi llegit aquest periòdic, si no en fas la col·lecció,

regala'l a un amic, veí o parent

EL PAÍS HO NECESSITA

C I U T A T D E M A L L O R C A

Fa 4 anys que na Rosa Font regenta el despatx Roan Reparacions a Son Pisà. Si teniu res espanyat, vos enviarà llanterners, electricistes, picapedrers, pintors... A la foto amb ses ajudants Aina i Susana. Tel. 971 450 580

Fa 2 mesos que en Gabriel Alomar de Sineu ha traslladat el seu Taller de Costura "Clos i Girat" al carrer d'Emili Darder de la barriada des Fortí. Abans estava al carrer Bisbe Sastre de la mateixa barriada. Fa arranjaments de roba, cortinatges i jocs de taula. Tel. 971 903 442

Fa 4 anys que en Josep Lluís Peres i na Dori Gonzalez regenten el Bar Duo a la barriada des Fortí de Ciutat. Són del Madrid. Tel. 971 457 239

Fa 19 anys que n'Antònia Roig d'Alcúdia regenta el Forn Can Xisco a so n'Espanyollet. Tel. 971 734 288.

Fa 15 anys que en Bernat Fernández regenta el Taller Reparacions Montreyy a Santa Catalina. Tel. 971 288 859

Fa 2 anys que n'Eduard Biayna regenta el Taller universal a Santa Catalina. Tota la vida ha fet feina assalariat a aquest taller i ara n'és l'amo, arrel de la jubilació del propietari. A la foto amb el seu germà Frederic. Tel. 971 734 255

Fa 7 anys que la família Nebot, de Nules (Castelló), va obrir l'Agència d'Assurances Netrópolis a so n'Espanyollet. Tel. 971 733 083

FIRA D'ANTIQUARIS I BROCANTERS

Fa 12 anys que en Francesc Cervera va obrir la botiga d'antiquitats Cervera a la Plaça del Convent de santa Magdalena de Ciutat. A la foto amb la seva neboda Bàrbara. Tel. 971 792 713

Fa 7 anys que na Montserrat Cutrina i en d'Rigau obren l'empresa Rodamón al carrer Bailén de Manresa. Fan de rodmons per totes les fires d'antiquaris de l'estat espanyol. Compren a França i a Anglaterra.

Fa 19 anys que n'Iv Mercadal va obrir la botiga d'antiquitats Trastets al carrer de la Mare de Déu de Gràcia de Maó. Tel. 971 364 574

L'ESTEL

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom .....
 Adreça .....
 .....C.P. ....
 Població .....
 C.I.F. ....Tel. ....

M'interessa una subscripció

ANUAL 35 €

Rebut domiciliat a un banc o caixa

Banc/Caixa .....
 Adreça .....
 Núm. entitat .....Núm. sucursal .....
 Compte núm. ....

Firma

**Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
 Apartat de Correus 124
 07600 s'Arenal de Mallorca**

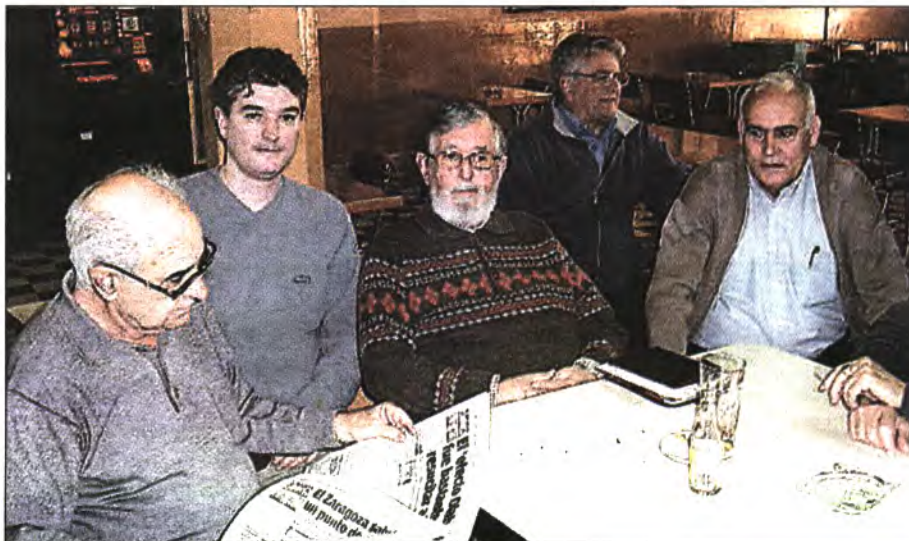
S O N C O T O N E R E T

Fa 20 anys que en Joan Àngel Molinero va obrir el Taller Molt Fort a son Cotoneret. Tel. 971 450 142

Des de l'any 1947 en Miquel Ignasi va obrir la Bodega Miramar a son Cotoneret. Li va posar aquest nom perquè de davant la bodega se veia el vaixell de Barcelona quan atracava al port. Ara amb edificis de 8 pisos a l'altra costat de la placeta no se veu res. La modona actual de la bodega és la seva filla Joana Maria. Tel. 971 737 814

Fa 24 anys que en Julià Montserrat és el president del Montepio de s'Arraval de Santa Catalina. Aquesta entitat que acaba de complir els 108 anys, fou creada com assegurança social en un temps que no hi havia res d'això. Avui funciona com un club de la tercera edat: fan ball de saló, gimnàstica, tenen una coral, fan excursions... Són uns tres cents associats. Tel. 971 735 448